

Profil praktyczny

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **weterynaria**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: **Uniwersytet Mikołaja
Kopernika w Toruniu**

Data przeprowadzenia wizytacji: **19-20.03.2024**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	3
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	3
1.2. Informacja o przebiegu oceny	3
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	4
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	5
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	6
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	6
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	12
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	23
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	30
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	39
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	46
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	49
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	53
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	56
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	58

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodnicząca: prof. dr hab. Bożena Obmińska-Mrukowicz, ekspert PKA

członkowie:

1. dr hab. Iwona Puzio – członek PKA
2. dr hab. Marta Mendel – ekspert PKA
3. Katarzyna Jedlińska – ekspert PKA student
4. Cezary Odrzygóźdź – ekspert PKA ds. pracodawców
5. Małgorzata Zdunek – sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku weterynaria prowadzonym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (dalej także: UMK), została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja została przeprowadzona w formie stacjonarnej, zgodnie z uchwałą nr 67/2019 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 28 lutego 2019 r. z późn. zm. w sprawie zasad przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej oraz uchwałą nr 600/2023 Prezydium Polskiej Komisji Akredytacyjnej z dnia 27 lipca 2023 r. w sprawie przeprowadzania wizytacji przy dokonywaniu oceny programowej.

Polska Komisja Akredytacyjna po raz pierwszy oceniała jakość kształcenia na ww. kierunku.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania z zespołem przygotowującym raport samooceny, osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto przeprowadzono hospitację zajęć dydaktycznych, dokonano oceny losowo wybranych prac etapowych, a także przeglądu bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski, o których Przewodnicząca zespołu oceniającego oraz współpracujący z nią eksperci poinformowali Władze Uczelni na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w Załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w Załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Poniższe dane zostały zapisane na podstawie dostarczonego przez Uczelnię raportu samooceny. Analiza stanu faktycznego, w tym dostarczonego programu studiów, wskazuje jednak na odmienne dane, które przedstawiono w opisie kryterium 2 niniejszego raportu i które należy uznać za właściwe.

Nazwa kierunku studiów	weterynaria	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	jednolite studia magisterskie	
Profil studiów	praktyczny	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	weterynaria	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	11 semestrów, 360 pkt ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym	3,5 miesiąca/560 godz./15 pkt ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-----	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Lekarz weterynarii	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	306	---
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	4748	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	208,2	---
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom kształtującym umiejętności praktyczne	317	---
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	103	---

¹W przypadku przyporządkowania kierunku studiów do więcej niż 1 dyscypliny - nazwa dyscypliny wiodącej, w ramach której uzyskiwana jest ponad połowa efektów uczenia się oraz nazwy pozostałych dyscyplin wraz z określeniem procentowego udziału liczby punktów ECTS dla dyscypliny wiodącej oraz pozostałych dyscyplin w ogólnej liczbie punktów ECTS wymaganej do ukończenia studiów na kierunku

² Nazwy dyscyplin należy podać zgodnie z rozporządzeniem MEiN z dnia 11 października 2022 r. w sprawie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych oraz dyscyplin artystycznych (Dz.U. 2022 poz. 2202).

³ Proszę podać wymiar praktyk w miesiącach oraz w godzinach dydaktycznych.

⁴ Liczbę godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów należy podać bez uwzględnienia liczby godzin praktyk zawodowych.

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ⁵ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

⁵ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja oraz cele kształcenia na kierunku weterynaria prowadzonym na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu (UMK) są zgodne z: (i) misją oraz celami strategicznymi rozwoju uczelni przedstawionymi w „Strategii Uniwersytetu Mikołaja Kopernika 2021—2026” (ii) Strategią rozwoju województwa kujawsko-pomorskiego do 2030 roku – Strategia Przyspieszenia 2030 (Załącznik do uchwały nr XXVIII/399/20 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 grudnia 2020 r.) Jednostką organizacyjną Uczelni odpowiadającą za organizację kształcenia na studiach na kierunku weterynaria jest Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych (WNBiW). Realizacja koncepcji wspierana jest przez wdrażanie europejskich, ogólnokrajowych i regionalnych programów rozwoju: (i) inicjatywy Uniwersytetów Europejskich (UMK jest członkiem sojuszu Young Universities for the Future of Europe (YUFE)), w tym działania BioYUFE czyli podgrupy skupiającej się na tworzeniu specjalnej oferty edukacyjnej przeznaczonej dla studentów kierunków biologicznych i weterynaryjnych; (ii) działania w ramach Young European Research Universities (YERUN); (iii) Inicjatywy Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB).

Do celów strategicznych Uczelni w obszarze kształcenia należy: zapewnienie kształcenia przygotowującego do funkcjonowania i podejmowania inicjatyw w dynamicznie zmieniającym się świecie, poprzez indywidualizację ścieżek rozwoju, wykorzystywanie nowoczesnych technologii i doświadczeń międzynarodowych oraz dopasowaną ofertę uzupełniających form kształcenia. Misją WNBiW jest zapewnienie najwyższej jakości kształcenia i wzmacnianie wysokiej pozycji Uczelni wśród najlepszych instytucji naukowych i dydaktycznych w Polsce i w Europie.

Koncepcja kształcenia na kierunku weterynaria jest zgodna z wymogami określonymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (dla naborów zaczynających kształcenie przed 1.10.2020 r.) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (dla naborów rozpoczynających kształcenie od 1.10.2020 r.). Kształcenie prowadzi do uzyskania przez absolwentów kwalifikacji dostosowanych do zapisów Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/55/UE z dnia 20 listopada 2013 r. zmieniającej Dyrektywę 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 września 2005 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych. Ponadto władze Wydziału zadeklarowały stopniowe dążenie do zbliżenia koncepcji kształcenia do misji, wizji i oczekiwań względem kształcenia na kierunku weterynaria przedstawionymi w European System of Evaluation of Veterinary Training (ESEVT), w tym w aktualnych dokumentach Standard Operating Procedure (SOP) z roku 2019, zaktualizowanych w 2020. Nie doprecyzowano jednak perspektywy czasowej tego procesu.

Wizja kształcenia i konstrukcja programu studiów została wykreowana w ścisłej współpracy z interesariuszami wewnętrznymi (studentami i nauczycielami akademickimi) oraz zewnętrznymi (m.in. przedstawicielami Inspekcji Weterynaryjnej, samorządu lekarsko-weterynaryjnego, pracodawcami sektora prywatnego oraz organizacjami pozarządowymi). Przedstawiciel otoczenia gospodarczego jest członkiem Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, a w marcu 2024 na WNBiW

powołano 18 przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych w skład Rady Społecznej Instytutu Medycyny Weterynaryjnej. Rolą obydwu grup jest m.in. opiniowanie zmian w programie studiów. Kształcenie na kierunku weterynaria jest przypisane w 100% do dyscypliny weterynaria i jest ściśle powiązane z prowadzoną na Uczelni, w tym Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, działalnością naukową w tej dyscyplinie. Studenci mają możliwość realizowania pracy badawczej w kołach naukowych, co znajduje odzwierciedlenie w publikacjach naukowych w czasopismach recenzowanych, doniesieniach na kongresach, konferencjach naukowych, a także pozyskiwaniu grantów (7 grantów pozyskanych z wewnątrzuczelnianego programu Grants4NCUStudents w latach 2022-2024) i zdobywaniu nagród wynikających z tej działalności. Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych w ocenie jakości działalności naukowej w dyscyplinie weterynaria za lata 2017 – 2021 uzyskał kategorię B+. Nauczyciele akademicki prowadzący zajęcia na ocenianym kierunku to w istotnej części pracownicy Instytutu Medycyny Weterynaryjnej z tytułem zawodowym lekarza weterynarii.

Absolwent jest przygotowany do samodzielnego wykonywania wszelkich czynności przypisanych do zawodu lekarza weterynarii oraz podejmowania pracy m.in. w zakładach leczniczych dla różnych gatunków zwierząt, w strukturach Inspekcji Weterynaryjnej, stacjach sanitarno-epidemiologicznych, laboratoriach diagnostycznych, firmach farmaceutycznych, a także w placówkach naukowo-badawczych i instytucjach administracji wymagających wiedzy z zakresu nauk weterynaryjnych. Kształcenie praktyczne studentów, mające na celu zdobycie umiejętności i kompetencji przygotowujących do wykonywania zawodu lekarza weterynarii odbywa się poprzez ćwiczenia laboratoryjne i kliniczne, staże kliniczne i praktyki zawodowe, które stanowią integralny i obowiązkowy element programu studiów w łącznym wymiarze 560 godzin (praktyka hodowlana - 80 godz., praktyka kliniczna - 320 godz. i praktyka w inspekcji weterynaryjnej - 160 godz.). Absolwent jest ukierunkowany na dalsze pogłębianie wiedzy i rozwój umiejętności zawodowych, doskonalenie swojego warsztatu i dostosowywanie go do realiów społecznych i gospodarczych oraz jest przygotowany do podjęcia studiów trzeciego stopnia lub specjalizacyjnych studiów podyplomowych.

Podstawę prawną dla struktur i zasad funkcjonowania Wewnętrznego Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia w UMK stanowi Uchwała Nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Wprowadzony System Doskonałości Akademickiej (SDA) ma na celu budowanie kultury jakości, dobrej atmosfery i wysokiej efektywności pracy, zadowolenie pracowników i doktorantów, efekty ekonomiczne oraz renomę Uniwersytetu.

Kierunek weterynaria o profilu praktycznym prowadzony na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu przypisany został w 100% do dyscypliny weterynaria. Znajduje to odzwierciedlenie w łącznej liczbie punktów ECTS, które student uzyskuje realizując moduły zajęć powiązane z umiejętnościami praktycznymi i kompetencjami społecznymi, którym autorzy programu przypisali 258 z 360, jakie student musi uzyskać, aby ukończyć studia. Niewłaściwym jest jednak pominięcie w tym zestawieniu zajęć, które prowadzą do uzyskania punktów ECTS wynikających ze zdobycia umiejętności praktycznych, np. *ochrona środowiska* (2 z 5 sformułowanych dla zajęć efektów uczenia się to umiejętności), *biofizyka* (3 z 9 sformułowanych dla zajęć efektów uczenia się to umiejętności), *biologia komórki* (2 z 4 sformułowanych dla zajęć efektów uczenia się to umiejętności), *ochrona zwierząt wykorzystywanych w doświadczeniach* (3 z 7 p sformułowanych dla zajęć efektów uczenia się to umiejętności i kompetencje społeczne). Z drugiej strony błędnym jest przypisanie wszystkich pkt. ECTS do grupy ECTS, które student uzyskuje realizując moduły zajęć powiązane z umiejętnościami praktycznymi i kompetencjami społecznymi, np. *biochemia cz I* (brak uzasadnienia dla przypisania

wszystkich pkt do wskazanej grupy; duża część efektów to wiedza), *mikrobiologia cz I* (2 z 6 efektów uczenia się to efekty wiedzy). Zdaniem autorów programu studiów na kierunku weterynaria prowadzonym w UMK w Toruniu wszystkie punkty ECTS (360) uzyskiwane w toku studiów wynikają z realizacji zajęć prowadzonych w dyscyplinie weterynaria. Stanowczo nie można zgodzić się z taką interpretacją i uznać ECTS uzyskiwanych podczas realizacji zajęć z: *agronomii, chowu i hodowli zwierząt, technologii w produkcji zwierzęcej, kynologii, języka obcego, języka łaćńskiego, technologii informacyjnych, czy ochrony własności intelektualnej* jako ECTS w dyscyplinie weterynaria. Przypisanie kierunku weterynaria w 100% do dyscypliny weterynaria oraz realizacja kształcenia wg wymagań przedstawionych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, nie oznacza, że wszystkie uzyskiwane pkt ECTS muszą być związane z tą dyscypliną.

Absolwent osiąga kierunkowe (ogólne i szczegółowe) efekty uczenia się zgodnie z założeniami przedstawionymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 lipca 2019, w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (dla roczników 2019/2020 oraz młodszych) lub w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 29 września 2011 r., w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (dla rocznika 2018/2019). Wszystkie efekty kierunkowe zawarte w standardach kształcenia przewidziane są do osiągnięcia podczas realizacji zajęć obowiązkowych (podstawowych, kierunkowych, uzupełniających, staży klinicznych oraz praktyk zawodowych). Pomimo uwzględnienia kierunkowego efektu K_U40, tj. wykonać badanie przed- i poubojowe w programie studiów, efekt ten nie jest osiągnięty (wyjaśnienie zawarto w opisie i ocenie kryterium 2)

Część z wymienionych w sylabusach efektów sformułowanych dla zajęć jest tożsama brzmieniowo z efektami kierunkowymi. Dotyczy to w szczególności efektów wymienionych dla zajęć: *mikrobiologia cz. I, genetyka ogólna i weterynaryjna, lekarz weterynarii - zawód wielu możliwości, choroby psów i kotów, higiena mleka, prewencja weterynaryjna, choroby ptaków*. Nagminnym jest wskazywanie kierunkowego efektu uczenia się pogłębiania wiedzy i doskonalenia umiejętności (K_K08) jako efektu dla zajęć. Ponadto szczegółowa analiza zapisów w sylabusach wykazała, że w przypadku niektórych zajęć, których realizacja trwa więcej niż jeden semestr treści programowe (i/lub efekty uczenia się) założone dla zajęć, przedstawione dla poszczególnych zajęć realizowanych w poszczególnych semestrach są tożsame. Np. *anatomia zwierząt I i II, biochemia cz. I i II, histologia i embriologia cz. I i II, fizjologia zwierząt cz. I i II; farmakologia weterynaryjna cz. I i cz. II* (z wyjątkiem efektu dla zajęć W2). Dodatkowo w przypadku zajęć *choroby psów i kotów* oraz *choroby zwierząt gospodarskich* nie tylko sformułowane dla zajęć i kierunkowe efekty uczenia się, ale także treści programowe są identyczne dla zakresu podstawowego i rozszerzonego tych zajęć.

Ponadto w niektórych przypadkach przypisane do zajęć efekty uczenia się nie wynikają z treści programowych zajęć, np. *bioetyka*: efekt W1 - student posiada wiedzę o lokalnych i globalnych, naturalnych i antropogenicznych przyczynach zagrożeń zdrowia zwierząt zanieczyszczeniem środowiska. U1 - potrafi identyfikować potencjalne źródła kontaminacji środowiska, je opisać oraz ocenić stopień zagrożenia środowiska; U2 - umie ukierunkowywać i współuczestnicząc w działaniach grup oceniających stan środowiska planować zakres badań nad zanieczyszczeniem środowiska i jego oddziaływaniem na stan zdrowia ludzi i zwierząt, itd.; *biologia*: U2 - bezpiecznie i humanitarnie postępuje ze zwierzętami oraz instruuje innych w tym zakresie; *immunologia*: „efekt zna i potrafi omówić etapy toku postępowania diagnostycznego”; *terapia naturalna*: „zna budowę, opisuje i wyjaśnia funkcje poszczególnych układów organizmu zwierzęcego - oddechowego, krążenia, wydalniczego, nerwowego, rozrodczego, hormonalnego, immunologicznego oraz skóry”, „opisuje

i wyjaśnia procesy metaboliczne na poziomie molekularnym, komórkowym, narządowym i ustrojowym”, „opisuje, wyjaśnia i interpretuje zasady i mechanizmy leżące u podstaw zdrowia zwierząt, powstawania chorób i ich terapii”; „przeprowadza wywiad lekarsko-weterynaryjny w celu uzyskania dokładnej informacji o pojedynczym zwierzęciu lub grupie zwierząt oraz jego lub ich środowisku bytowania”; *toksykologia*: „student potrafi ..., wykonać badanie kliniczne lub sekcyjne, ...”; *choroby koni*: „definiuje i opisuje mechanizmy działania określonych grup leków, ich losy w ustroju i wzajemne interakcje”, „objaśnia antybiotykoterapię”, „zna zasady zapisywania leków na receptę”, „zna i opisuje prawidłowe struktury organizmu zwierzęcego: komórek, tkanek, narządów i układów”, „zna budowę, opisuje i wyjaśnia funkcje poszczególnych układów organizmu zwierzęcego (oddechowego, pokarmowego, krążenia, wydalniczego, nerwowego, ruchu, rozrodczego, hormonalnego, immunologicznego) oraz skóry”, itd. W wielu przypadkach błędnie przypisano sformułowane dla zajęć efekty uczenia się do kierunkowych efektów uczenia się, np. *ochrona środowiska* – efekt „student posiada wiedzę o lokalnych i globalnych, naturalnych i antropogenicznych przyczynach zagrożeń zdrowia zwierząt zanieczyszczeniem środowiska” przypisano do K_W10 (zasady i mechanizmy leżące u podstaw zdrowia zwierząt, powstawania chorób i ich terapii – od poziomu komórki, przez narząd, zwierzę, stado zwierząt do całej populacji zwierząt), *agronomia* – efekt „rozpoznaje rośliny uprawne” przypisano do K_U15; (potrafi pracować w zespole multidyscyplinarnym), *ekonomia weterynaryjna* – efekt „student zna podstawowe pojęcia i terminy z zakresu ekonomii” przypisano do K_W29 (sposób postępowania z danymi klinicznymi i wynikami badań laboratoryjnych i dodatkowych), K_W30 (przepisy prawa, zasady wydawania orzeczeń i sporządzania opinii na potrzeby sądów, organów administracji państwowej i samorządowej oraz samorządu zawodowego) oraz K_W39 (zasady funkcjonowania Inspekcji Weterynaryjnej, także w aspekcie zdrowia publicznego), a efekt „student zna zasady tworzenia biznesplanu” przypisano do K_W29 (sposób postępowania z danymi klinicznymi i wynikami badań laboratoryjnych i dodatkowych), K_W30 (przepisy prawa, zasady wydawania orzeczeń i sporządzania opinii na potrzeby sądów, organów administracji państwowej i samorządowej oraz samorządu zawodowego); *immunologia*: „zna i potrafi omówić etapy toku postępowania diagnostycznego” przypisany do K_W15, tj. student zna podstawy diagnostyki mikrobiologicznej; efekt „wymienia i opisuje nieswoiste komórkowe i humoralne mechanizmy obronne oraz odporność przeciwważakną” przypisany do K_W04, tj. student zna procesy metaboliczne na poziomie molekularnym, komórkowym, narządowym i ustrojowym; *patomorfologia* cz. I: efekt „posiada wiedzę z zakresu patologii ogólnej o rodzajach zmianach w narządach i tkankach zwierząt powstających pod wpływem działania różnych czynników patologicznych i ich rozpoznawaniu został” został przypisany do kierunkowego efektu K_W18 (mechanizmy nabywania lekooporności, w tym oporności wielolekowej przez drobnoustroje oraz komórki nowotworowe) oraz K_W19 (procedury i elementy niezbędne do wystawienia recepty na weterynaryjne produkty lecznicze); efekt „potrafi pobierać, zabezpieczać i przysyłać próbki tkanek do pracowni histopatologicznej oraz zinterpretować otrzymane wyniki badania histopatologicznego” został przypisany do K_U20 (organizować i prowadzić praktykę weterynaryjną, w tym dokonywać kalkulacji opłat i wystawiać faktury, prowadzić dokumentację finansową i lekarską oraz wykorzystywać systemy informatyczne do efektywnej komunikacji, zbierania, przetwarzania, przekazywania i analizy informacji); efekt „rozpoznaje podstawowe zmiany histopatologiczne w wycinkach narządów i tkankach pobranych od chorych i padłych zwierząt” został przypisany do K_U28 (oceniać stan odżywienia zwierzęcia oraz udzielać porad w tym zakresie); itd.; *choroby zwierząt gospodarskich*: większość efektów została błędnie przypisana, np. efekt „znajomość testów czynnościowych i badań laboratoryjnych uzupełniających badanie kliniczne w ustalaniu rozpoznania” przypisany jest do efektu K_W21, tj. „zna

rodzaje zatruc występujących u zwierząt oraz zasady postępowania diagnostycznego i terapeutycznego w zatruciach” oraz do K_W24, tj. „zna zaburzenia na poziomie komórki, tkanki, narządu, układu i organizmu w przebiegu choroby”; *choroby zwierząt futerkowych*: efekt „Student wykonuje podstawowe badania bezpośrednio w fermach zwierząt futerkowych” przypisano do K_U17, tj. „potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach technologicznych zwierząt gospodarskich”; efekt „Student zna zasady postępowania w przypadku zdiagnozowania choroby zwalczanej lub podlegającej rejestracji” przypisano do efektu K_U22, tj. „potrafi dostosować się do zmieniającej się sytuacji na rynku pracy”; *higiena produktów pochodzenia zwierzęcego*: większość efektów została źle przypisana, np. „zna zasady właściwego nadzoru nad produkcją środków spożywczych pochodzenia zwierzęcego w celu ochrony zdrowia konsumenta” przypisano do efektu K_W33, tj. „zna zasadę funkcjonowania układu pasożyt-żywiciel i podstawowe objawy chorobowe i zmiany anatomopatologiczne wywołane przez pasożyty w organizmie gospodarza”, „zna wymagania odnośnie warunków higieny i technologii produkcji oraz bezpieczeństwa żywności, a także akty prawne regulujące nadzór weterynaryjny” został przypisany do K_W34, tj. „zna rasy w obrębie gatunków zwierząt oraz zasady chowu i hodowli zwierząt”; a efekt „zna procedury oparte na zasadach systemu HACCP (Hazard Analysis and Critical Control Points)” został przypisany do efektu kierunku K_W36, tj. „zasady żywienia zwierząt z uwzględnieniem różnic gatunkowych i wieku”; *pediatria i neonatologia – psy i koty*: większość efektów dla zajęć błędnie przypisano do efektów kierunkowych, np. efekt „przeprowadza opis, wywiad lekarsko-weterynaryjny i badanie ogólne i szczegółowe kliniczne zwierzęcia” przypisano do efektów K_U15, tj. „potrafi pracować w zespole multidyscyplinarnym”, K_U16, tj. „potrafi interpretować odpowiedzialność lekarza weterynarii w stosunku do zwierzęcia i jego właściciela oraz w stosunku do społeczeństwa i środowiska przyrodniczego” oraz K_U17, tj. „potrafi szacować niebezpieczeństwo toksykologiczne w określonych grupach technologicznych zwierząt gospodarskich”; *choroby koni*: efekt „posiada wiedzę z zakresu etiologii, patogenezy, diagnostyki, leczenia i zapobiegania chorobom układów: powłokowego, oddechowego, sercowo-naczyniowego, pokarmowego, moczowego, wydzielania dokrewnego i nerwowego koni” przypisano do efektu K_W01, tj. „zna strukturę organizmu zwierzęcego: komórek, tkanek, narządów i układów”. Zajęcia do wyboru umożliwiają pogłębienie, rozszerzenie i usystematyzowanie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji przypisanej do kierunkowych efektów uczenia się. Analiza sylabusów oraz dane uzyskane od przedstawicieli Uczelni wykazały, że w dokumentacji prowadzonej przez UMK nie przewidziano możliwości przekazania informacji o stopniu osiągnięcia efektów uczenia się założonych dla kierunku przez efekty uczenia się ustalone dla poszczególnych zajęć. Tym samym niemożliwe jest zobrazowanie siły oddziaływania efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć na poszczególne kierunkowe efekty uczenia się.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku weterynaria na Uniwersytecie im Mikołaja Kopernika w Toruniu są zgodne ze strategią Uczelni, strategią rozwoju regionu oraz uregulowaniami zewnętrznymi, tj. standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza

weterynarii, ustawą o zawodzie lekarza weterynarii i izbach lekarsko-weterynaryjnych z dn. 21 grudnia 1990 r. oraz przepisami obowiązującymi w Unii Europejskiej (Dyrektywa 2005/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych z dn. 7 września 2005 r. (ze zm.)). Dodatkowo planując modernizując koncepcji kształcenia Uczelnia rozpoczyna starania mające na celu wzorowanie się na wymaganiach ESVET – Standard Operating Procedure (SOP) 2019 z późniejszymi zmianami. Koncepcja kształcenia, jej wizja oraz cele, mieszczą się w dyscyplinie weterynaria, co znajduje odzwierciedlenie w dorobku naukowym części kadry akademickiej zaangażowanej w koordynację oraz realizację zajęć dla studentów kierunku weterynaria. Kierunek prowadzony jest w oparciu o wytyczne dla profilu praktycznego, o czym świadczy liczba ECTS przyporządkowanych zajęciom praktycznym, która wynosi ponad 50% pkt ECTS, jakie student musi uzyskać, aby ukończyć studia. Szczegóły koncepcji kształcenia oraz sposoby jej realizacji są konsultowane z interesariuszami wewnętrznymi oraz zewnętrznymi. Z wyjątkiem jednego (K_U40, tj. student potrafi wykonać badanie przed- i poubojowe) wszystkie przewidziane standardem kształcenia efekty uczenia się (ogólne i szczegółowe) realizowane są poprzez osiąganie efektów uczenia się przypisanych zajęciom w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w ramach zajęć obowiązkowych.

Obniżenie oceny stopnia spełnienia kryterium uzasadniają następujące nieprawidłowości:

1. Realizacja programu studiów nie prowadzi do osiągnięcia efektu kierunkowego K_U40 (student potrafi wykonać badanie przed- i poubojowe).
2. Niewłaściwe sformułowanie efektów uczenia się przypisanych do zajęć, wynikające z braku ich uszczegółowienia, zróżnicowania pomiędzy poszczególnymi zajęciami, w tym dla zajęć realizowanych w zakresie podstawowym i rozszerzonym, a także brak odróżnienia w brzmieniu od efektów kierunkowych.
3. Błędne odniesienie efektów uczenia się sformułowanych dla poszczególnych zajęć do efektów kierunkowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Wprowadzenie systemu umożliwiającego wyrażenie siły oddziaływania poszczególnych, sformułowanych dla zajęć efektów uczenia się na efekty kierunkowe;
2. Modyfikacja listy zajęć, których realizacja prowadzi do uzyskania punktów ECTS (360) wynikających z realizacji zajęć prowadzonych w dyscyplinie weterynaria (usunięcie z listy zajęć z *agronomii, chowu i hodowli zwierząt, technologii w produkcji zwierzęcej, kynologii, języka obcego, języka łacińskiego, technologii informacyjnych, czy ochrony własności intelektualnej*).
3. Dalsze zbliżenie koncepcji kształcenia do wizji European System of Evaluation of Veterinary Training (ESEVT).

Zalecenia

1. Zapewnienie opanowania umiejętności badania przed- i poubojowego badań rzeźnych i tym samym uzyskanie efektu kierunkowego K_U40 (student potrafi wykonać badanie przed- i poubojowe).

2. Weryfikacja i korekta efektów uczenia się przypisanych do zajęć, poprzez ich uszczegółowienie, większe zróżnicowanie pomiędzy poszczególnymi modułami tych samych zajęć, w tym dla zajęć realizowanych w zakresie podstawowym i rozszerzonym, oraz odróżnienie w brzmieniu od efektów kierunkowych.
3. Weryfikacja i korekta efektów uczenia się sformułowanych dla zajęć poprzez dokładniejsze powiązanie ich z nauczanymi treściami oraz uwzględnienie etapu kształcenia studenta, tj. niewykraczanie poza treści nauczane do danego semestru studiów;

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Kształcenie na kierunku weterynaria o profilu praktycznym, na poziomie jednolitych, stacjonarnych studiów magisterskich trwa 11 semestrów. Liczba godzin obecnie realizowanych w ramach studiów, w tym praktyk zawodowych wynosi 5308, a liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów to 360. Treści przewidziane w programie studiów dla kierunku weterynaria są zgodne z założeniami przedstawionymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 lipca 2019 r., w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (dla roczników 2019/2020 i młodszych) lub rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (dla rocznika 2018/2019). W roku akademickim 2023/2024 kształcenie na kierunku weterynaria prowadzone jest na podstawie: (i) Uchwały Nr 39 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021; (ii) Uchwały Nr 2/2019 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 13 lutego 2020 r. (dla roczników 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 oraz 2023/2024, a powinno obejmować również rocznik 2019/2020); (iii) Uchwały Nr 1/2019 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 15 marca 2019 r. (dla rocznika 2019/2020) oraz (iv) Uchwały Nr 10 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 26 czerwca 2018 r. (dla rocznika 2018/2019). Zgodnie w przyjętymi planami studiów realizacja pełnego programu studiów dla roczników 2018/2019 oraz 2019/2020 prowadzi do uzyskania odpowiednio 332 punktów ECTS i zakłada uczestnictwo w 5278 (rocznik 18/19) i 5305 (rocznik 2019/2020) godzinach zajęć, w tym praktykach zawodowych i stażach klinicznych. W przypadku roczników 2020/2021 i młodszych jest to 360 punktów ECTS i 5308 godzin zajęć. Zgodnie w wytycznymi ww. standardów kształcenia treści programowe realizowane są w grupach zajęć: podstawowych, kierunkowych (w podgrupach: nauki kliniczne, produkcja zwierzęca, higiena żywności), uzupełniających, staży klinicznych oraz praktyk zawodowych, których wymiar godzinowy i przypisane punkty ECTS przekraczają minimalne założenia przedstawione dla kierunku. Wszystkie wymienione w stosownych rozporządzeniach (rozporządzeniu MNiSW z dn. 17 lipca 2019 oraz rozporządzeniu MNiSW z dn. 29 września 2011) zajęcia są uwzględnione w programach studiów realizowanych przez Uczelnię. Efekty uczenia się (i wynikające z nich treści programowe) podczas realizacji puli zajęć obowiązkowych z wyjątkiem efektu kierunkowego K_U40 (student potrafi wykonać badanie przed- i poubojowe). Efekt ten powinien zostać osiągnięty poprzez realizację zajęć z *higieny zwierząt rzeźnych i mięsa* oraz podczas *praktyki w inspektoracie weterynarii cz. 1 i 2*. Podczas wizytacji ustalono z interesariuszami wewnętrznymi (studenci, nauczyciele), że zajęcia z *higieny zwierząt rzeźnych i mięsa* w ubojni odbywają

się sporadycznie (po jednej wizycie w zakładzie ubojowym bydła, trzody chlewnej i drobiu) i mają jedynie charakter pokazowy, tzn. student nie wykonuje samodzielnie badania przed- i poubojowego. Natomiast w przypadku *praktyki w inspektoracie weterynaryjnym* student nie jest zobowiązany wybrać ubojni jako miejsca odbywania praktyk. Z informacji otrzymanych od studentów oraz na podstawie przeglądu dzienniczków praktyk wynika, że praktyki w ubojni odbywa niewielki odsetek studentów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami art. 28 ust. 1 pkt 11 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, program, w tym plan studiów dla kierunku, przyjmowany i modyfikowany jest na drodze uchwał Senatu UMK w Toruniu, przy czym ostatnia Uchwała pochodzi z roku 2020, co oznacza brak późniejszych zmian (w tym doskonalenia) w programie i planie studiów.

Deklaracje nauczycieli akademickich, studentów i przedstawicieli pracodawców wskazują na potrzebę doskonalenia programu studiów i wprowadzanie projakościowych zmian, co planowane jest w najbliższym czasie i zostanie zatwierdzone poprzez zmianę Uchwały Senatu UMK.

Uzyskanie wymaganej do ukończenia studiów liczby punktów ECTS (min. 360) jest rezultatem realizacji zajęć obowiązkowych i do wyboru, staży klinicznych oraz praktyk zawodowych, a także pracy własnej studenta. Stan rzeczywisty budzi jednak pewne zastrzeżenia. W przypadku rocznika 2019/2020 pomimo zmiany programu studiów podyktowanej wprowadzeniem nowego standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (rozporządzenie MNiSzW z dnia 17 lipca 2019 r.), nie zwiększono liczby wymaganych do ukończenia studiów pkt ECTS do 360. Studenci rocznika 2019/2020 realizują wg programu studiów jedynie 332 pkt ECTS. Jednocześnie zauważyć należy, że liczba godzin przewidzianych do realizacji dla tego rocznika jest wystarczająca (5308 godz.), rzetelnie wyliczone są również pkt ECTS uwzględniające pracę własną studenta oraz godziny zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Taka sama liczba godzin, tj. 5308, realizowana jest przez roczniki młodsze (od 2020/2021), a przypisana im liczba pkt ECTS to 360. Dane te jasno wskazują, że kalkulacja uzyskiwanych pkt ECTS dla rocznika 2020/2021 i młodszych jest nieprawidłowa – zawyżona. Szczegółowa analiza liczby godzin pracy własnej studenta wskazuje, że w wielu przypadkach jest ona przeszacowana lub niewystarczająco uzasadniona, np. *anatomia zwierząt* – taka sama liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów i pracy własnej studenta (90 + 75), a jednak przypisana liczba ECTS to 6 i 7 odpowiednio dla cz. I i II modułu; *chów i hodowla zwierząt* – brak wystarczającego uzasadnienia tak dużego nakładu pracy własnej studenta (45 godz.) względem 30 godz. w kontakcie z nauczycielem akademickim; *ekonomia weterynaryjna* - brak wystarczającego uzasadnienia tak dużego nakładu pracy własnej studenta (35 godz.) względem 15 godz. zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów; *epidemiologia weterynaryjna* - brak wystarczającego uzasadnienia tak dużego nakładu pracy własnej studenta (45 godz.) względem 30 godz. zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. Nieprawidłowością jest przypisywanie różnej liczby pkt ECTS w różnych latach do zajęć prowadzonych w takim samym wymiarze godzinowym, np. *diagnostyka kliniczna i laboratoryjna* (wykłady 30/ćwiczenia 45 godz.): punkty ECTS 6 – plan 2020/2021, 5 – plan 2019/2020, 5 – plan 2018/2019; *mikrobiologia - cz. I* (wykłady 30/ćwiczenia 30 godz.): punkty ECTS 5 – plan 2020/2021, 4 – plan 2019/2020, 4 – plan 2018/2019; *choroby ptaków* (wykłady 45/ćwiczenia 45 godz.): punkty ECTS 6 – plan 2020/2021, 5 – plan 2019/2020, 5 – plan 2018/2019; itp. Łącznie sytuacja taka miała miejsce dla 17 zajęć. Podobnie błędne jest zaliczanie czasu wyznaczonego na konsultacje w poczet godzin bezpośredniego kontaktu z nauczycielem, np. *parazytologia i inwazjologia* – 12 godz. Ponadto porównując zapisy w sylabusach

i programie studiów należy stwierdzić niezgodności w liczbie pkt ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć – np. *ochrona środowiska*: 4 vs 3 ECTS, *biochemia cz. II*: 5 vs 6 ECTS, *chów i hodowla zwierząt*: 4 vs 5 ECTS, *fizjologia zwierząt cz. I i cz. II*: 4 vs 5 ECTS, *technologie w produkcji zwierzęcej*: 4 vs 5 ECTS, *epidemiologia weterynaryjna* 3 vs 2 ECTS, *żywienie zwierząt i paszoznawstwo*: 4 vs 5 ECTS, *farmakologia weterynaryjna cz. II*: 4 vs 5 ECTS, etc. Szczegółową analizę stanu faktycznego utrudnia fakt braku dostępności sylabusów dla poszczególnych cykli kształcenia.

Według deklaracji Uczelni grupy zajęć kształtujących umiejętności praktyczne obejmują realizację 4645 godzin, co prowadzi do uzyskania 317 pkt ECTS. Zajęcia te realizowane są w ramach: zajęć podstawowych prowadzonych w formie wykładów i laboratoriów (1400 godz., 114 ECTS), zajęć kierunkowych prowadzonych w formie wykładów i laboratoriów (2055 godz., 144 ECTS), staży klinicznych prowadzonych w formie praktyk (300 godz., 20 ECTS), praktyk zawodowych (560 godz., 15 ECTS) oraz zajęć do wyboru prowadzonych w formie wykładów i laboratoriów (350 godz., 50 ECTS). Należy zaznaczyć, że wg rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii staże kliniczne dla roczników 2019/2020 i wszystkich młodszych powinny uwzględniać przynajmniej: staż kliniczny z chorób ptaków 40 godz., staż kliniczny z chorób zwierząt gospodarskich 120 godz., staż kliniczny z chorób psów i kotów 120 godz. oraz staż kliniczny z chorób koni 80 godz., czyli łącznie minimum 360 godz. oraz prowadzić do uzyskania 22 pkt ECTS. Tymczasem na ocenianym kierunku weterynaria staż z chorób ptaków trwa o 10 godz. za mało, a staże kliniczne z chorób zwierząt gospodarskich oraz chorób psów i kotów o 30 godz. za mało (każde). Fakt ten został odnotowany w sprawozdaniu rocznym z działalności Wydziałowej Podkomisji ds. efektów uczenia się na kierunku weterynaria w roku akademickim 2022/2023, jednak działania naprawcze (w tym zmiana uchwały Senatu UMK ustalająca program studiów na kierunku weterynaria) nie zostały podjęte. Pozostałe 663 godziny realizowane są w sposób nieprowadzący do uzyskania praktycznych efektów uczenia się (choć Uczelnia nie deklaruje tego wprost) i skutkują uzyskaniem przez studenta pozostałych 43 pkt ECTS. Trudno się zgodzić z decyzją Uczelni o zaliczeniu wszystkich godzin i pkt ECTS przypisanych poszczególnym zajęciom w 100% do zajęć prowadzących do nabycia umiejętności praktycznych, co szczegółowo wykazano w opisie i ocenie kryterium 1.

Praktyczny profil studiów wynika z liczby godzin zajęć kształtujących umiejętności praktyczne, którym jak wykazano powyżej przypisano 317 punktów ECTS (88% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów). Zakładając konieczność uszczuplenia tej liczby przez odjęcie czasu (i nakładu pracy) służącego przekazaniu/nabyciu podstaw teoretycznych (efekty wiedzy), to nadal liczba punktów ECTS wynikających z realizacji zajęć służących nabyciu umiejętności praktycznych stanowiłaby ponad wymagane 50% liczby punktów ECTS koniecznych do ukończenia studiów.

Poszczególne grupy zajęć przedstawione w standardzie kształcenia rozłożone są w kolejnych semestrach nauki i zazwyczaj są skoordynowane (sekwencyjność zajęć) w taki sposób, aby nabyte wiadomości i umiejętności oraz kompetencje pozwalały absolwentowi na realizację wszystkich powierzonych mu zadań. Tzw. sekwencja zajęć została określona i wprowadzona do programu studiów na kierunku weterynaria decyzją Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej (Uchwała MCMW nr 1/2023 z 1 lutego 2023). Lista zajęć sekwencyjnych oraz ich powiązanie z zajęciami „następczymi” nie budzi większych zastrzeżeń. Należy jednak wskazać, iż niedopatrzaniem jest pominięcie *farmakologii cz. II* jako zajęć warunkujących udział w grupie zajęć klinicznych dotyczących chorób poszczególnych grup zwierząt (tj. *choroby psów i kotów*, *choroby zwierząt gospodarskich*, *choroby koni*, *choroby ptaków*). W Regulaminie studiów obowiązującym w UMK (Obwieszczenie

Nr 3 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 7 czerwca 2023 r) przewidziano możliwość przyznawania warunkowego wpisu na kolejny semestr dla studentów, którzy nie uzyskali zaliczeń i/lub wszystkich przewidzianych programem studiów ECTS w danym semestrze. Szczegółowe zasady przyznawania wpisu warunkowego ustala Dziekan, jednak nie doprecyzowano takich wytycznych, a postępowanie oparte jest na nieopisanych zasadach, brak jest wskazania dopuszczalnego długu/deficytu punktowego dla poszczególnych semestrów studiów oraz odniesienia do akumulacji długu między semestrami.

Analizując rozkład zajęć w programie i planie studiów należy również wskazać, iż błędnym jest uwzględnienie w wymogach wstępnych przedstawianych w sylabusach zajęć, warunku uzyskania zaliczenia z zajęć, które prowadzone są równolegle lub nawet później – przykłady: *agronomia (biologia)*, *ochrona środowiska (biologia)*, *epidemiologia weterynaryjna (immunologia)*, *biostatystyka i metody dokumentacji (technologie informacyjne)*, *żywienie zwierząt i paszoznawstwo (fizjologia zwierząt)*. Ponadto w przypadku niektórych zajęć w ogóle nie zdefiniowano wymogów wstępnych, np. dla *parazytologii i inwazjologii* czy *onkologii psów i kotów*. Generalnie ułożenie zajęć z grupy podstawowych w planie studiów w semestrach 1-6 umożliwia studentom osiągnięcie ogólnych i szczegółowych efektów uczenia się niezbędnych do kontynuacji nauki podczas uczestnictwa w zajęciach z grupy kierunkowej. Rozlokowanie poszczególnych grup zajęć w planie studiów budzi jednak pewne zastrzeżenia, np.: nauczanie *anatomii porównawczej* dopiero w 5 semestrze, nauczanie *organizacji zakładu leczniczego dla zwierząt* już w 4 semestrze, czy też *ochrony własności intelektualnej* w 11 semestrze. W tym ostatnim przypadku za nieprawidłowość należy wskazać fakt, że student zapoznawany jest z zasadami wykorzystania i upowszechniania informacji objętych prawem autorskim, zwłaszcza w sytuacji powszechnego wykorzystania technologii SI, dopiero pod koniec studiów. Pomimo deklaracji chęci podążania za wytycznymi ESF – Standard Operating Procedure (SOP) 2019, zajęcia *zarządzanie zdrowiem stada* nie są uwzględnione w programie studiów, nawet w grupie zajęć do wyboru.

Według opisu w raporcie samooceny program studiów zawiera moduły zajęć do wyboru, którym przypisano 103 pkt. ECTS, jednak z analizy przedstawionej do oceny dokumentacji wynika, iż zajęć takich jest dużo mniej. W raporcie samooceny błędnie przyporządkowano następujące zajęcia: *języki obce, praktyki zawodowe, choroby psów i kotów – zakres podstawowy/rozszerzony; choroby zwierząt gospodarskich – zakres podstawowy/rozszerzony* do grupy zajęć do wyboru. Poprawna klasyfikacja zajęć fakultatywnych pozwala stwierdzić, że ich realizacja prowadzi do uzyskania przez studenta 50 pkt. ECTS, co jest zgodne z wymaganiami w tym zakresie przedstawionymi w standardzie kształcenia. W tym miejscu warto wskazać, że wybór często polega na eliminacji mniej pożądanых zajęć, ponieważ student zobowiązany jest np. wybrać 8 z 10 zaproponowanych zajęć lub 4 z 6 zaproponowanych zajęć. W programie studiów znajdują się zajęcia z *języka obcego*, realizowane przez 4 semestry, łącznie 150 godz. (sem. 3-6), co odpowiada 10 punktom ECTS. Zajęcia językowe kończą się egzaminem na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy. Otrzymanie oceny pozytywnej z egzaminu jest równoznaczne ze spełnieniem wymagań przedstawionych w standardzie kształcenia. Znacznym niedostatkiem jest brak zajęć fakultatywnych prowadzonych w języku angielskim oraz niewielki udział profesorów wizytujących w kształceniu. Ograniczenie zajęć językowych do 90 godz. realizowanych w Uniwersyteckim Centrum Języków Obcych UMK jest niewystarczające dla opanowania specjalistycznego języka obcego, co powinno być standardem nowoczesnego kształcenia na poziomie akademickim. Zgodnie z założeniami standardu kształcenia z 2019 roku, w programie studiów przewidziano realizację zajęć z dziedziny nauk humanistycznych i nauk społecznych (HS). Jednak wbrew

wymaganiom przedstawionym w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (rozporządzenie MNiSzW z dnia 17 lipca 2019 r.) zajęcia z grupy HS prowadzą obecnie do uzyskania jedynie 3 pkt ECTS, które student realizuje uczestnicząc w zajęciach obligatoryjnych (*bioetyka* – 2 ECTS oraz *ochrona własności intelektualnej* – 1 ECTS) – wg standardu kształcenia wymagana liczba ECTS uzyskiwanych w wyniku realizacji zajęć z grupy HS to 5. Natomiast zgodnie z założeniami standardu kształcenia program studiów uwzględnia zajęcia z *wychowania fizycznego* (jako zajęć obowiązkowych) w wymiarze 60 godzin., bez przypisania punktów ECTS.

Zajęcia dydaktyczne na kierunku weterynaria realizowane są z formie: wykładów połączonych z prezentacją multimedialną oraz ćwiczeń: seminaryjnych, laboratoryjnych, klinicznych i terenowych, a także staży klinicznych oraz praktyk zawodowych. W przypadku programu i planu studiów obowiązującego od roku akademickiego 2020/2021 spośród ogólnej liczby 5308 godzin dydaktycznych, 1868 (35,19%) stanowią wykłady, 2580 (48,61%) ćwiczenia i zajęcia laboratoryjne, 300 (5,65%) staże kliniczne oraz 560 (10,55%) praktyki zawodowe. Łączna liczba punktów ECTS, które student uzyskuje w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne wynosi wg deklaracji uczelni 258 lub 317 w zależności od źródła informacji (program vs plan studiów). Wykłady prowadzone są dla całego rocznika lub całej grupy osób w przypadku zajęć fakultatywnych. Ćwiczenia laboratoryjne (laboratoria) zgodnie z Regulaminem studiów obowiązującym w UMK są realizowane w grupach liczących zwykle od 12 do 15 studentów, a zajęcia stażowe w grupach 2-4-osobowych, co niewątpliwie umożliwia sprawowanie dokładnej opieki nad studentami i zapewnienie możliwości nabycia umiejętności praktycznych przewidzianych programem studiów. Taka organizacja nauczania dla zajęć z grupy B1 (zajęcia kierunkowe kliniczne) i D (staże kliniczne) jest właściwa i optymalizuje proces nauczania treści przewidzianych do realizacji w ramach tych zajęć. Udział poszczególnych form kształcenia, tj. wykładów, ćwiczeń audytoryjnych, laboratoryjnych i klinicznych oraz praktyk zawodowych jest prawidłowy, zapewnia osiągnięcie wszystkich (z wyjątkiem wspomnianym wcześniej) założonych programem studiów efektów uczenia się. Ponadto zajęcia realizowane w ramach poszczególnych grup zajęć, w ramach których osiągane są szczegółowe efekty uczenia się prowadzone są w liczbie przekraczającej minima wskazane w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Stosowane metody kształcenia służą osiągnięciu założonych efektów uczenia się i aktywizacji studentów do samodzielnej pracy, z naciskiem na zdobywanie umiejętności praktycznych, np. poprzez przygotowywanie i wygłaszanie prezentacji, dyskusję, samodzielne wykonywanie doświadczeń, pomiarów i obserwacji w laboratorium, opracowywanie raportów z doświadczeń, samodzielne badanie pacjenta oraz wykonywanie czynności lekarsko-weterynaryjnych pod nadzorem nauczyciela akademickiego, uczestnictwo w zabiegach operacyjnych, wykonywanie sekcji zwłok. Dzięki dostępności szkoleń stricte dydaktycznych nauczyciele mają szansę poznać nowoczesne metody i narzędzia nauczania oraz wdrożyć nowoczesne techniki nauczania, jak np. praca z wykorzystaniem fantomów, laboratoriów umiejętności klinicznych, czy aparatury takiej jak PACS (Picture Archiving and Communication System) lub stół Sectra.

Nauczanie i uczenie się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość realizowane jest tylko w odniesieniu do zajęć z *historii weterynarii i deontologii*, jednak analiza zapisów w sylabusach oraz rozmowy z interesariuszami wewnętrznymi ujawniły, że również inne zajęcia są prowadzone w ten sposób – m.in. zajęcia z *histologii i embriologii, anatomii zwierząt cz. I oraz II, higieny produktów pochodzenia zwierzęcego, higieny zwierząt rzeźnych i mięsa, higieny mleka, biostatystyki i metod dokumentacji, farmakologii weterynaryjnej*. Zajęcia te prowadzone są za zgodą władz dziekańskich, dotyczą głównie zajęć wykładowych, a ich realizacja prowadzi łącznie do uzyskania pkt ECST w liczbie

nie przekraczającej 10% wszystkich uzyskiwanych przez studenta pkt ECTS, co jest zgodne z wymaganiami przedstawionymi w standardzie kształcenia. Według deklaracji władz Uczelni nawet w latach akademickich, podczas których obowiązywał reżim sanitarny i ograniczenie nauczania stacjonarnego, studenci kierunku weterynaria uczestniczyli w zajęciach praktycznych (częściowo w okresie wakacyjnym) w siedzibie Uczelni oraz podczas wyjazdów terenowych i tamże weryfikowano praktyczne efekty uczenia się. Umiejętności cyfrowe rozwijane są w ramach realizacji zajęć: *technologie informacyjne* (1 sem. I rok).

Zróżnicowane potrzeby grupowe i indywidualne studentów zaspokajane są poprzez: indywidualny tryb odbywania zajęć dydaktycznych w ramach Indywidualnego Planu Studiów (IPS; do tej pory możliwość ta nie została wykorzystana przez studentów kierunku weterynaria) lub Indywidualnej Organizacji Studiów (IOS), międzynarodowe programy mobilności studentów (Erasmus+), możliwość wyboru miejsca, w którym realizowana będzie praktyka zawodowa, dowolność wyboru zajęć fakultatywnych (50 punktów ECTS, tj. wybór 21 z oferowanych 31 zajęć fakultatywnych i 10 punktów ECTS w ramach zajęć z języka obcego), które umożliwiają studentowi zdobywanie pogłębionych kompetencji w obszarze jego szczególnych zainteresowań. W przypadku mało licznych roczników, w praktyce uruchamiane są te zajęcia fakultatywne, na realizację których umówi się cały rocznik studentów. Zainteresowania naukowe studenci mogą rozwijać poprzez przynależność do kół naukowych, które w szerokiej gamie funkcjonują na Uczelni oraz współuczestnictwo w projektach badawczych realizowanych przez pracowników Uczelni oraz o które aplikować mogą sami studenci, w ramach konkursów Grants4NCUStudents.

Podstawowe informacje dotyczące organizacji i realizacji poszczególnych zajęć przedstawione są w sylabusach. Analiza tych dokumentów ujawnia: brak przypisania do roku cyklu kształcenia (rocznika), brak informacji o przypisaniu zajęć do puli zajęć obowiązkowych lub do wyboru, często błędne wyliczenie łącznej liczby punktów ECTS, które student uzyskuje po zaliczeniu zajęć (brak uzasadnienia dla dużej liczby godzin pracy własnej), w wielu przypadkach niespójność wyliczenia nakładu pracy własnej studenta z metodami i kryteriami oceniania, np.: *agronomia*: ocena na podstawie wyniku kolokwium końcowego, a praca własna studenta to m.in. przygotowanie opracowań (10 godz.), *bioetyka*: ocena na podstawie pracy zaliczeniowej (eseju) a praca własna studenta to czas przewidziany na konsultacje i pracę z nauczycielem akademickim – 15 godzin; czas potrzebny na przygotowanie się do zajęć – 10 godzin; czas potrzebny na powtórzenie materiału i przygotowanie się do zaliczenia końcowego – 10 godzin; *dietetyka weterynaryjna*: czas poświęcony na pracę indywidualną studenta – 10 godz., w tym: - przygotowanie do zaliczenia: 14 godz., - praca własna nad opracowaniami: 0 godz., - udział w konsultacjach: 1 godz. (to ile łącznie?), itd. Koordynatorzy zajęć nie zawsze odwołują się do aktualnej literatury przedmiotu w sylabusach, np. w opisie zajęć z *parazytologii i inwazjologii* oraz *chorób psów i kotów* (chirurgii) pojawia się odwołanie do podręczników z lat 60', 70' i 80' ubiegłego wieku.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest przedstawiana w postaci harmonogramu zajęć na dany semestr. Harmonogram upubliczniany jest najpóźniej na tydzień przed rozpoczęciem zajęć na stronie internetowej. Podczas układania semestralnych rozkładów zajęć uwzględniane są potrzeby studentów (wystarczające przerwy między zajęciami na odpoczynek i przerwę obiadową) i w miarę możliwości zasada równomiernego obciążenia w każdym dniu i pozostawienia czasu na pracę bez udziału nauczyciela akademickiego. W przypadku konieczności przejazdu na zajęcia zaplanowane poza głównym kampusem UMK w Toruniu (zajęcia w budynku Kliniki lub zajęcia wyjazdowe) Uczelnia

zapewnia studentom transport. Taka organizacja pozwala efektywnie wykorzystać czas na nauczanie oraz samodzielne uczenie się przez studentów.

Program studiów kierunku weterynaria realizowany na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu obejmuje obowiązkowe praktyki zawodowe, które wynikają ze standardu kształcenia dla kierunku.

Podstawowym celem praktyki zawodowej jest poznanie praktycznych aspektów postępowania lekarsko-weterynaryjnego na fermach produkcji zwierzęcej, w zakładach leczniczych dla zwierząt, rzeźniach oraz zakładach przetwórstwa produktów pochodzenia zwierzęcego i produkcji środków żywienia zwierząt, a także w zakresie unasienniania zwierząt. Realizacja praktyk zawodowych podzielona jest na trzy moduły obejmujące: praktyki hodowlane w wymiarze 80 godzin realizowane w semestrze IV, praktyki kliniczne w wymiarze 320 godzin realizowane w semestrze VIII i semestrze X odpowiednio po 160 godzin oraz praktyki w inspektoracie weterynaryjnym w wymiarze 160 godzin realizowane w semestrze VIII i X odpowiednio po 80 godzin. Praktyki te stanowią ważny element rozwoju warsztatu pracy studenta i przekładają się na weryfikację teoretycznej wiedzy zdobytej w toku kształcenia w praktyce. Możliwość realizacji praktyk zawodowych będących integralną częścią procesu dydaktycznego ma na celu przygotowanie studentów do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Praktykom zawodowym opisanym powyżej przypisano odpowiednią liczbę ECTS tj. praktyki hodowlane – 3 ECTS, praktyki kliniczne – 8 ECTS (po 4 ECTS za każdą praktykę), praktyki w inspekcji weterynaryjnej – 4 ECTS (po 2 ECTS za każdą praktykę), co jest zgodne z rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Szczegółowy przebieg praktyk określają poszczególne regulaminy praktyk, dostępne na stronie internetowej. Całość praktyk zawodowych została odpowiednio zaplanowana i jest prawidłowo realizowana. Rekomenduje się jednak zmianę doboru miejsca realizacji praktyki w inspekcji weterynaryjnej cz. I lub cz. II, aby były to praktyki realizowane w ubojniach, co pozwoli studentom zdobyć niezbędne doświadczenie w pracy lekarza weterynarii.

Praktyki zawodowe oprócz weryfikacji wiedzy w znacznym stopniu pozwalają kształtować postawy istotne z perspektywy przyszłych pracodawców a także pozwalają na zdobycie odpowiednich umiejętności i kompetencji. Student po realizacji praktyk posiada praktyczne umiejętności pozwalające na przeprowadzenie badania, postawienia diagnozy, leczenia i wykorzystania specjalistycznej aparatury diagnostycznej. Jest zdolny zarówno do samodzielnej pracy, jak również do pracy zespołowej, do komunikacji z właścicielami zwierząt, formułowania opinii i orzeczeń w zakresie przepisów prawa, prowadzenia dokumentacji lekarsko-weterynaryjnej.

Realizacja praktyk zawodowych przypada na okres wakacyjny od 1 lipca do 15 września. Student ma możliwość samodzielnego wyboru miejsca realizacji praktyk zawodowych (każdego rodzaju), jeśli tylko zakład pracy umożliwi osiągnięcie przez studenta zakładanych efektów uczenia się. Uczelnia dysponuje także rozbudowaną listą placówek, z którymi ma podpisane porozumienia i z której skorzystać mogą studenci poszukujący miejsca realizacji praktyk zawodowych. W sytuacji samodzielnego wyboru miejsca realizacji praktyk przez studenta, zakład pracy podlega weryfikacji pod względem zgodności miejsca praktyki z profilem kierunku studiów. Analiza ta dokonywana jest na podstawie (i) wyszukiwania w systemie WET systems (system krajowej izby lekarsko weterynaryjnej) zakładu leczniczego dla zwierząt; (ii) wyszukiwania w spisie prowadzonym przez krajową izbę lekarsko weterynaryjną właściwego lekarza weterynarii (weryfikacja funkcji i oraz faktu posiadania prawa do wykonywania zawodu; (iii) strony internetowej; (iv) w przypadku województwa kujawsko –

pomorskiego dodatkowo weryfikacja ze strony izby lekarsko weterynaryjnej; (v) bezpośrednich znajomości pracowników Instytutu Medycyny Weterynaryjnej.

Do przykładowych miejsc praktyk należą:

1. Praktyka w inspekcji weterynaryjnej – Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Toruniu, Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Bydgoszczy, Powiatowy Inspektorat Weterynarii w Poznaniu;
2. Praktyki hodowlane - ZOO Toruń, ZOO Myślicinek, ZOO Płock, ZOO Poznań;
3. Praktyki kliniczne - Gabinet weterynaryjny Centrum, Gabinet weterynaryjny Pchełka, Kujawskie Centrum Zdrowia Zwierząt.

Analiza listy miejsc realizacji praktyk zawodowych stanowi jedynie częściowe potwierdzenie, że dobór i miejsce realizacji praktyk zapewniają studentom osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się. Nie został bowiem wprowadzony wymóg, że praktyka w Inspekcji Weterynaryjnej I obligatoryjnie powinna się odbyć w ubojni zwierząt gospodarskich, co umożliwiłoby uzyskanie przez każdego studenta kierunku weterynaria kierunkowego efektu uczenia się: wykonać badanie przed i poubojowe. Przedsiębiorstwa te posiadają także odpowiednią infrastrukturę i wyposażenie zgodne z potrzebami procesu nauczania i uczenia się, a tym samym umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się oraz prawidłową realizację praktyk.

Warunkiem realizacji praktyk jest przedłożenie odpowiedniemu Opiekunowi ds. praktyk deklaracji. Praktyka zawodowa realizowana jest na podstawie porozumienia pomiędzy zakładem pracy a Uniwersytetem Mikołaja Kopernika w Toruniu. Podstawą ich zaliczenia jest ich odbycie w wyznaczonym terminie, prowadzenie dzienniczka praktyk, w którym opisywane są poszczególne czynności wykonywane w trakcie realizacji praktyk zlecone przez upoważnionego pracownika zakładu, w którym student odbywa praktyki. Dziennik musi być zaliczony i podpisany przez opiekuna praktyki wyznaczonego przez zakład. Dodatkowym elementem oceny jest formularz oceny praktykanta, który zawiera kluczowe efekty uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Zaliczenie praktyki odbywa się po dostarczeniu Opiekunowi ds. praktyk następujących dokumentów: zaświadczenia potwierdzającego zgodę zakładu na odbycie przez studenta odpowiednich praktyk, dziennika praktyk oraz formularza oceny praktykanta. Dodatkowo student proszony jest o przygotowanie podsumowania swoich praktyk w formie prezentacji multimedialnej, która przedstawiana jest Opiekunowi ds. praktyk. Opisany schemat praktyk dotyczy każdego z modułów (rodzajów praktyk zawodowych). Należy stwierdzić, że metody weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się zakładanych dla praktyk, a także sposób dokumentowania przebiegu praktyk i realizowanych w ich trakcie zadań są trafnie dobrane i umożliwiają skuteczne sprawdzenie i ocenę stopnia osiągnięcia efektów uczenia się przez studentów. Ponadto należy stwierdzić, że weryfikacja osiąganych efektów uczenia się ma charakter kompleksowy. Rekomenduje się opracowanie bardziej kwantyfikowalnego sposobu oceny poszczególnych efektów uczenia się np. za pomocą noty liczbowej na skali Likerta. Z uwagi na fakt krótkiego funkcjonowania kierunku, nie było konieczności wprowadzenia metod weryfikacji i oceny z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Analiza stanu faktycznego potwierdza, że Opiekunowie praktyk posiadają potwierdzone kompetencje i wieloletnie doświadczenie, które zapewnia prawidłowy przebieg praktyk.

Dla kierunku weterynaria prowadzone są hospitacje miejsc praktyk zawodowych, które odbywają się zarówno w formie zdalnej, poprzez rozmowy telefoniczne jak również stacjonarnie. Uczelnia przygotowuje odpowiednie protokoły, w których odnotowuje obecność studenta na praktykach

zawodowych, kompetencje zdobywane na praktykach a także zbiera opinię o brakach kompetencyjnych studentów (stanowi to jeden z elementów ewaluacji współpracy). Ewaluacja praktyk dodatkowo prowadzona jest w oparciu o opinie studentów o miejscu realizacji praktyki zawodowej. Wypełniane ankiety przez studentów po odbyciu praktyk, stanowią podstawę do skreślenia z listy potencjalnych miejsc realizacji praktyk zawodowych. Podstawą do tego może być niska jakość dostępnej infrastruktury zakładu leczniczego, jakość przekazanej wiedzy czy zła atmosfera pracy.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Obniżona ocena kryterium 2 wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Brak realizacji 360 pkt ECTS przez studentów rocznika 2019/2020, co jest jednoznaczne z niespełnieniem wymogów kształcenia przedstawionych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu lekarza weterynarii;
2. Niewystarczająca liczba godzin realizacji staży klinicznych z chorób: ptaków; zwierząt gospodarskich; psów i kotów; oraz niewystarczająca liczba ECTS uzyskiwanych w wyniku realizacji staży klinicznych.
3. Niewłaściwe (zawyżone) określenie liczby pkt ECTS dla poszczególnych zajęć w programie studiów dla rocznika 2020/2021 i młodszych.
4. Nieprawidłowa sekwencja w planie studiów następujących zajęć: *epidemiologia weterynaryjna, ochrona własności intelektualnej, agronomia, ochrona środowiska, biostatystyka i metody dokumentacji, żywienie zwierząt i paszoznawstwo, anatomia porównawcza, organizacja zakładu leczniczego dla zwierząt*.
5. Brak wystarczającej liczby pkt ECTS, które uzyskiwane są przez studentów w wyniku realizacji zajęć z grupy humanistyczno-społecznych.

Zakres treści programowych przewidzianych w programach studiów dla kierunku weterynaria jest zgodny z założeniami rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 lipca 2019 w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (dla roczników 2019/2020 oraz młodszych) oraz rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 29 września 2011 r. w sprawie standardów kształcenia dla kierunków studiów weterynarii i architektury (dla rocznika 2018/2019). Jednolite studia magisterskie na kierunku weterynaria realizowane na UMK trwają 11 semestrów i prowadzone są na podstawie Uchwały Nr 39 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021; Uchwały Nr 2/2019 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 13 lutego 2020 r. (dla roczników 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 oraz 2023/2024), Uchwały Nr 1/2019 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 15 marca 2019 r. (dla rocznika 2019/2020) oraz Uchwały Nr 10 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 26 czerwca 2018 r. (dla rocznika

2018/2019). Od czerwca 2020 roku nie wprowadzono do programu studiów żadnych zmian wymagających podjęcia kolejnej Uchwały Senatu UMK w Toruniu.

Liczba punktów uzyskiwanych w pełnym cyklu kształcenia dla roczników 2020/2021 i młodszych wynosi 360 ECTS, co jest zgodne z wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, ale kalkulacja pkt ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć nie jest wystarczająco dobrze uzasadniona. Liczba 360 pkt ECTS nie jest przewidziana do osiągnięcia przez studentów rocznika 2019/2020. Liczba punktów uzyskiwanych w pełnym cyklu kształcenia dla rocznika 2018/2019 wynosi ponad 330 ECTS, co jest zgodne z wymaganiami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii z roku 2011. Jednak realizacja poszczególnych grup zajęć (staże kliniczne) jest niezgodna z wytycznymi standardu kształcenia z roku 2019 (zbyt mała liczba godzin - łącznie o 60 godz. oraz niewystarczająca liczba pkt ECTS). Nakład pracy niezbędny do osiągnięcia efektów uczenia się przypisanych do grup zajęć jest właściwy dla roczników 2018/2019 oraz 2019/2020, budzi zastrzeżenia (jest przeszacowany) w przypadku roczników młodszych. Dobór form zajęć i proporcje liczby godzin zajęć realizowanych w poszczególnych formach są zgodne z regułami i wymaganiami zawartymi w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dn. 17 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii/kształcenia dla kierunku studiów weterynaria odpowiednio z 2019 i 2011 roku. Biorąc pod uwagę sekwencyjny charakter przekazywania treści programowych na kierunku weterynaria, weryfikacji i korekcie należy poddać rozmieszczenie pojedynczych zajęć w planie studiów (*epidemiologia weterynaryjna, ochrona własności intelektualnej, agronomia, ochrona środowiska, biostatystyka i metody dokumentacji, żywienie zwierząt i paszoznawstwo, anatomia porównawcza, organizacja zakładu leczniczego dla zwierząt*), w celu optymalizacji warunków i możliwości zdobywania kolejnych efektów uczenia się z zakresu wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Obecne ułożenie w planie studiów ww. zajęć nie zawsze umożliwia przekazywanie wiedzy w sposób narastający, bazujący na uprzednio uzyskanych efektach uczenia się. Wykorzystywane przez UMK metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów wszystkich efektów uczenia się (z wyjątkiem K_U40), a ich wybór odzwierciedla najnowsze osiągnięcia dydaktyki akademickiej oraz pozwala na osiąganie przez studentów efektów uczenia się. Studenci kierunku weterynaria są gotowi do samodzielności i pełnienia aktywnej roli w procesie uczenia się, w tym wyrażania oczekiwań w kwestii modyfikacji programu i planów studiów, choć do tej pory bez konsekwencji realnej zmiany programów. Student kierunku weterynaria o profilu praktycznym odbywa ponad 50% zajęć (i uzyskuje ponad 50% pkt ECTS), podczas których nabywa i doskonali umiejętności praktyczne. Oferta zajęć do wyboru, funkcjonowanie kół naukowych oraz dostęp do nowoczesnej aparatury, a także wsparcie nauczycieli akademickich umożliwiają przygotowanie studentów, obok nabywanego przygotowania do działalności zawodowej, do prowadzenia działalności naukowej w zakresie dyscypliny weterynaria. Zgodnie z założeniami ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z 20 lipca 2018 r. z zm. oraz standardem kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, absolwent kierunku weterynaria na UMK posiada znajomość języka obcego na poziomie min. B2+, co jest weryfikowane przez Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych UMK. Możliwość rozwijania zainteresowań naukowych, optymalizacja ścieżki kształcenia poprzez zindywidualizowany wybór zajęć fakultatywnych, realizacja indywidualnego toku studiów przez najlepszych studentów oraz udział w programach wymiany międzynarodowej umożliwiają dostosowanie procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb grupowych i indywidualnych studentów. Pomimo okresu pandemicznego i ograniczeń w funkcjonowaniu Uczelni, wszystkie zajęcia służące

nabyciu przez studentów umiejętności praktycznych oraz ich weryfikacja odbyły się w siedzibie Uczelni, z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Na ocenianym kierunku realizowane są obowiązkowe praktyki zawodowe, które zaplanowane są zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 lipca 2019 r. Efekty uczenia się przypisane do praktyk zawodowych są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć lub grup zajęć. Praktykom przypisano prawidłową liczbę punktów ECTS, jednak ich rozlokowanie w planie studiów nie jest odpowiednie, ponieważ nie wprowadzono wymogu odbywania pierwszej praktyki w Inspekcji weterynaryjnej w ubojni zwierząt co umożliwiłoby studentom uzyskanie kierunkowego efektu uczenia tj. umiejętności przeprowadzenia badania przed- i poubojowego. Ocena realizacji praktyk jest kompleksowa, chociaż należy zwrócić uwagę na możliwość wprowadzenia kwantyfikowalnego sposobu oceny poszczególnych efektów uczenia zdobywanych przez studenta. Uczelnia zapewnia miejsca praktyk, które dysponują odpowiednią infrastrukturą a opiekunowie praktyk posiadają odpowiednie kompetencje do pełnionej funkcji. Realizacja praktyk zawodowych podlega regularnym hospitacjom, z których sporządzane są protokoły.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. dołączenie w sylabusie informacji identyfikujących ułożenie zajęć w programie studiów (rocznik, zajęcia obowiązkowe/do wyboru) oraz aktualizację literatury przedmiotu;
2. zmianę klasyfikacji zajęć z *języka obcego, praktyk zawodowych, chorób psów i kotów – zakres podstawowy/rozszerzony* oraz *chorób zwierząt towarzyszących – zakres podstawowy/rozszerzony* z grupy zajęć do wyboru do grupy zajęć obowiązkowych;
3. zwiększenie liczby zajęć praktycznych w ubojni, w ramach zajęć *higiena zwierząt rzeźnych i mięsa* oraz wprowadzeniu wymogu odbywania *praktyk zawodowych* w ubojni;
4. rozszerzenie nauczania języka obcego poprzez wprowadzenie do programu studiów zajęć fakultatywnych prowadzonych w języku angielskim, w tym prowadzonych przez profesorów wizytujących i/lub zajęć z języka obcego specjalistycznego;
5. urzeczywistnienie w opisie programu studiów zapisów dotyczących nauczania z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość;
6. opracowanie kwantyfikowalnego sposobu oceny poszczególnych efektów uczenia się zakładanych dla praktyk zawodowych przez zakładowego opiekuna praktyk np. za pomocą noty liczbowej na skali Likerta;
7. zmianę doboru miejsca realizacji praktyki w inspekcji weterynaryjnej cz. I lub cz. II, aby były to praktyki realizowane w ubojniach, co pozwoli studentom zdobyć niezbędne doświadczenie w pracy lekarza weterynarii.

Zalecenia

1. Niezwłoczna zmiana uchwały Senatu (nr 39 z 2020 roku) ustalającej: program studiów dla rocznika 2019/2020 poprzez dodanie zajęć, których realizacja pozwoli studentowi zdobyć dodatkowe 28 brakujących do ukończenia studiów pkt ECTS oraz urealnijającej kalkulację pkt ECTS przypisanych do poszczególnych zajęć w programie studiów dla rocznika 2020/2021 i młodszych (weryfikację i korektę liczby godzin przypisanych do pracy własnej studenta, poprzez ponowną estymację czasu niezbędnego do przygotowania się do zaliczeń, egzaminów i prac projektowych).
2. Uzupełnienie programu studiów dla roczników 2019/2020 i młodszych o dodatkowe 10 godz. zajęć ze stażu klinicznego z chorób ptaków oraz po 30 godz. zajęć ze stażów klinicznych chorób zwierząt gospodarskich oraz psów i kotów.
3. Zmiana sekwencji w planie studiów następujących zajęć: *epidemiologia weterynaryjna, ochrona własności intelektualnej* oraz zmiana wymagań wstępnych lub ulokowania w planie studiów następujących zajęć: *agronomia, ochrona środowiska, epidemiologia weterynaryjna, biostatystyka i metody dokumentacji, żywienie zwierząt i paszoznawstwo*; dodanie do listy zajęć sekwencyjnych *farmakologii cz. II, anatomii porównawczej, organizacja zakładu leczniczego dla zwierząt* i określenie wymagań wstępnych dla zajęć z *parazytologii i inwazyjologii*.
4. Uzupełnienie programu studiów dla wszystkich roczników studentów o dodatkowe zajęcia z grupy zajęć humanistyczno-społecznych, aby łącznie student uzyskiwał w wyniku ich realizacji minimum 5 pkt ECTS.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Aktualna procedura rekrutacji oraz przyjęcia na studia na kierunek weterynaria jest klarowna i zrozumiale opisana w Uchwale nr 31 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Uchwała określa warunki, tryb, termin rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów oraz sposób jej przeprowadzenia. Zasady rekrutacji na studia oraz kryteria kwalifikacji kandydatów Senat uchwała z rocznym wyprzedzeniem na kolejny rok akademicki. Przed przyjęciem Uchwały przez Senat UMK, zasady rekrutacyjne są dyskutowane i akceptowane przez Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych. Dotyczy to przede wszystkim zajęć będących podstawą kwalifikacji, formuły przeliczania punktów oraz ustalenia końcowego wyniku postępowania rekrutacyjnego. Zgodnie z zasadami kwalifikacji obywateli polskich, na kierunku weterynaria obowiązuje konkurs świadectw dojrzałości. Zgodnie z uchwałą nr 43 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 21 czerwca 2022 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2023/2024 na UMK, dla kandydatów na studia kierunku weterynaria wymagane były dwa przedmioty na poziomie rozszerzonym (liczba punktów odpowiadająca procentowemu wynikowi egzaminu maturalnego), tj. biologia i chemia z przelicznikiem 0,47 oraz pełne uprawnienia w zawodzie technika weterynarii z przelicznikiem 0,06. Dla pozostałych kandydatów z tzw. starą maturą, dyplomem IB lub EB oraz maturą zagraniczną, a także dla obcokrajowców zostały określone odpowiednio odrębne zasady, które opisano w uchwałach rekrutacyjnych. Podobnie uregulowano zasady rekrutacji dla kandydatów będących laureatami olimpiad stopnia centralnego i konkursów ogólnopolskich.

Postępowanie rekrutacyjne na studia przeprowadza Uczelniana Komisja Rekrutacyjna, powołana przez rektora. Nabór kandydatów prowadzony jest poprzez system Internetowej Rejestracji Kandydatów - IRK. Zasady rekrutacji, harmonogram oraz akty prawne związane z procesem przyjmowania na studia znajdują się na stronie głównej UMK, w zakładce Kandydat i obejmują: harmonogram rekrutacji, listę dokumentów wymaganych w procesie rekrutacji, zasady postępowania w przypadku posiadaczy matury innej niż polska, odwołania do podstaw prawnych.

Limit miejsc, liczba kandydatów i osób przyjętych na studia monitorowany jest przez prodziekana i sukcesywnie wzrasta. Limit miejsc w kolejnych latach wzrósł z 60 osób do 72, a liczba osób przyjętych na studia wzrosła z 42 do 90. Jedną ze wskazywanych przyczyn rosnącego powodzenia studiów na kierunku weterynaria w UMK są według autorów raportu samooceny modyfikacje dokonywane w programie studiów. Jest to wniosek zaskakujący biorąc pod uwagę brak zmian w programie studiów od roku 2020. Monitoringiem osób rezygnujących ze studiów zajmuje się dziekanat, który gromadzi aktualne informacje dotyczące osób, które podjęły decyzję o rezygnacji z kierunku studiów weterynaria. Następnie dane te są przekazywane do pełnomocnika dziekana ds. kształcenia na kierunkach weterynaryjnych. Główne przyczyny skreśleń studentów na I roku to brak postępów w nauce oraz zmiana kierunku studiów wewnątrz UMK oraz na inne uczelnie. Z uwagi na fakt, że na kierunku weterynaria prowadzonym w UMK zaplanowano realizację zajęć z wykorzystaniem metod i technik nauczania zdalnego, proces rekrutacji powinien uwzględniać informację o oczekiwanych kompetencjach cyfrowych kandydatów, wymaganiach sprzętowych związanych z kształceniem z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, a informacji takich obecnie jest brak. Uczelnia nie wypożycza sprzętu komputerowego (nawet w uczelnianej bibliotece). Natomiast kompetencje cyfrowe student nabywa dzięki realizacji takich zajęć jak *technologie informacyjne* (jednak realizacja dopiero w sem. 2).

Ogólne zasady sprawdzania i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się ujęte są w Regulaminie Studiów UMK w Toruniu (Obwieszczenie nr 3 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie tekstu jednolitego Regulaminu studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Regulamin określa warunki i tryb odbywania zajęć dydaktycznych, praktyk zawodowych oraz zaliczenia semestru i roku. Przepisy regulaminu określają ramy organizacyjne procesu weryfikacji osiągnięć studenta, formułują uprawnienia odwoławcze oraz określają konsekwencje braku zaliczenia, jak również warunki przeniesienia z innej uczelni. W obowiązującym regulaminie studiów brakuje szczegółowego opisu procedury uzyskiwania zaliczenia warunkowego semestru, co jest niezmiernie istotne dla zrozumienia egzekwowalności funkcjonowania zajęć sekwencyjnych na kierunku weterynaria. Regulamin studiów dopuszcza uzyskanie zaliczenia warunkowego, rolą dziekana jest doprecyzowanie zasad i warunków takiego postępowania. Nie opracowano formalnych zasad udzielania wpisu warunkowego na kolejny semestr. Decyzje podejmuje prodziekan w oparciu o analizę sytuacji wnioskującego studenta. W przypadku przyjęcia studenta na Uniwersytet w drodze przeniesienia (także z uczelni zagranicznej), dziekan w porozumieniu z pełnomocnikiem ds. kształcenia na kierunkach weterynaryjnych określa w decyzji: semestr lub rok studiów, na który wpisuje studenta, osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów, zajęcia do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia. Decyzję o przyjęciu w drodze przeniesienia cudzoziemca podejmuje rektor na wniosek studenta zaopiniowany przez dziekana WNBiW prowadzącego studia na kierunku weterynaria. Zgodnie z obowiązującym w UMK Regulaminie Studiów, student może ubiegać

się o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów, jednak sytuacja taka nie miała do tej pory miejsca w odniesieniu do studentów kierunku weterynaria.

Student kierunku weterynaria kończy studia i uzyskuje tytuł zawodowy lekarza weterynarii po uzyskaniu pozytywnej oceny z ostatniego przewidzianego programem studiów egzaminu i tym samym potwierdzeniu osiągnięcia wszystkich założonych programem studiów efektów uczenia się. Zgodnie z założeniami standardu kształcenia na kierunku weterynaria proces dyplomowania nie zakłada przygotowania i złożenia pracy dyplomowej. Regulamin studiów UMK w Toruniu (§ 79 oraz § 80 Uchwały nr 39 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 30 kwietnia 2019 r.) definiuje warunki konieczne do ukończenia jednolitych studiów magisterskich na kierunku weterynaria. Są to: osiągnięcie efektów uczenia się i uzyskanie liczby punktów ECTS określonych w programie studiów. Uwzględniając obecnie obowiązujący plan studiów na kierunku weterynaria, ostatnim zdawanym przez studenta egzaminem jest w zależności od źródła informacji *ochrona własności intelektualnej* (wg planu studiów, brak sylabusu; wg obowiązującego programu studiów zajęcia kończą się zaliczeniem) lub jedno z zajęć realizowanych w sem. 10: *administracja i ustawodawstwo weterynaryjne, andrologia i unasienienie* lub *choroby ptaków* (wg planu studiów i sylabusów). Przyjmując, że nie jest to *ochrona własności intelektualnej* datą ukończenia studiów powinna być data egzaminu złożonego w sem. 10, co budzi zastrzeżenia, co do kontynuacji studiów w sem. 11.

Zgodnie z Regulaminem studiów obowiązującym w UMK warunki uzyskania zaliczenia zajęć oraz kryteria oceniania określa prowadzący zajęcia w porozumieniu z koordynatorem przedmiotu i ogłasza na pierwszych zajęciach zgodnie z zasadami zaliczania zajęć określonymi w sylabusie. Opis zasad weryfikacji efektów uczenia się w poszczególnych sylabusach nie budzi większych zastrzeżeń. Należy zauważyć, że sposoby oceniania, w tym wysokość progu zaliczeniowego na kierunku weterynaria nie są ujednolicone. Analiza sylabusów poszczególnych zajęć wskazuje, że próg zaliczeniowy waha się od 51% (np. *żywienie zwierząt i paszoznawstwo*) do 70% (np. *anatomia topograficzna*). Weryfikacja osiągniętych efektów uczenia się odbywa się za pomocą zróżnicowanych form i sposobów sprawdzania odpowiednich dla charakteru grupy efektów, tj. wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Konstrukcja prac etapowych, egzaminacyjnych i projektów pozostaje w gestii nauczyciela akademickiego koordynującego dane zajęcia. Nie istnieje procedura przeglądu procesu tworzenia prac etapowych (nie podlegają one ocenie władz wydziału, czy też katedr), co uniemożliwia wychwycenie i naprawę nieprawidłowości (opisanych dalej) w procesie weryfikacji efektów uczenia się i ocenianiu. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy weryfikowane są głównie za pomocą zaliczeń/egzaminów pisemnych o charakterze krótkich pytań otwartych lub testów jedno/wielokrotnego wyboru, jednak odbywają się również zaliczenia części wykładowych zajęć w formie zaliczenia ustnego. Prowadzenie w zdecydowanej większości zaliczeń pisemnych pozwala na zapewnienie bezstronności, rzetelności i przejrzystości procesu weryfikacji oraz wiarygodności i porównywalności ocen. Umiejętności weryfikowane są przede wszystkim podczas zajęć praktycznych poprzez ocenę wykonywania określonych czynności przez studenta, jest to również moment na przekazanie informacji zwrotnej przez nauczyciela odnośnie do poprawności wykonywania nowych umiejętności. Dodatkowo umiejętności oceniane są w ramach części praktycznych zaliczeń/egzaminów, np. w oparciu o analizę problemu/przypadku klinicznego lub w trakcie obserwacji sposobu wykonywania czynności praktycznej zleconej studentowi. Szczegółowa analiza sylabusów pozwala zauważyć, że w odniesieniu do niektórych zajęć brak jest wskazania odpowiedniej formy zaliczenia dla weryfikacji umiejętności praktycznych (np. *higiena środków żywienia zwierząt* – część wykładowa zaliczana jest w formie ustnej, a część ćwiczeniowa/laboratoryjna w formie pisemnej).

Kompetencje społeczne weryfikowane są natomiast w oparciu o analizę problemu lub przypadku etycznego, przedstawiania zagadnienia lub problemu w formie ustnej, bądź w postaci prezentacji multimedialnej, przygotowywanej przez studentów indywidualnie lub zespołowo oraz w ramach dyskusji. Dodatkowym elementem ewidencjonującym opanowanie praktycznych efektów uczenia się są dzienniczki praktyk, które podlegają ocenie nauczyciela akademickiego podczas zaliczania tych zajęć. W ramach ocenianego kierunku nie wprowadzono do tej pory dzienniczka umiejętności dnia pierwszego, w którym nauczyciele akademicy, opiekunowie staży klinicznych oraz praktyk zawodowych mogliby poświadczać podpisem wykonanie czynności służące nabyciu poszczególnych umiejętności. Biorąc pod uwagę dotychczasową małą liczebność grup studenckich na wyższych latach studiów, należy uznać, że weryfikacja opanowywania umiejętności praktycznych przez nauczycieli akademickich była możliwa w sposób ciągły, podczas prowadzenia zajęć. Należy jednak z odpowiednim wyprzedzeniem dostosować metody weryfikacji uzyskiwania efektów umiejętności mając na uwadze coraz większe liczebności kolejnych roczników na kierunku weterynaria. Uwzględnienie wymienionych metod weryfikacji efektów uczenia się do oceny nabycia efektów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych (potwierdzone w ocenie prac etapowych i dzienniczków praktyk) jest zgodne z założeniami standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (część IV. Sposób weryfikacji osiągniętych efektów uczenia się). W przypadku wielu sylabusów opis metod stosowanych do weryfikacji efektów uczenia się (form, zasad, narzędzi) jest tak ogólny, że uniemożliwia ocenę słuszności przyjętych rozwiązań (np. *patomorfologia, patofizjologia, choroby zwierząt gospodarskich – chirurgia, choroby zwierząt gospodarskich - choroby wewnętrzne, higiena mleka*). Dopiero analiza prac etapowych dla wytypowanych zajęć pozwala ocenić poprawność konstrukcji zaliczeń pisemnych. Wnikliwa analiza przedstawionych do oceny prac etapowych ujawnia szereg nieprawidłowości: (i) powtórzenie takich samych lub prawie takich samych pytań dwukrotnie w tej samej pracy etapowej (np. *chirurgia ogólna i anestezjologia*), w przypadku zajęć realizowanych w zakresie podstawowym i rozszerzonym (*choroby zwierząt gospodarskich, choroby psów i kotów*) prace zaliczeniowe z obydwu zajęć są identyczne, co przeczy idei nauczania na różnych poziomach; (ii) brak informacji o możliwej do uzyskania liczbie punktów za pojedyncze pytanie oraz minimalnej liczbie punktów niezbędnej do uzyskania oceny pozytywnej (np. *choroby koni – choroby wewnętrzne, choroby zakaźne*); (iii) w przypadku prac etapowych z zajęć wielomodułowych (np. *choroby zwierząt gospodarskich*) nie zachowano równych proporcji w odniesieniu do poszczególnych grup treści (np. bardzo nierówna liczba pytań dotyczących chorób poszczególnych gatunków zwierząt); (iv) pytania nie wynikają z nauczanych treści (np. *histologia i embriologia, chirurgia i anestezjologia weterynaryjna, pomoc w nagłych wypadkach, parazytologia i inwazjologii, farmacja, farmakologia weterynaryjna, cz. I, farmakologia weterynaryjna, cz. II, choroby wewnętrzne zwierząt gospodarskich*) lub sformułowane są nieprawidłowo, w tym zawierają błędy merytoryczne, co świadczy o niewystarczających kompetencjach nauczyciela akademickiego będącego koordynatorem zajęć (np. *farmacja, farmakologia weterynaryjna cz. I, farmakologia weterynaryjna, cz. II*). W przypadku zajęć, z których prace etapowe nie zostały udostępnione do oceny, określenie zgodności tematyki prac z treściami programowymi była niemożliwa (*onkologia psów i kotów*). Podobnie ocena nie była możliwa w przypadku braku dostarczenia matrycy pytań testowych (np. *epidemiologia weterynaryjna*); (v) formy pracy etapowej przedstawionej do oceny niezgodna z opisem w sylabusie (*ochrona środowiska*); (vi) zasady oceniania niezgodne z opisem w sylabusie zajęć (*terapia naturalna*); (vii) weryfikacja efektów uczenia się jest bardzo wyrywkowa (np. egzamin końcowy z teoretycznej części zajęć *patomorfologia* (służący weryfikacji około dziesięciu efektów uczenia się z grupy wiedza) składa się jedynie w czterech pytań otwartych. Ponadto na podstawie analizy pytań w pracach

etapowych oraz rozkładu ocen można stwierdzić, że stopień trudności prac etapowych jest bardzo zróżnicowany, od prac o niskim poziomie trudności (np. *egzotyczne choroby człowieka i zwierząt, epidemiologia weterynaryjna*) do prac bardzo trudnych (np. *histologia i embriologia, onkologia psów i kotów, anatomii zwierząt cz. I*). Ogólnie przedstawione do oceny prace etapowe pozwalają na weryfikację efektów uczenia się z kategorii wiedzy (wyjątek stanowiła praca etapowa z *histologii i embriologii, anatomia zwierząt cz. I*). Jako nieprawidłowość (zdiagnozowana na podstawie informacji przedstawionej z pracami przekazanymi do oceny) należy wskazać organizację zaliczenia i egzaminu z zajęć *patomorfologia cz. II* na platformie MS Teams (brak informacji w sylabusie). Ponadto w większości sylabusów nie przedstawiono zasad prowadzenia zaliczenia poprawkowego (np. *choroby zwierząt gospodarskich, toksykologia, higiena mleka, choroby ryb, choroby koni*). Poza systemem weryfikacji efektów uczenia się osiąganymi w trakcie realizacji zajęć koordynowanych przez nauczycieli akademickich i/lub innych osób prowadzących zajęcia (współpracowników Uczelni) istnieje także system kontroli praktyk zawodowych. W przypadku nauczania języka obcego student uzyskuje semestralne oceny na podstawie poziomu opanowania poszczególnych zagadnień i sprawności językowych. Lektorat z języków obcych kończy się egzaminem na poziomie B2+. W przypadku języka łacińskiego zajęcia kończą się zaliczeniem na ocenę. Szczegółowy opis form i sposobu przeprowadzenia zaliczeń częściowych (kolokwia) oraz egzaminów i zaliczeń końcowych przedstawiony jest w sylabusie zajęć w części „Metody i kryteria oceniania”. W sylabusach uwzględniono opis sposobu wystawiania oceny końcowej oraz wagi poszczególnych elementów weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się na ocenę końcową. Dokumentacją potwierdzającą zdobycie przez studentów efektów uczenia się są rekordy przypisane do studentów i zajęć w systemie wirtualnego dziekanatu (USOS), w tym protokoły zaliczeniowe. Na UMK wprowadzono ogólne zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się oraz sposoby zapobiegania i reagowania na zachowania nieetyczne i niezgodne z prawem. Studenci wyrażają swoje uwagi w anonimowych ankietach oraz podczas bezpośrednich kontaktów z opiekunem roku bądź prodziekanem ds. studenckich i organizacji kształcenia, który w sytuacjach konfliktowych przeprowadza rozmowę zarówno ze studentem, jak również z nauczycielem akademickim prowadzącym zajęcia. Jeżeli wyjaśnienia nauczyciela akademickiego nie są przekonujące, prodziekan przekazuje sprawę Wydziałowej Komisji ds. efektów i potwierdzenia efektów uczenia się w celu dokładniejszego jej rozpoznania i wypracowania działań naprawczych. Na podstawie ocen końcowych uzyskanych przez studentów z poszczególnych zajęć, Wydziałowa Komisja ds. efektów i potwierdzenia efektów uczenia się dokonuje oceny (ilościowej) stopnia osiągnięcia założonych efektów uczenia się na poszczególnych latach studiów. W Uczelni nie istnieje procedura jakościowej analizy sposobów weryfikacji efektów uczenia się i uzyskiwanych wyników. Wyniki takich analiz stałyby się podstawą modyfikacji treści programowych, sposobów nauczania i weryfikacji efektów uczenia się, a w dalszej kolejności zmian w sylabusach i programie studiów.

W semestrze letnim roku akademickiego 2019/2020 oraz w roku akademickim 2020/2021 formy i sposoby weryfikacji założonych efektów uczenia się uległy częściowej zmianie ze względu na ograniczenia w organizacji bezpośrednich spotkań ze studentami. Jednak zaliczenia i egzaminy weryfikujące umiejętności praktyczne odbyły się w siedzibie Uczelni lub w warunkach terenowych, z zachowaniem reżimu sanitarnego.

Studenci najbardziej zainteresowani rozwojem naukowym oraz zaangażowani w projekty badawcze prowadzone przez pracowników Uczelni mają szansę współtworzyć publikacje naukowe i być ich współautorami. Dokumentowanie przebiegu studiów od immatrykulacji do momentu zaliczenia

ostatniego semestru studiów prowadzone jest z wykorzystaniem narzędzi informatycznych dostępnych w wirtualnym dziekanacie (USOS). Ze względu na krótką historię istnienia kierunku weterynaria na UMK w Toruniu, monitorowanie osiągania założonych efektów uczenia się nie uwzględniało do tej pory badania losów absolwentów.

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Obniżona ocena kryterium 3 wynika z następujących nieprawidłowości:

1. Nieprawidłowości w zakresie kończącej proces kształcenia weryfikacji efektów uczenia się.

Proces dyplomowania na kierunku weterynaria polega na osiągnięciu efektów uczenia się i uzyskaniu liczby punktów ECTS określonych w programie studiów. Dniem ukończenia jest dzień złożenia ostatniego wymaganego programem studiów egzaminu.

- 1) Niespełniony jest warunek uzyskania 360 pkt ECTS przez studentów rocznika 2019/2020,
- 2) Nieprawidłowym jest uznanie za datę ukończenia studiów dnia, w którym studenci przystępują do zaliczenia z zajęć *ochrona własności intelektualnej*, ponieważ wg programu studiów zajęcia te kończą się zaliczeniem na ocenę, a nie egzaminem oraz zajęcia te powinny być realizowane w 1 sem.

Warunki rekrutacji na studia na kierunku weterynaria, w tym kryteria kwalifikacji są przejrzyste i zrozumiale przedstawione w Uchwale nr 31 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu oraz gwarantują, że kandydaci posiadają wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do podjęcia studiów i osiągnięcia efektów uczenia się. Decyzja o przyjęciu na studia w oparciu o pozycję w rankingu wyników egzaminów dojrzałości oraz automatyzacja procesu w systemie elektronicznym zapewniają bezstronność i dają studentom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku weterynaria. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych poza UMK ujęte są w Regulaminie Studiów UMK w Toruniu (Obwieszczenie Nr 3 Rektora Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 7 czerwca 2023 r. w sprawie tekstu jednolitego Regulaminu studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu). Przepisy regulaminu określają zasady przyjęcia studenta na Uniwersytet w drodze przeniesienia (także z uczelni zagranicznej). Dziekan w porozumieniu z pełnomocnikiem ds. Kształcenia na kierunkach weterynaryjnych określa w drodze decyzji: semestr lub rok studiów, na który wpisuje studenta, osiągnięte przez studenta efekty uczenia się i punkty ECTS, które mogą być zaliczone na poczet programu studiów, zajęcia do uzupełnienia wynikające z różnic programowych oraz termin ich uzupełnienia. Decyzję o przyjęciu w drodze przeniesienia cudzoziemca podejmuje rektor na wniosek studenta zaopiniowany przez dziekana. Proces dyplomowania, tj. zasady ukończenia studiów i uzyskania tytułu zawodowego lekarza weterynarii są częściowo zgodne z wymaganiami przedstawionymi w rozporządzeniach z 2011 i 2019 roku, które wprowadziły standard kształcenia przygotowujący do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Niespełniony jest warunek uzyskania

360 pkt ECTS przez studentów rocznika 2019/2020 oraz nieprawidłowym jest uznanie za datę ukończenia studiów dnia, w którym studenci przystępują do zaliczenia z zajęć *ochrona własności intelektualnej* – z dwóch powodów: (i) wg programu studiów zajęcia kończą się zaliczeniem na ocenę, a nie egzaminem oraz (ii) zajęcia te powinny być realizowane w 1 sem. studiów. Zasady weryfikacji efektów uczenia się oraz oceniania studentów przedstawione w kartach zajęć (sylabusach) są sformułowane ogólnie i podlegają uszczegółowieniu przez nauczycieli akademickich podczas pierwszych zajęć z każdego nowo rozpoczętych zajęć. Zróżnicowane sposoby i formy weryfikacji efektów uczenia się dają możliwość sprawdzenia stopnia osiągnięcia efektów przypisanych do kategorii wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne i są zgodne z opisem sposobów weryfikacji efektów uczenia się określonymi w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Jednak w praktyce proces weryfikacji osiąganych efektów uczenia się (zwłaszcza wiedzy) prowadzony za pomocą etapowych prac pisemnych jest obarczony licznymi błędami (niewystarczający opis sposobu oceniania, pytania niezgodne z treścią zajęć lub błędne, brak zróżnicowania pytań w pracach odnoszących się do zajęć prowadzonych na poziomie podstawowym i rozszerzony, itp.). Częściowa zmiana funkcjonowania Uczelni spowodowana wybuchem pandemii COVID-19 wymusiła w przypadku większości zajęć zmianę zasad i organizacji weryfikacji efektów uczenia się. Jednak działania podjęte przez władze Uczelni (dostosowanie narzędzi IT, stacjonarne egzaminy i zaliczenia praktyczne w małych grupach) zapewniły możliwość weryfikacji wszystkich założonych programem studiów efektów uczenia się. Dowodami osiągania założonych w programie studiów efektów uczenia się są prace etapowe (kolokwia, projekty, opracowania, udział w dyskusji i inne), raporty i protokoły z przeprowadzonych ćwiczeń oraz dzienniczki praktyk. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac częściowych oraz egzaminów i zaliczeń na ocenę są częściowo odpowiednie dla profilu praktycznego oraz dostosowane do weryfikacji efektów uczenia się przedstawionych w standardzie kształcenia przygotowującym do wykonywania zawodu lekarza weterynarii (szczegóły w kartach oceny prac etapowych). Praktyczny charakter kształcenia na kierunku weterynaria znajduje odzwierciedlenie w liczbie i formach zaliczeń służących weryfikacji praktycznych efektów uczenia się, a przede wszystkim w bezpośrednim, bieżącym nadzorze wykonywania umiejętności praktycznych podczas zajęć laboratoryjnych i klinicznych. Dodatkowymi elementami uwzględnionymi w procesie weryfikacji osiągania efektów uczenia się są dzienniczki praktyk. Jednocześnie studenci najbardziej zainteresowani rozwojem naukowym oraz zaangażowani w projekty badawcze prowadzone przez pracowników Uczelni, są współautorami publikacji naukowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. ujednolicić skalę oceniania, zwłaszcza próg zaliczeniowy dla wszystkich zajęć obowiązkowych i do wyboru,
2. wprowadzić obowiązek oceny sposobów weryfikacji efektów uczenia się oraz jakościowej analizy uzyskiwanych przez studentów wyników, która w przyszłości powinna stać się przyczynkiem do

udoskonalania programu studiów, a także pozwoli wyeliminować błędy w konstrukcji prac etapowych,

3. uszczegółowić opis przedstawiania metod weryfikacji efektów uczenia się w sylabusach, w tym zawrzeć informacje o zasadach prowadzenia zaliczeń poprawkowych,
4. przegląd i ocenę prac etapowych pod kątem zgodności ich tematyki z treściami programowymi zajęć; wprowadzenie procedury oceny prac etapowych,
5. doprecyzowanie zasady przyznawania wpisu warunkowego na kolejne semestry z uwzględnieniem sekwencyjności zajęć na kierunku weterynaria.

Zalecenia

1. Zaleca się zweryfikować i dokonać korekty poprawności zapisów w sylabusach względem programu i planu studiów w zakresie formy zaliczenia końcowego zajęć.
2. Należy ustalić datę (egzamin) wyznaczający moment ukończenia studiów zakładając, że zajęcia z *ochrony własności intelektualnej* zostaną przesunięte na 1 semestr studiów. Wówczas w planie sem. 11 należy uwzględnić realizację i egzamin z jednych z zajęć: *administracja i ustawodawstwo weterynaryjne* lub *andrologia i unasienienie* lub *choroby ptaków* lub wprowadzić nowe zajęcia kończące się egzaminem dla wszystkich studentów, np. *zarządzanie zdrowiem stada*.

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Zajęcia dydaktyczne na kierunku weterynaria prowadzone są przez nauczycieli akademickich zatrudnionych w Instytucie Medycyny Weterynaryjnej (IMW) i Instytucie Biologii (IB), które wchodzi w skład Wydziału Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych (WNBiW) Uniwersytetu im. Mikołaja Kopernika (UMK) oraz zatrudnionych na Wydziale Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich i Wydziale Biologii Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego z Bydgoszczy. Ww. jednostki tworzą Międzyuczelniane Centrum Medycyny Weterynaryjnej (MCMW), prowadzące kształcenie na ocenianym kierunku. Ze strony IMW w realizacji procesu kształcenia uczestniczy 44 pracowników, w tym 34 osoby zatrudnione są w pełnym wymiarze czasu pracy, 6 osób zatrudnionych na 1/2 etatu oraz 4 osoby zatrudnione na 1/4 etatu. Dla 42 z 44 osób IMW jest podstawowym miejscem pracy. Wśród pracowników IMW cztery osoby są zatrudnione na etatach dydaktycznych, w tym jedna na ¼ etatu, dwie na ½ etatu i jedna na cały etat. Trzech pracowników IMW zatrudnionych jest na etatach badawczych i nie uczestniczą oni w procesie dydaktycznym. Do raportu samooceny dołączono w sumie 87 charakterystyk osób realizujących zajęcia na ocenianym kierunku.

Wśród pracowników IMW 33 osoby posiadają tytuł zawodowy lekarza weterynarii i prawo wykonywania zawodu, a 16 legitymuje się tytułem specjalisty w zakresie następujących specjalizacji: choroby przeżuwaczy, choroby koni, choroby trzody chlewnej, choroby psów i kotów, choroby drobiu oraz ptaków ozdobnych, użytkowanie i patologia zwierząt laboratoryjnych, rozród zwierząt, chirurgia weterynaryjna, radiologia weterynaryjna, higiena zwierząt rzeźnych i żywności pochodzenia zwierzęcego, epizootologia i administracja weterynaryjna. Jedna osoba posiada tytuł europejskiego specjalisty EBVS® European Veterinary Specialist in Animal Reproduction.

Wśród pracowników IMW prowadzących zajęcia na kierunku 50% stanowią posiadający co najmniej stopień naukowy doktora habilitowanego pracownicy naukowcy (22 osoby), 36,4% adiunkci (16 osób) i 13,6% asystenci (6 osób). 14 pracowników naukowych osób posiada tytuł naukowy profesora, zaś 8 zatrudnionych jest na stanowisku profesora UMK. Nauczyciele akademicki zatrudnieni w IMW, będący lekarzami i/lub prowadzący działalność naukową w dyscyplinie weterynarii, prowadzą zajęcia dydaktyczne wymienione w grupach A, B, D i E wskazanych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. W realizacji zajęć w zakresie grupy A (zajęcia z grupy nauk podstawowych) oraz zajęć w zakresie produkcji zwierzęcej uczestniczą również nauczyciele akademicki zatrudnieni w IB WNBiW oraz w pozostałych jednostkach współpracujących w ramach MCMW, prowadzący badania w innych dyscyplinach naukowych. Dotyczy to takich modułów jak: *agronomia, biofizyka, biologia, bioetyka, biologia komórki, chemia, biochemia, mikrobiologia, chów i hodowla zwierząt, żywienie zwierząt i paszoznawstwo oraz technologia informacyjna*. Zajęcia dydaktyczne z języka nowożytnego oraz języka łacińskiego prowadzone są przez pracowników Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych, zaś zajęcia z wychowania fizycznego realizowane są w ramach Uniwersyteckiego Centrum Sportowego. Uczelnia deklaruje, iż w procesie dydaktycznym biorą również udział specjaliści zatrudniani w ramach umów o dzieło lub umowy o współpracy - lekarze weterynarii wolnej praktyki oraz pracownicy inspekcji weterynaryjnej (praktyki i staże kliniczne), co nie ma odzwierciedlenia w przedstawionej w dokumentacji obsadzie zajęć na kierunku weterynarii, w której wymienione są osoby będące pracownikami IMW (np. w przypadku staży klinicznych i praktyk).

Wszyscy nauczyciele akademicki odpowiedzialni za proces kształcenia na ocenianym kierunku zatrudnieni w IMW prowadzą działalność naukową w dyscyplinie weterynarii, a obszary badawcze w liczbie 48 wpisują się w grupę nauk podstawowych (A) i nauk klinicznych (B) zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii - 17 w ramach nauk podstawowych i 31 w ramach nauk klinicznych. Dorobek naukowy pracowników IMW wpisuje się w dyscyplinę naukową weterynarii i obejmuje autorstwo lub współautorstwo 672 publikacji naukowych o łącznej liczbie punktów MNiSW 35470 i łącznym IF 1190,165; w tym 317 Publikacji z listy JCR. W ostatniej ocenie dyscyplina naukowa weterynarii na UMK uzyskała kategorię naukową B+. Nauczyciele akademicki w ciągu ostatnich 5 lat byli ponadto autorami/współautorami 175 prac popularyzatorskich, kazuistycznych i praktycznych opublikowanych w czasopiśmie branżowych. Publikacje te, mimo że nie cechują się wysokimi wskaźnikami bibliometrycznymi, mają istotne znaczenie w popularyzacji wiedzy weterynaryjnej. W ostatnich latach pracownicy byli autorami/współautorami 15 podręczników przeznaczonych dla studentów oraz lekarzy-praktyków dotyczących m.in. tematyki dobrostanu, rozrodu zwierząt, zapobiegania i zwalczania chorób zakaźnych drobiu, ochrony zdrowia publicznego.

Pracownicy w ramach prowadzonej działalności badawczej nawiązują kontakty z naukowcami z krajowych (19) i zagranicznych (32) ośrodków badawczych m. in. z UWM w Olsztynie, PIW-PIB w Puławach, UP w Lublinie, UP we Wrocławiu, UP w Poznaniu, SGGW w Warszawie, Instytutem Genetyki i Biotechnologii Zwierząt PAN w Jastrzębcu, Politechniką Wrocławską, Politechniką Gdańską, University of Veterinary Medicine Hannover, Leibnitz Institute w Berlinie, Technical University w Kopenhadze, University of Liverpool, Tokushima University, Karolinska Institute w Sztokholmie, City

University of Honkong, Universidade do Porto w Portugalii, Harvard Medical School w Bostonie, University of California w Oakland i Davis, University of Colorado w Fort Collins i innymi.

Nauczyciele akademicy są stałymi członkami rad redakcyjnych (Scientific Reports, BMC Veterinary Research, NPJ Aging) i redaktorami gościnnymi w czasopismach naukowych o zasięgu międzynarodowym (m. in. Genes, Cells, Animals).

Działalność naukowa kadry finansowana jest zarówno z subwencji ministerialnej, jak też ze środków zewnętrznych, pozyskiwanych w ramach grantów i projektów. W ostatnich latach pracownicy uzyskali 44 granty badawcze NCN, w tym z tej ścieżki finansowania badań skorzystało 9 pracowników. W zakresie komercjalizacji wiedzy i uzyskanych wyników badań pracownicy uzyskali jeden patent oraz złożyli jedno zgłoszenie patentowe.

Wśród pracowników zauważalny jest rozwój naukowy, mierzony uzyskiwaniem stopni i tytułu naukowego. W poddanym ocenie okresie awanse naukowe uzyskało 8 pracowników realizujących proces kształcenia na ocenianym kierunku - 2 osoby uzyskały stopień doktora, 2 osoby stopień doktora habilitowanego i 4 osoby tytuł profesora. Istotnym elementem wykorzystania wiedzy praktycznej i doświadczenia pracowników jest współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w zakresie wykonywania ekspertyz, stałego doradztwa lub organizacji szkoleń (m. in. warsztatów praktycznych dotyczących diagnostyki i leczenia zwierząt, w tym z udziałem osób z zagranicy). Pracownicy są członkami w Panelu Zdrowia i Dobrostanu w Europejskim Urzędzie ds. Bezpieczeństwa Żywności (EFSA); Radzie Dziedzinowej Nauki o Życiu; grupie eksperckiej Departamentu Bezpieczeństwa Hodowli i Produkcji Zwierzęcej Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi; grupie eksperckiej ds. oceny dokumentacji bezpieczeństwa i skuteczności produktów leczniczych weterynaryjnych w Urzędzie Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych i Produktów Biobójczych; w grupie eksperckiej NCBiR; Association Européenne des Technologies de l'Embryon; European Wild Disease Association; Federation of European Equine Veterinary Associations FEEVA, Working group on Medicines. Jeden z pracowników IMW jest konsultantem krajowym w specjalności onkologia psów i kotów przy Krajowej Izbie Lekarsko-Weterynaryjnej.

Nauczyciele akademicy są przygotowani do prowadzenia zajęć w języku obcym, głównie w języku angielskim. Znajomość języka obcego jest potwierdzona zdaniem egzaminu językowego w przebiegu przewodu doktorskiego (dotyczy to 38 pracowników) oraz uzyskiwanymi certyfikatami. Kompetencje językowe kadry akademickiej są również wynikiem prowadzonej współpracy międzynarodowej oraz prowadzenia zajęć w języku obcym w jednostkach zagranicznych. Nauczyciele akademicy mogą podnosić swoje kompetencje językowe korzystając z kursów, które oferuje Uczelnia. Tę ścieżkę podnoszenia kompetencji językowych deklarowali przedstawiciele nauczycieli akademickich podczas spotkania z zespołem oceniającym.

Nauczyciele akademicy są przygotowani do prowadzenia nauczania zdalnego. W trakcie pandemii COVID-19 Uczelnia zapewniła nauczycielom wsparcie w tym zakresie. Zapewniony został dostęp do platform i narzędzi nauczania zdalnego (Microsoft Teams, Moodle), wsparcie techniczne oraz przeprowadzono szkolenia z technik nauczania na odległość. Obecnie nauczyciele mogą podnosić swoje kwalifikacje w ww. zakresie uczestnicząc w kursach i szkoleniach, które oferuje Uczelnia.

Zgodnie ze strategią UMK na lata 2021-2026 doskonalenie kadry naukowej i wzmacnianie potencjału dydaktycznego są priorytetowymi celami dla Uczelni. Polityka kadrowa Uczelni znalazła uznanie Komisji Europejskiej, która przyznała w 2015 r. UMK prestiżowe wyróżnienie *HR Excellence in Research*. W 2022 r. po przeprowadzeniu audytu UMK uzyskał wyróżniającą ocenę Komisji Europejskiej. Zasady

procesu rekrutacji pracowników, w tym nauczycieli akademickich reguluje Statut UMK, a konkretne procedury dla obywateli polskich i obcokrajowców regulują zarządzenia Rektora UMK. Zatrudnienie w pełnym wymiarze godzin na danym stanowisku jest wynikiem postępowania konkursowego. W postępowaniu konkursowym bierze się pod uwagę: motywację do pracy naukowej, nowoczesne spojrzenie na pracę naukową, legitymowanie się proporcjonalnie do wieku znaczącym dorobkiem naukowym oraz doświadczeniem w prowadzeniu zajęć dydaktycznych, przygotowanie merytoryczne do planowanych do realizacji zajęć dydaktycznych. W przypadku postępowań konkursowych duże znaczenie ma dyplom i prawo wykonywania zawodu lekarza weterynarii oraz dobra znajomość języka angielskiego kandydata. Uchwałę o zatrudnieniu podejmuje Rada dziekańska Wydziału po zasięgnięciu opinii rady dyscypliny weterynarii.

Kadra dydaktyczna prowadząca zajęcia na ocenianym kierunku podlega cyklicznej ocenie zgodnie z zasadami określonymi w stosownym zarządzeniu rektora. Kryteria oceny dla poszczególnych grup pracowników i stanowisk określa rektor po zasięgnięciu opinii senatu, rad dyscyplin, związków zawodowych, samorządu studenckiego oraz samorządu doktorantów. Ocenie podlega działalność naukowa, dydaktyczna i organizacyjna. W ocenie działalności dydaktycznej nauczyciela uwzględniane są wyniki anonimowej ankiety studenckiej oraz hospitacji zajęć dydaktycznych. W czasie pandemii Covid-19 hospitacji podlegały także zajęcia prowadzone z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Prowadzący zajęcia dydaktyczne, dziekan i wydziałowy koordynator ds. jakości kształcenia mają wgląd do wyników ankiety studenckiej oraz oceny hospitowanych zajęć, co umożliwia podjęcie ewentualnych działań naprawczych. Kierownik jednostki organizacyjnej/przełożony, który sprawuje nadzór nad realizacją procesu dydaktycznego w jednostce, ma wgląd do wyników oceny współpracowników przez studentów dopiero po zwróceniu się z wnioskiem o ich udostępnienie do dziekana.

Na Uczelni funkcjonują różne formy wsparcia kadry do rozwoju naukowego, zawodowego i podnoszenia kompetencji dydaktycznych. Pracownicy mogą się ubiegać o dofinansowanie w ramach różnych konkursów w ramach Programu „Inicjatywa doskonałości – uczelnia badawcza” (IDUB), związanych z dofinansowaniem m. in. kosztów publikacji w czasopismach z listy JCR, przygotowania europejskich grantów badawczych, działań w partnerstwach akademickich, inwestycji aparaturowych, mobilności pracowników, jak również debiutów - obejmujących badania wstępne, rozpoznawcze, pilotażowe, kwerendy, staże naukowe, wyjazdy badawcze, czynny udział w konferencjach naukowych lub wyjazdy konsultacyjne, wyłaniania pól badawczych i grup naukowych. Ponadto na Uczelni oferowane są szkolenia podnoszące kompetencje dydaktyczne w ramach projektu Universitas Copernicana Thoruniensis In Futuro II – modernizacja Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w ramach Zintegrowanego Programu Uczelni oraz „Doskonałość dydaktyczna Uczelni”. W ostatnich latach pracownicy uczestniczyli m.in. w kursach językowych, szkoleniach rozwijających kompetencje dydaktyczne nauczycieli akademickich, szkoleniach z zakresu komunikacji i rozwiązywania konfliktów z uwzględnieniem pracy w środowiskach międzykulturowych, szkoleniach z zakresu emisji głosu.

Na Uczelni funkcjonuje ośrodek wsparcia i rozwoju osobistego, oferujący doradztwo interpersonalne, coaching, warsztaty psychoedukacyjne, warsztaty treningów relaksacyjnych i EmotionalAid oraz wsparcie w rozwoju osobistym. Polityka kadrowa na Uczelni obejmuje stwarzanie sprzyjających warunków pracy poprzez wprowadzenie regulacji zapewniających równe traktowanie oraz reagowanie na różne formy naruszenia bezpieczeństwa. Powyższe regulacje są określone Zarządzeniem nr 209 Rektora UMK z dnia 12 października 2021 r. w sprawie postępowania w przypadkach naruszenia zasady równego traktowania na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, w tym równego traktowania

płci zgodnie z planem na rzecz równości płci dla UMK na lata 2022-2026 oraz Zarządzeniem nr 13 Rektora UMK z dnia 11 lutego 2016 r. w sprawie wewnętrznej polityki antymobbingowej. Pracownicy podpisują oświadczenia o zapoznaniu się z tymi regulacjami. Na Uczelni utworzono samodzielne stanowisko pracy Rzecznika Akademickiego, podlegające bezpośrednio Rektorowi (Zarządzenie nr 137 Rektora UMK z dnia 27 września 2013 r. w sprawie powołania Rzecznika Akademickiego w UMK). Zadaniem Rzecznika Akademickiego jest polubowne rozwiązywanie sporów pomiędzy studentami, doktorantami i pracownikami.

Na Uczelni funkcjonuje system nagradzania pracowników za działalność dydaktyczną, naukową i organizacyjną. Pracownicy mogą raz w roku otrzymać indywidualne lub zespołowe nagrody rektora. Ponadto pracownicy mogą uzyskać jednorazowe świadczenia pieniężne/stypendia m. in. za publikacje w prestiżowych czasopismach i wydawnictwach naukowych. W ciągu ostatnich 5 lat 29 pracowników prowadzących zajęcia na ocenianym kierunku zostało wyróżnionych stypendiami, 8 nagrodami indywidualnymi rektora, a dwa zespoły otrzymały nagrodę zespołową rektora.

Uczelnia zapewnia wsparcie finansowe w realizacji prac badawczych. Środki finansowe przeznaczone na ten cel są w dyspozycji dziekana, który rozdziela je na dwa instytuty WNBiW w oparciu o algorytm uwzględniający liczbę pracowników w instytutach i liczbę studentów na poszczególnych kierunkach studiów. Na poziomie IMW środki są rozdysponowywane przez dyrektora na poszczególne katedry.

Pracownicy mogą wyrażać swoje opinie o wizerunku Uczelni; działaniach władz Uczelni, wydziału, bezpośredniego przełożonego; współpracy; komunikacji; warunkach pracy, wynagrodzeniu, możliwości rozwoju; poszanowaniu godności, jak również własnej motywacji do pracy, zaangażowaniu, lojalności oraz satysfakcji. Wyniki ankiety są poddawane analizie przez władze dziekańskie i dyskutowane na spotkaniach z pracownikami. Władze WNBiW są zobowiązane do rozwiązania ewentualnych problemów.

Zgodnie ze Statutem UMK o obsadzie zajęć dydaktycznych prowadzonych na WNBiW decyduje dziekan, natomiast proces dydaktyczny na ocenianym kierunku nadzoruje dyrektor IMW, wspólnie z władzami wydziału i kierownikami katedr. Kierownicy katedr organizują i nadzorują zajęcia dydaktyczne oraz wyznaczają koordynatorów/współkoordynatorów poszczególnych zajęć, biorąc pod uwagę specjalizację danej osoby w zakresie tematyki realizowanej w ramach danego modułu. Zgodnie z deklaracją Uczelni nadrzędną zasadą doboru nauczycieli prowadzących zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku jest powiązanie działalności naukowej i zawodowej z treściami merytorycznymi prowadzonych zajęć. Zasada ta nie została potwierdzona przez zespół oceniający w przypadku części modułów.

Kształcenie na kierunku weterynarii jest związane z osiąganiem przez studentów założonych efektów uczenia określonych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii, co jest możliwe jedynie w przypadku prowadzenia zajęć przez osoby posiadające kompetencje zawodowe i naukowe oraz doświadczenie w zakresie właściwym dla prowadzonych zajęć. Nauczyciele akademicy będący lekarzami weterynarii mają doświadczenie naukowe w zakresie różnych obszarów medycyny weterynaryjnej oraz doświadczenie zawodowe, poparte prawem posiadania zawodu lekarza weterynarii i posiadanymi kursami specjalizacyjnymi. Uprawnia ich to do realizacji kierunkowych zajęć dydaktycznych, obejmujących nauki kliniczne, produkcję zwierzęcą, higienę żywności, staże i praktyki. Koordynatorami/współkoordynatorami większości zajęć klinicznych, staży i praktyk zawodowych są osoby będące lekarzami weterynarii posiadające prawo wykonywania zawodu, które posiadają

tytuł/stopień naukowy lub tytuł specjalisty. W niektórych przypadkach koordynatorem/współkoordynatorem jest osoba niebędąca lekarzem weterynarii. Np. w sylabusie *egzotyczne choroby człowieka i zwierząt* (zajęcia do wyboru) jako koordynator wskazana jest osoba niebędąca lekarzem weterynarii, natomiast uwzględniając treści merytoryczne modułu zgodnie z rozporządzeniem MNiSW z dnia 17 lipca 2019 roku lokalizuje się on w grupie zajęć z grupy B. Również w przypadku modułu *felinologia* koordynatorem wskazanym w sylabusie nie jest osoba będąca lekarzem weterynarii, natomiast efekty uczenia się jakie musi uzyskać student jednoznacznie wskazują, iż moduł zalicza się do zajęć z grupy B. W przypadku zajęć z zakresu higieny żywności koordynatorami/współkoordynatorami są osoby posiadające dyplom lekarza weterynarii, prawo wykonywania zawodu oraz tytuł/stopień naukowy. Nauczyciele akademicy realizują ponadto z zajęcia z zakresu nauk podstawowych m.in. *anatomia zwierząt, fizjologia zwierząt, farmakologia weterynaryjna, farmacja, toksykologia, genetyka ogólna i weterynaryjna, biostatystyka i metody dokumentacji*.

Część zajęć z zakresu produkcji zwierzęcej - *agronomia, żywienie zwierząt oraz chów i hodowla zwierząt* - jest realizowana przez nauczycieli akademickich z Instytutu Biologii WNBiW oraz Wydziału Hodowli i Biologii Zwierząt Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich, natomiast w realizacji części zajęć z zakresu nauk podstawowych – *biofizyka, biologia, bioetyka, biologia komórki, chemia, biochemia* oraz *technologia informacyjna* - uczestniczą nauczyciele akademicy zatrudnieni w Instytucie Biologii WNBiW, reprezentujący inne dyscypliny naukowe niż weterynaria. Prowadzenie tych zajęć jest powierzane konkretnym nauczycielom akademickim wskazanym przez dziekana. Zajęcia w grupie C (zajęcia uzupełniające) są realizowane przez kadrę zatrudnioną w jednostkach ogólnouczelnianych UMK, a o obsadzie personalnej decydują kierownicy poszczególnych jednostek.

Dorobek naukowy nauczycieli akademickich – w dużej części powiązany z treściami programowymi prowadzonych zajęć dydaktycznych - oraz posiadane przez nich doświadczenie zawodowe i dydaktyczne pozwalają na osiągnięcie części zakładanych efektów uczenia się określonych w sylabusach i rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Niektóre zajęcia dydaktyczne są jednak powierzane osobom, które nie mają udokumentowanego dorobku naukowego, jak również trudno jest uznać ich doświadczenie zawodowe w zakresie prezentowanych treści programowych, co uniemożliwia uzyskanie zakładanych szczegółowych efektów uczenia się wskazanych w sylabusach. Sytuacja taka dotyczy na przykład następujących zajęć:

- *lekarz weterynarii - zawód wielu możliwości* – zajęcia realizowane w formie wykładów i ćwiczeń przez nauczyciela akademickiego niebędącego lekarzem weterynarii – natomiast treści programowe i osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się wymagają, aby zajęcia były realizowane przez lekarza weterynarii

- *relacje człowiek zwierzę* - nauczyciele akademicy (2 osoby) wskazani w obsadzie personalnej nie posiadają kompetencji zawodowych w zakresie treści merytorycznych dotyczących kodeksu etyki lekarza weterynarii, roli deontologii weterynaryjnej, roli lekarzy weterynarii w kształtowaniu relacji człowiek-zwierzę. Niemożliwe jest np. osiągnięcie efektu w zakresie wiedzy W3 – student zna powinności lekarza weterynarii stojącego wobec przypadku niewłaściwego traktowania zwierząt

- *mikrobiologia II* – w sylabusie modułu wskazane są 2 osoby realizujące zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń z zakresu bakteriologii i mykologii, natomiast w załączniku 1.1 do raportu samooceny – Obsada zajęć na kierunku weterynaria - wskazana jest tylko jedna z tych osób, której

doświadczenie zawodowe nie umożliwia realizacji treści merytorycznych związanych z objawami klinicznymi i leczeniem wskazanych zakażeń i osiągnięcia przez studentów niektórych efektów uczenia się np. W01 zna i opisuje metody profilaktyki i terapii zakażeń wirusowych.

- *choroby zwierząt gospodarskich – zakres podstawowy* – dwie osoby realizujące zajęcia nie posiadają udokumentowanego dorobku naukowego wpisującego się w treści kształcenia oraz doświadczenia zawodowego (nie są lekarzami weterynarii) zapewniających uzyskanie przez studentów zakładanych efektów uczenia się

- *choroby zwierząt futerkowych* - istnieje rozbieżność między osobami uwzględnionymi w sylabusie a obsadą personalną wykazaną w załączniku 1.1. do raportu samooceny. Na 2 osoby wskazane w obsadzie personalnej jedna - prowadząca zajęcia w formie wykładów i ćwiczeń - nie posiada dorobku naukowego i doświadczenia zawodowego umożliwiającego uzyskanie zakładanych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych wskazanych w sylabusie.

- *toksykologia* – na 4 osoby wskazane w załączniku 1.1. do raportu samooceny: 1) dwie osoby nie mają kompetencji zawodowych (nie są lekarzami weterynarii), które umożliwiają realizację celu zajęć - omówienie najważniejszych aspektów zatruc u zwierząt domowych, gospodarskich i wolno żyjących wraz z przebiegiem klinicznym i możliwościami terapeutycznymi, a także podanie metod badań toksykologicznych oraz diagnostyki zatruc u zwierząt w szczególności w praktyce lekarsko-weterynaryjnej – oraz osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się głównie w zakresie umiejętności U1 (student potrafi zebrać wywiad, wykonać badanie kliniczne lub sekcyjne, wdrożyć procedury diagnostyczne), U2 (student samodzielnie dobiera i stosuje właściwą terapię w przypadku objawów zagrażających życiu niezależnie od substancji chemicznej będącej przyczyną zatrucia; U3 (student potrafi zastosować specyficzne leczenie w przypadku rozpoznanej przyczyny zatrucia); 2) w przypadku jednej z osób trudno stwierdzić jej kompetencje do realizacji zajęć z uwagi na brak charakterystyki; 3) jedna z osób posiada kompetencje zawodowe (tj. jest lekarzem weterynarii), ale nie legitymuje się udokumentowanym doświadczeniem w zakresie toksykologii weterynaryjnej, nie posiada stopnia/tytułu naukowego.

- *parazytologia i inwazjologia* – na sześć osób wskazanych w obsadzie personalnej modułu (załącznik 1.1 do raportu samooceny) jedynie 2 mają kompetencje zawodowe pozwalające na realizację treści programowych i uzyskiwanie efektów uczenia się. Pozostałe cztery osoby posiadają stopnie/tytuł naukowy w zakresie biologii, co uniemożliwia realizację treści programowych wskazanych w sylabusie w zakresie profilaktyki zakażeń pasożytniczych i programów zwalczania pasożytów zwierząt użytkowych, znajomości objawów klinicznych i stosowanych środków farmakologicznych, umiejętności stawiania diagnozy. Niemożliwe jest ponadto uzyskanie efektów uczenia się w zakresie: W1 - „...rozpoznaje parazytozy w oparciu o obserwację symptomów i formułuje rokowanie o stanie zwierzęcia” (ponadto tak sformułowany efekt jest z zakresu umiejętności a nie wiedzy); U3 - „...podejmuje decyzje o dalszym postępowaniu w przypadku wykrycia pasożyta”.

- *farmakologia weterynaryjna* – na 3 osoby wskazane w załączniku 1.1. do raportu samooceny - 1) jedna z osób posiada dorobek jedynie częściowo powiązany z treściami programowymi (badania dotyczące metodyki oznaczeń pozostałości wybranych grup leków weterynaryjnych w produktach pochodzenia zwierzęcego) oraz stopień dr hab. n. wet., ale nie posiada kompetencji zawodowych (nie jest lekarzem weterynarii) niezbędnych do uzyskania przez studentów zakładanych efektów uczenia

się w zakresie efektów W2, U2 i U3 wskazanych w sylabusie modułu; 2) w przypadku jednej z osób trudno stwierdzić jej kompetencje do realizacji zajęć z uwagi na brak charakterystyki.

- *farmacja* – w załączniku 1.1 do raportu samooceny wskazano jedną osobę realizującą zajęcia, która ma kompetencje zawodowe (jest lekarzem weterynarii), natomiast nie legitymuje się udokumentowanym dorobkiem naukowym, nie posiada stopnia/tytułu naukowego.

- *choroby ptaków* - w załączniku 1.1 do raportu samooceny wskazano 2 nauczycieli akademickich, przy czym jeden z nich nie posiada dorobku naukowego i kompetencji zawodowych, które zapewniłyby realizację treści programowych oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się W1, W2, W3 i W4 (W3 i W4 to raczej umiejętności) oraz U1, U2, U3 i U4.

- *choroby ryb* - w załączniku 1.1 do raportu samooceny wskazano 2 nauczycieli akademickich, przy czym jeden z nich nie posiada dorobku naukowego i kompetencji zawodowych, które zapewniłyby realizację treści programowych oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się, głównie W1, W3, U2 i U4. W przypadku drugiej osoby nie można potwierdzić kompetencji z uwagi na brak charakterystyki.

- *choroby mięczaków i skorupiaków użytkowych* - treści programowe zajęć dotyczą m.in. podstawowych chorób wirusowych, bakteryjnych, pasożytniczych i grzybiczych, chorób zwalczanych z urzędu, zasad prowadzenia dokumentacji do nadzoru weterynaryjnego, procedur weterynaryjnych. Realizacja ww. treści merytorycznych oraz osiąganie przez studentów efektów uczenia się głównie W2, U1 i U2 wymaga kompetencji zawodowych lekarza weterynarii. Natomiast w obsadzie personalnej wskazanej w załączniku 1.1. do raportu samooceny są głównie osoby niebędące lekarzami weterynarii. W przypadku 3 osób nie można określić ich kompetencji. Nauczyciel akademicki będący lekarzem weterynarii nie posiada natomiast dorobku naukowego w obszarze powiązanym z treściami merytorycznymi modułu.

- *felinologia* – w załączniku 1.1 do raportu samooceny wskazano 2 nauczycieli akademickich, przy czym jeden z nich nie ma kwalifikacji zawodowych warunkujących uzyskanie przez studentów efektów uczenia się: W1 - student posiada wiedzę z zakresu etiologii, patogenyzy, diagnostyki, diagnostyki różnicowej, rozpoznania, leczenia i zapobiegania chorobom.....; U1 – przeprowadza wywiad lekarsko-weterynaryjny, badanie ogólne i szczegółowe kliniczne; U2 – analizuje i właściwie interpretuje dane z wywiadu i badania klinicznego; U3 – dobiera i stosuje właściwe leczenie.

- *terapia naturalna* – w załączniku wskazano 2 nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia. Żaden z nich nie ma kwalifikacji zawodowych warunkujących uzyskanie przez studentów efektów: W3 – opisuje, wyjaśnia i interpretuje zasady i mechanizmy leżące u podstaw zdrowia zwierząt, powstawania chorób i ich terapii.

Nieprawidłowości w doborze kadry realizującej zajęcia dydaktyczne na kierunku dotyczą ponadto zajęć: *mikrobiologia I, choroby psów i kotów, choroby zwierząt gospodarskich – zakres rozszerzony, choroby owadów użytkowych, histologia i embriologia, higiena mleka, higiena zwierząt rzeźnych i mięsa, higiena produktów pochodzenia zwierzęcego, genetyka ogólna i weterynaryjna, patomorfologia, higiena środków żywienia zwierząt*.

Obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w Uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest prawidłowe, niemniej w przypadku kilku zajęć obligatoryjnych uwzględnionych w programie studiów prowadzenie zajęć dydaktycznych powierzono tylko jednej osobie. Z załącznika 1.1. do raportu samooceny wynika m. in., że w przypadku modułu *biologia* zajęcia

dydaktyczne realizowane w formie ćwiczeń przypisano jednej osobie – 7 grup ćwiczeniowych x 15 godzin zajęć, w przypadku modułu *ochrona środowiska* jednej osobie przypisano realizację zajęć w formie wykładów – 20 godzin i w formie ćwiczeń - 7 grup ćwiczeniowych x 15 godzin, w przypadku modułu *żywienie zwierząt i paszoznawstwo* jednej osobie przypisano realizację zajęć w formie wykładów – 15 godzin i w formie ćwiczeń - 3 grupy ćwiczeniowe x 15 godzin, w przypadku modułów *mikrobiologia II* i *histologia i embriologia II* jednej osobie przypisano realizację ćwiczeń z 4 grupami (x30 godz.).

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Polityka kadrowa realizowana na ocenianym kierunku studiów prowadzona jest zgodnie z obowiązującymi na Uczelni zasadami. Działania władz Uczelni mają na celu zapewnienie obsady kadrowej o wysokich kompetencjach dydaktycznych, naukowych i zawodowych, co ma zapewnić osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się określonych w programie studiów. Uczelnia wspiera osoby uczestniczące w realizacji procesu dydaktycznego stwarzając warunki do rozwoju i podnoszenia kompetencji na różnych ścieżkach rozwoju zawodowego, co sprzyja stabilizacji zatrudnienia. Przeprowadzane są systematycznie okresowe oceny aktywności nauczycieli akademickich, w których uczestniczą także studenci, a ich wyniki są wykorzystywane do podnoszenia jakości kształcenia oraz rozwoju kadry. Polityka kadrowa Uczelni obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów oraz reagowania na wszelkie formy naruszenia bezpieczeństwa, w tym mobbing. Kadra prowadząca kształcenie na kierunku posiada kompetencje dydaktyczne umożliwiające prawidłową realizację zajęć, w tym również prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Realizacja zajęć prowadzonych z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość jest na bieżąco kontrolowana i poddawana ocenie w trakcie hospitacji. Ogólna liczba nauczycieli akademickich i innych osób uczestniczących w realizacji procesu dydaktycznego jest adekwatna do obecnej liczby studentów, niemniej w przypadku niektórych zajęć - *biologia*, *ochrona środowiska*, *mikrobiologia*, *histologia i embriologia*, *żywienie zwierząt i paszoznawstwo* - liczebność kadry w stosunku do obciążenia godzinowego stwarza zagrożenie niezachowania ciągłości realizacji procesu dydaktycznego w przypadku dłuższej nieprzewidzianej absencji osoby prowadzącej zajęcia dydaktyczne spowodowanej np. przyczynami zdrowotnymi. Jest to istotne z uwagi na fakt, iż liczba studentów uległa stopniowemu zwiększeniu w poszczególnych latach akademickich. Struktura, kwalifikacje zawodowe, dorobek naukowy oraz doświadczenie zawodowe nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia ze studentami ocenianego kierunku w odniesieniu do większości zajęć uwzględnionych w programie studiów zapewniają prawidłową ich realizację, nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych oraz osiąganie szczegółowych efektów przedstawionych w sylabusach oraz efektów zawartych w rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. W przypadku zajęć - *mikrobiologia*, *toksykologia*, *parazytologia i inwazjologia*, *farmakologia weterynaryjna*, *choroby zwierząt futerkowych*, *choroby zwierząt gospodarskich*, *choroby ptaków*, *choroby ryb*, *choroby mięczaków i skorupiaków użytkowych*, *relacje człowiek-zwierzę*, *lekarz weterynarii* – zawód wielu

możliwości, felinologia, terapia naturalna, choroby psów i kotów, choroby owadów użytkowych, histologia i embriologia, higiena mleka, higiena zwierząt rzeźnych i mięsa, higiena produktów pochodzenia zwierzęcego, genetyka ogólna i weterynaryjna, patomorfologia, higiena środków żywienia zwierząt - dobór kadry prowadzącej zajęcia nie jest adekwatny do potrzeb związanych z prawidłową realizacją programu studiów na kierunku weterynaria. Kadra realizująca wymienione zajęcia dydaktyczne nie legitymuje się kwalifikacjami zawodowymi niezbędnymi do realizacji treści merytorycznych i osiągania przez studentów zakładanych efektów uczenia, jak również obszary nauki przez nią reprezentowane nie są zgodne z przypisanymi do zajęć efektami uczenia się.

O obniżeniu oceny stopnia spełniania kryterium zdecydowały nieprawidłowości w zakresie obsady zajęć dydaktycznych pod kątem:

- 1) braku udokumentowanych kompetencji zawodowych umożliwiających realizację treści programowych i uzyskiwanie przez studentów zakładanych efektów uczenia;
- 2) braku zgodności dorobku naukowego nauczycieli akademickich, którym powierzono realizację zajęć dydaktycznych z treściami programowymi,
- 3) powierzenie prowadzenia niektórych zajęć dydaktycznych w formie wykładów i ćwiczeń tylko jednej osobie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

1. Zaleca się weryfikację i stosowną korektę obsady zajęć dydaktycznych pod kątem:
 - 1) udokumentowanych kompetencji zawodowych umożliwiających realizację treści programowych i uzyskiwanie przez studentów zakładanych efektów uczenia;
 - 2) zgodności dorobku naukowego nauczycieli akademickich, którym powierzono realizację zajęć dydaktycznych z treściami programowymi zajęć;
2. W celu zagwarantowania nienaruszalności ciągłości procesu kształcenia zaleca się weryfikację obciążenia godzinowego nauczycieli i zwiększenie adekwatnie do liczby studentów obsady zajęć dydaktycznych w ramach poszczególnych zajęć.

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

W procesie dydaktycznym na kierunku weterynaria wykorzystywane są pomieszczenia i infrastruktura będąca na wyposażeniu jednostek tworzących MCMW, funkcjonujących w strukturach trzech uczelni. Zajęcia dydaktyczne realizowane są głównie w oparciu o bazę WNBiW UMK. Część zajęć odbywa się

z wykorzystaniem infrastruktury Wydziału Chemii UMK, Politechniki Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich w Bydgoszczy oraz Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy. Główną część bazy dydaktycznej stanowią obiekty UMK zlokalizowane na terenie kampusu akademickiego przy ul. Lwowskiej 1 i Gagarina 7 oraz położony w niedalekiej odległości obiekt kliniczno-badawczo-dydaktyczny przy ul. Szosa Bydgoska 13.

Uczelnia dysponuje odpowiednią liczbą sal wykładowych i audytoryjnych wyposażonych w systemy audiowizualne, zapewniającą realizację wykładów i seminariów. Duża część zajęć z grupy zajęć podstawowych, kierunkowych i produkcji zwierzęcej jest realizowana w salach dydaktycznych zlokalizowanych w budynku WNBiW przy ul. Lwowskiej 1: *biochemia, biologia komórki, biofizyka, genetyka ogólna i weterynaryjna, mikrobiologia, choroby owadów użytkowych, prewencja weterynaryjna, parazytologia i inwazjologia, ochrona zdrowia publicznego w stanach zagrożenia, etologia i dobrostan zwierząt, chów i hodowla zwierząt*. Część godzin dydaktycznych z ww. modułów jest realizowana w obiekcie przy ul. Szosa Bydgoska 13. W budynku przy ul. Lwowskiej 1 mieszczą się pomieszczenia wykorzystywane w procesie kształcenia studentów kierunku weterynaria wyposażone m. in. w: sala M5 - ul pokazowy z wyposażeniem, sprzęt pszczelarski, zestawy do preparowania pszczoł; sala M6 – anemometry, miernik wielogazowy, fotometr wieloparametrowy, higrometry, kamerę termowizyjną, katatermometry suche i wilgotne, luksomierze, mierniki odległości-powierzchni-objętości, mierniki pola elektromagnetycznego, mierniki poziomu dźwięku, pirometry, sonometry, wiatromierze, termohigrometr; sale B21-B22 - aparat do elektroforezy, łaźnie wodne, wirówki, spektrofotometry, vortexy, pH-metr, wagę analityczną; sala B24 - mikroskopy świetlne, mikroskop konfokalny, tor wizyjny, program do rejestracji i analizy obrazów, wytrząsarke/inkubator, miniwirówkę; sala B7 - mikroskop elektronowy, ultramikrotom; sala B13 - mikroskopy stereoskopowe, zestawy narzędzi do preparacji, urządzenia do rejestracji zewnątrzkomórkowej czynności nerwów Spikerbox, komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem, kamery termowizyjne, kalorymetry, zestawy do ekspozycji na pole magnetyczne, zestawy do generowania pola elektromagnetycznego, mierniki pola magnetycznego i elektromagnetycznego w różnych zakresach, zestaw do pomiaru promieniowania ultrafioletowego, zestaw do pomiaru lepkości i gęstości cieczy; sala 20 - mikrowirówki, pipety automatyczne, aparaty do elektroforezy, łaźnię wodną, blok grzejny, transiluminator, mikroskopy stereoskopowe, cieplarkę, digestorium, wytwornicę lodu, inkubator, autoklaw, termocykler, system do dokumentacji żeli; sala A305 – cieplarki, liczniki kolonii, vortexy, mikroskopy optyczne; sala B18 i sala C137 - mikroskopy stereoskopowe i świetlne. Do realizacji zajęć dydaktycznych udostępniane są również pomieszczenia laboratoryjno-badawcze jednostek z ich wyposażeniem aparaturowym. Pomieszczenia dydaktyczne i laboratoryjne zlokalizowane w budynku WNBiW posiadają niezbędne wyposażenie i pomoce dydaktyczne do realizacji zajęć dydaktycznych, z wyjątkiem pomocy dydaktycznych dedykowanych do nauczania zajęć *parazytologia i inwazjologia weterynaryjna*. Jednostka prowadząca kształcenie w ramach ww. zajęć dysponuje preparatami histologicznym, ale kolekcja preparatów parazytologicznych pozwalających na ocenę makroskopową pasożytów wywołujących inwazje u koni oraz różnych gatunków zwierząt gospodarskich i towarzyszących jest bardzo mała.

Zajęcia z zakresu *anatomii zw.*, *anatomii topograficznej* oraz *anatomii porównawczej zwierząt* odbywają się w budynku anatomii zlokalizowanym na terenie kampusu wyposażonym w: szatnię dla studentów, rzutnik z ekranem, monitor interaktywny, kamerę do rzutnika, stoły prosektoryjne, stół prosektoryjny dla dużych zwierząt, negatoskop, wciągarkę do zawieszenia dużych zwierząt, aparat USG, oftalmoskop, laryngoskop.

W budynku Wydziału Chemii UMK przy ul. Gagarina są realizowane zajęcia z modułów: *fizjologia zwierząt, histologia i embriologia zwierząt, chemia, toksykologia, higiena mleka, higiena zwierząt rzeźnych i mięsa, higiena produktów pochodzenia zwierzęcego*. Część godzin dydaktycznych z ww. modułów jest realizowana w IMW przy ul. Szosa Bydgoska 13. Pomieszczenia dydaktyczne w obiekcie Wydziału Chemii są wyposażone w: sala 64 - mikroskopy świetlne, kamery cyfrowe, komputery stacjonarne, system edukacyjny alphadidactic, mikroskopy stereoskopowe; sala 66 – analizator hematologiczny, digestorium, komorę pionową do TLC, komputery stacjonarne; sala 104 - gruszkę 3-zaworową, kompresor do badania mięsa, mieszadło magnetyczne z płytką grzewczą, rozdrabniacz do mięsa, rynienkę do liczenia larw, sito ze stali nierdzewnej, statyw laboratoryjny, szkło laboratoryjne, tacki do TOK, termometr laboratoryjny bagietkowy, trychinoskop, wagę; sala S94 - stołowe wirówki laboratoryjne, łaźnie wodne, zestawy kationów i anionów podstawowych grup analitycznych, dygestoria, suszarki, pH-metry, konduktometry, wagę. Pomieszczenia dydaktyczne i laboratoryjno-badawcze wykorzystywane w procesie dydaktycznym, zlokalizowane w budynku Wydziału Chemii, w przeważającej części posiadają wyposażenie niezbędne do realizacji zajęć dydaktycznych (biorąc pod uwagę fakt, iż część zajęć: *fizjologia zwierząt, histologia i embriologia, toksykologia* jest realizowana w budynku IMW).

Zajęcia laboratoryjne z modułu *immunologia* odbywają się w budynku Wydziału Nauk Biologicznych Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy przy ul. Al. Powstańców Wlkp. 10, w pomieszczeniach dydaktycznych będących w dyspozycji Katedry Mikrobiologii i Immunologii wyposażonych w: mikroskopy stereoskopowe, aparat do elektroforezy, czytnik ELISA, zestaw do western-blotting, mieszadło serologiczne, cieplarkę, termostat blokowy, wirówki laboratoryjne, vortex. Natomiast zajęcia *żywienie zwierząt i paszoznawstwo* są realizowane w sali dydaktycznej/komputerowej Katedry Hodowli i Żywienia Zwierząt w budynku Wydziału Biologii i Hodowli Zwierząt Politechniki Bydgoskiej przy ul. Mazowieckiej 28 w Bydgoszczy, wyposażonej w komputery ze specjalistycznym oprogramowaniem. Uczelnia zapewnia studentom ocenianego kierunku bezpłatny transport (autokar/bus) na zajęcia realizowane w obiektach zlokalizowanych w Bydgoszczy.

Zajęcia z niektórych modułów na ocenianym kierunku studiów (*mikrobiologia II, choroby zwierząt gospodarskich – ch. zakaźne, egzotyczne choroby człowieka i zwierząt*) realizowane są w pomieszczeniach Interdyscyplinarnego Centrum Nowoczesnych Technologii UMK wyposażonych m. in. w MALDI-TOF MS, cytometr przepływowy, mikroskop fluorescencyjny, mikroskop świetlny odwrócony.

Nauczanie zajęć kierunkowych o charakterze klinicznym prowadzone jest w budynku IMW zlokalizowanym przy ul. Szosa Bydgoska 13. W pomieszczeniach obiektu realizowane są również zajęcia: *fizjologia zwierząt, toksykologia, mikrobiologia, histologia i embriologia*. Powierzchnia użytkowa budynku IMW, oddanego do użytku w 2022 r., wynosi 5618,47 m². W budynku znajdują się sale dydaktyczne, pomieszczenia wraz z wyposażeniem do analityki klinicznej, diagnostyki obrazowej, sekcji zwłok, leczenia koni i zwierząt gospodarskich, leczenia zwierząt towarzyszących, prowadzenia eksperymentów z wykorzystaniem zwierząt, jak również gabinety pracy kadry IMW. Pomieszczenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym wyposażone są w: sala 1.09 - symulacji medycznych – m.in. prototyp dydaktyczny aparatu do narkozy wziewnej, refraktometr, wyposażenie do poskramiania zwierząt, wiertarko-wkrętarki, piły oscylacyjne, szlifierka kątową, fetotom, sprzęt i narzędzia do korekcji racic, symulator do nauki sterylizacji suki, fantom psa do nauki RKO, fantom psa do nauki torakocentezy, czaszki zwierząt do nauki znieczuleń miejscowych, szkielet kota i psa, puszkę

Schimmelbuscha, zestaw narzędzi chirurgicznych, zestawy sztucznej skóry do nauki szycia chirurgicznego, modele zespolenia do nauki szycia jelit i dużych naczyń krwionośnych; sala 1.10 – m.in. stoły sekcyjne, symulatory dostępów naczyniowych u psa do nauki wkluć dożylnych, otoskopy/ofthalmoskopy, stomatologiczny skaler ultradźwiękowy, zestaw modeli kości psa wraz ze złamaniami Cabiomede; sala 1.21 - cieplarka laboratoryjna, mikroskopy świetlne z kamerą, mikrofalówka, mieszkadła magnetyczne, wirówka, vortex. W budynku znajduje się sala komputerowa wyposażona m. in. w system medycznego obrazowania SECTRA, komputery stacjonarne, projektor i tablicę multimedialną, w której odbywają się zajęcia z zakresu *biostatystyki i metod dokumentacji oraz diagnostyki obrazowej*. Do realizacji procesu dydaktycznego udostępniane są ponadto pomieszczenia laboratoryjne i kliniczne. Zaplecze kliniczne stanowią 4 gabinety lekarskie dla małych zwierząt, boksy do stacjonarnego leczenia koni i zwierząt gospodarskich, sala operacyjna dla koni, blok operacyjny dla małych zwierząt, szpital dla kotów, szpital dla psów. Obiekt dysponuje poskromami i narzędziami do poskramiania zwierząt. W budynku IMW znajdują się ponadto pracownie diagnostyczne: pracownia diagnostyki obrazowej MRI, pracownie do diagnostyki RTG, pracownie do diagnostyki USG, pracownia endoskopii, pracownia diagnostyki kardiologicznej z angiografem i aparatami USG, jak również, laboratoria zapewniające diagnostykę m.in. hematologiczną, biochemiczną, histopatologiczną, immunologiczną. Obiekt dysponuje salą sekcijną wyposażoną w stoły sekcyjne, narzędzia do sekcji, komorę chłodniczą, zamrażarki i system wizualizacji. Pomieszczenia dydaktyczne, jak też laboratoryjno-badawcze i kliniczne obiektu posiadają niezbędne wyposażenie do realizacji zajęć dydaktycznych, w tym zajęć kształtujących umiejętności praktyczne właściwe dla przyszłej działalności zawodowej związanej z kierunkiem.

Część zajęć: *higiena mleka, higiena produktów pochodzenia zwierzęcego, higiena środków żywienia zwierząt* prowadzonych jest poza uczelnią - w Oddziale Terenowym Zakładu Higieny Weterynaryjnej w Toruniu, w Pracowni badania mięsa na obecność włośni przy Powiatowym Inspektoracie Weterynarii w Inowrocławiu, w Zakładzie Mleczarskim Łowicz o. w Toruniu, w ubojni trzody chlewnej Animex Kutno, w ubojni bydła Agraimpex Węgrzynowo sp. z o.o., Zakładzie przetwórczym - produkcja wyrobów z mięsa drobiowego i wieprzowego – Animex Kutno, Zakładzie przetwórstwa rybnego - Abramczyk sp. z o.o. w Bydgoszczy. Część zajęć praktycznych z zajęć *diagnostyka kliniczna i laboratoryjna oraz rozród zwierząt gospodarskich* realizowanych jest w fermach bydła mlecznego oraz fermach trzody chlewnej - Gospodarstwo Rolne Piotr Madej, Grubno; Gospodarstwo Rolne Zbigniew Jaskólski, Czarne Błoto - Kozi Zakątek; Gospodarstwo Rolne Roman Mahomet, Rozgarty; Gospodarstwo Rolne Wojciech Machnicki, Łubianka; Kamil Walter, Kozielec.

Zajęcia z języków obcych odbywają się w pracowniach dydaktycznych Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych. Zajęcia z wychowania fizycznego realizowane są przez pracowników Uniwersyteckiego Centrum Sportowego zlokalizowanego w obiektach przy ul. Gagarina i ul. św. Józefa. Centrum dysponuje m. in. halami sportowymi wielofunkcyjnymi, halą do sportów walki, salą fitness, 8-torowym basenem, kortami tenisowymi, boiskami zewnętrznymi, siłowniami wewnętrzną i zewnętrzną, w tym dla osób niepełnosprawnych. Na Uczelni funkcjonuje internetowy system zapisu na zajęcia z wychowania fizycznego przez system USOSweb.

Praktyki zawodowe – praktyka w inspekcji i praktyka kliniczna - realizowane są w powiatowych inspektorach weterynarii i zakładach leczniczych dla zwierząt. Na ocenianym kierunku nie został określony minimalny poziom wymagań co do infrastruktury, jakie powinien spełniać zakład leczniczy przyjmujący studentów na praktyki. Weryfikacja infrastruktury jednostki przyjmującej studenta odbywa się za pomocą dostępnych środków przekazu (np. strona internetowa), a w przypadku

województwa kujawsko-pomorskiego dodatkowo jest ona możliwa za pośrednictwem izby lekarsko-weterynaryjnej. Bezpośrednia ocena infrastruktury zakładu leczniczego jest przeprowadzona dopiero podczas kontroli praktyk przez opiekuna praktyk.

Studenci i pracownicy mają swobodny dostęp do internetu w ramach sieci eduroam pod warunkiem, że posiadają konto na serwerze Uczelni. Dzięki systemowi eduroam studenci mogą uzyskać dostęp do internetu również poza uczelnią, w tym – w pozostałych jednostkach uczestniczących w realizacji zajęć na ocenianym kierunku studiów – Uniwersytecie Kazimierza Wielkiego i Politechnice Bydgoskiej im. Jana i Jędrzeja Śniadeckich. Uczelnia zapewnia pracownikom i studentom dostęp do platformy Moodle oraz Microsoft Teams, wykorzystywanych do prowadzenia zajęć dydaktycznych w czasie pandemii Covid-19, jak również obecnie. Platformy są także wykorzystywane do udostępniania studentom materiałów dydaktycznych. Niektórzy z nauczycieli akademickich udostępniają studentom materiały dydaktyczne z wyprzedzeniem, dzięki czemu studenci mogą się z nimi zapoznać jeszcze przed planowanymi zajęciami. Uczelnia zapewnia wsparcie pracownikom i studentom w zakresie korzystania z platform/programów do kształcenia z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość w formie szkoleń i wsparcia technicznego. Jednostka dysponuje rozbudowaną stroną internetową, na której zamieszczane są informacje związane procesem kształcenia i inne. Studentom stworzono możliwość zgłaszania on-line uwag i opinii co do procesu kształcenia.

Budynki i pomieszczenia, w których prowadzone są zajęcia na kierunku weterynaria, spełniają wymogi przepisów dotyczących bezpieczeństwa i higieny pracy. Zajęcia dydaktyczne prowadzone są zapewnieniem zasad ochrony osobistej (fartuchy, rękawice ochronne), niemniej jako nieprawidłowości należy wskazać stwierdzone podczas wizytacji: brak systemu informowania o strefach wolnych od zagrożeń biologicznych, zagrożeniach związanych z materiałem biologicznym określonej klasy oraz materiałem nieznanym; brak oczopłuczek w laboratoriach, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne z wykorzystaniem materiału biologicznego/odczynników chemicznych; niezmiennianie obuwia/korzystania z ochraniaczy przez studentów w budynku anatomii (w sylabusach zajęć *anatomia zwierząt*, *anatomia topograficzna*, *anatomia porównawcza* zwierząt zalecane jest noszenie jest obuwia ochronnego z zakrytymi palcami); brak szatni dla studentów bezpośrednio przy sali sekcyjnej w budynku IMW przy ul. Szosa Bydgoska 13 (studenci mają dostęp do szatni z węzłem sanitarnym wyposażonym w natrysk zlokalizowanej na innym poziomie budynku).

W UMK działa Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, który zajmuje się organizacją wsparcia osób z problemami zdrowotnymi podczas rekrutacji, kształcenia i prowadzenia działalności naukowej oraz zwiększaniem dostępności uczelni do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami. We współpracy z Zespołem przeprowadzono audyt architektoniczny dla osób z niepełnosprawnością w budynku WBiNW przy ul. Lwowskiej 1 oraz w innych budynkach UMK, z infrastruktury których korzystają studenci kierunku weterynaria. Przy obiekcie przy ul. Lwowskiej 1 zlokalizowany jest parking z wydzielonymi miejscami parkingowymi dla osób niepełnosprawnych. Do budynku WNBiW prowadzą 2 wejścia, przy czym jedno posiada podjazd, a drugie jest z poziomu gruntu. W obiekcie znajdują się windy z sygnalizacją dźwiękową oraz toalety dla osób niepełnosprawnych. Do budynku można wejść z psem asystującym, po okazaniu certyfikatu potwierdzającego status psa asystującego. W budynku znajduje się oświetlenie ewakuacyjne ze strzałkami kierunkowymi. Budynek IMW przy Szosie Bydgoskiej 13 posiada parking z wydzielonymi miejscami dla osób z niepełnosprawnością. Przy schodach wejściowych do budynku jest pochylnia. Do budynku można wejść z psem asystującym. W budynku znajduje się winda z sygnalizacją głosową, toalety dla osób z niepełnosprawnością oraz

oznaczenia w alfabecie Braille'a. W budynku znajduje się schodowe krzesło ewakuacyjne oraz dźwiękowy i wizualny system ewakuacyjny.

Prodziekan ds. studenckich i organizacji kształcenia WNBiW służy swoją pomocą studentom z niepełnosprawnościami w dostosowaniu programu studiów do ich indywidualnych potrzeb i ograniczeń. Uczelnia umożliwia studentom z niepełnosprawnościami uczestnictwo w dostosowanych zajęciach wychowania fizycznego organizowanych przez Uniwersyteckie Centrum Sportowe UMK. Studenci mogą korzystać bezpłatnie z wypożyczalni sprzętu specjalistycznego i oprogramowania wspomagającego m. in. z: laptopów, notatników brajlowskich, specjalistycznych klawiatur, dyktafonów, skanerów biurkowych, programów powiększającego i udźwiękowiającego, lup powiększających. Studenci z niepełnosprawnością mogą korzystać z udogodnień funkcjonalnych Biblioteki Uniwersyteckiej UMK, której budynek wyposażony jest w podjazd przed głównym wejściem, automatycznie otwierane drzwi, windę, platformę schodową, toalety przystosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Biblioteka dysponuje sprzętem i oprogramowaniem ułatwiającym korzystanie z zasobów bibliotecznych dla osób niewidomych i słabowidzących (skaner, drukarka brajlowska, aplikacje do tłumaczenia zwykłego tekstu na język Braille'a, specjalistyczne stanowiska komputerowe wyposażone w klawiatury przystosowane dla osób niedowidzących, trackballe, oprogramowanie wspierające dostępność).

Studenci mogą korzystać z infrastruktury i aparatury naukowo-badawczej będącej na wyposażeniu jednostek uczestniczących w realizacji procesu dydaktycznego na ocenianym kierunku. Pomieszczenia laboratoryjno-badawcze i ich wyposażenie są udostępniane do realizacji zajęć dydaktycznych. Ponadto studenci mogą realizować pracę własną z wykorzystaniem aparatury naukowej znajdującej się na wyposażeniu laboratoriów w poszczególnych jednostkach, przy czym odbywa się to po zapoznaniu się z zasadami bhp, przeszkoleniu z zakresu obsługi aparatury oraz pod opieką pracowników poszczególnych jednostek. Możliwość korzystania przez studentów z infrastruktury badawczej została potwierdzona przez studentów podczas spotkania z zespołem oceniającym.

Studenci podczas zajęć dydaktycznych mają dostęp do profesjonalnych programów komputerowych np. podczas zajęć dydaktycznych z *biofizyki* do programowania Spike Recorder, Electrophysiology of the Neuron, Audacity do rejestracji i analizy sygnałów akustycznych oraz odtwarzania nagrań; z *żywienia zwierząt i paszoznawstwa* do oprogramowania INRAtion do układania dawek pokarmowych. W sali komputerowej IMW studenci mają dostęp do stanowisk komputerowych z oprogramowaniem m. in. do realizacji zajęć z modułu *biostatystyka i metody dokumentacji* oraz systemu medycznego obrazowania SECTRA. Studentom umożliwiony jest dostęp do elektronicznych materiałów dydaktycznych opracowywanych przez nauczycieli.

Do dyspozycji studentów, pracowników i doktorantów jest Biblioteka Uniwersytecka zlokalizowana na terenie kampusu w bliskim sąsiedztwie obiektów WNBiW oraz Wydziału Chemii, w których realizowana jest zasadnicza część zajęć objętych programem studiów kierunku weterynaria. Biblioteka posiada 460 miejsc dla czytelników, udostępnia 21 komputerów stacjonarnych z dostępem do bezpłatnego internetu. Otwarta jest 73 godziny w tygodniu przez 7 dni. Biblioteka posiada udogodnienia dla osób niepełnosprawnych w zakresie zapewnienia dostępu do obiektu i poszczególnych jego części oraz udogodnienia dla osób niedowidzących. Biblioteka Uniwersytecka utrzymuje i administruje platformy cyfrowe: Kujawsko-Pomorską Bibliotekę Cyfrową, Repozytorium naukowe UMK, repozytorium otwartych danych badawczych. Zbiory Biblioteki Uniwersyteckiej obejmują pozycje tradycyjne - książki drukowane (1 512 367 egzemplarzy), czasopisma drukowane (652 905 jednostek) oraz zbiory specjalne

(566 188 jednostek). Ponadto biblioteka zapewnia dostęp do książek elektronicznych, czasopism elektronicznych oraz 62 baz danych w wersji elektronicznej. Studenci mają dostęp do zbiorów w czytelni głównej oraz czytelniach specjalistycznych, jak również mogą korzystać z zasobów elektronicznych poprzez system biblioteczny Alma i zintegrowaną multiwyszukiwarkę Primo po indywidualnym zalogowaniu. Zbiory tradycyjne z zakresu dyscypliny weterynarii obejmują 11 451 woluminów książek i 103 tytuły czasopism polskich i zagranicznych. W dostępie elektronicznym jest natomiast możliwość skorzystania z zasobów 10 pełnotekstowych baz wiedzy: Taylor and Francis, Springer, Ebsco, de Gruyter, Brill, Ibuk Libra. Elsevier, Wiley, DOAJ Directory, ROAD, książek elektronicznych – 1057 tytułów oraz czasopism zagranicznych - 237 tytułów. W zbiorach biblioteki znajdują się pozycje wskazywane przez nauczycieli w sylabusach. Zasoby biblioteczne UMK poddawane są corocznie ocenie studentów.

Baza dydaktyczna i naukowa podlega przeglądom dokonywanym przez dyrektora IMW, kierownika Zespołu Administracyjno-Gospodarczego oraz członków Wydziałowej Komisji ds. efektów i potwierdzenia efektów uczenia. Uwagi co do bazy dydaktycznej i naukowej mogą zgłaszać studenci (np. w ankietach oceny zajęć), pracownicy (np. w ankiecie badania satysfakcji), jak również interesariusze zewnętrzni współpracujący z jednostką. Oceny infrastruktury Uczelni/Wydziału są uwzględniane w raportach dotyczących oceny satysfakcji studentów i pracowników. Uwagi zgłoszone przez interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych są podstawą do podejmowania działań związanych z doposażeniem sal dydaktycznych i pracowni badawczych. Zasoby Biblioteki Uniwersyteckiej są sukcesywnie powiększane. Zarówno pracownicy, jak i studenci mogą zgłaszać zapotrzebowanie na zwiększenie liczby egzemplarzy oraz nowe pozycje literaturowe.

Infrastruktura, baza dydaktyczna i naukowa uczelni oraz infrastruktura podmiotów zewnętrznych współpracujących w zakresie kształcenia na kierunku weterynarii spełniają wymagania określone w rozporządzeniu MNiSW z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu lekarza weterynarii.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do sal wykładowych, seminaryjnych i laboratoryjnych oraz infrastruktury specyficznej dla ocenianego kierunku studiów tj. gabinetów lekarskich dla małych i dużych zwierząt, sal operacyjnych dla dużych i małych zwierząt, pracowni i laboratoriów diagnostycznych, sali prosektoryjnej i ich wyposażenia. Wyposażenie pomieszczeń dydaktycznych i liczba stanowisk w pracowniach dydaktycznych są w przeważającej większości odpowiednie i dostosowane do liczebności grup, umożliwiają prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności praktycznych przez studentów. Niemniej w przypadku zajęć *parazytologia i inwazjologia* nie jest zagwarantowany dostęp studentów do odpowiednich pomocy dydaktycznych, natomiast wyposażenie sali, w której realizowane są zajęcia z modułów *higiena zwierząt rzeźnych i mięsa* oraz *higiena produktów pochodzenia zwierzęcego*, nie gwarantuje realizacji zajęć laboratoryjnych wskazanych w sylabusach – np. oznaczanie ogólnej liczby drobnoustrojów, oznaczanie

bakterii wskaźnikowych, badanie bakteriologiczne produktów mięsnych. Ponadto wyposażenie sali jest nieadekwatne do liczby studentów. Infrastruktura specyficzna dla kierunku jest adekwatna do charakteru oraz aktualnego rozmiaru kształcenia (obecnej liczby studentów), umożliwia prowadzenie zajęć kształtujących umiejętności praktyczne niezbędne do wykonywania zawodu lekarza weterynarii. Na podkreślenie zasługuje stworzenie studentom możliwości korzystania poza rozkładem zajęć z sali symulacji medycznych. Kształcenie na kierunku weterynaria jest prowadzone z wykorzystaniem infrastruktury dydaktycznej i naukowej, która spełnia warunki określone w standardzie kształcenia dla kierunku weterynaria. Studenci mają zapewniony dostęp do stanowisk komputerowych, specjalistycznego oprogramowania, internetu oraz elektronicznych baz danych. Infrastruktura Biblioteki Uniwersyteckiej, godziny jej otwarcia, liczba miejsc dla czytelników oraz udogodnienia dla osób niepełnosprawnych stwarzają warunki do korzystania z jej zasobów tradycyjnych. Studenci z niepełnosprawnościami mają zapewnione udogodnienia w zakresie dostępu i korzystania z infrastruktury uczelni, co zapewnia im pełny udział w procesie kształcenia oraz prowadzenie działalności naukowej. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, zasoby edukacyjne i biblioteczne poddawane są okresowym przeglądom i ocenie, w których uczestniczą studenci i pracownicy. Wyniki przeglądów i wnioski z ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Podjęcie działań mających na celu doposażenie pomieszczeń dydaktycznych wymienionych w analizie stanu faktycznego i ocenie spełnienia kryterium 5 w sprzęt i pomoce dydaktyczne, co zagwarantuje prawidłową realizację zajęć laboratoryjnych i nabywanie przez studentów umiejętności praktycznych.
2. Określenie minimalnych wymagań odnośnie infrastruktury i wyposażenia jakie powinien spełniać zakład leczniczy dla zwierząt przyjmujący studentów na praktyki zawodowe.
3. Podjęcie działań związanych z zapewnieniem odpowiednich zasad bioasekuracji, a tym samym bezpieczeństwa studentów i pracowników.

Zalecenia

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Kierunek weterynaria realizowany na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, jest tworzony we współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, zauważalna jest interakcja pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi a władzami kierunku i to na wielu płaszczyznach. W ramach prac nad doskonaleniem kierunku przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają możliwość wnoszenia uwag w odniesieniu do programu studiów, które mogą być uwzględniane w szczególności

w obszarze kształcenia dodatkowego (nieobligatoryjnego). Dostrzegane jest także wsparcie działań zmierzających do ustawicznego kształcenia się, stałego podnoszenia swoich kompetencji i umiejętności zgodnie z potrzebami rozwoju kariery zawodowej. Współpraca z przedstawicielami otoczenia gospodarczego, pozwala na uzupełnianie programu studiów o treści dotyczące innowacyjnych rozwiązań i świadczenia wysokiej klasy weterynaryjnych usług medycznych.

Analiza stanu faktycznego pozwala stwierdzić, że przedstawiciele ocenianego kierunku współpracują z licznymi przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. Przedstawiciele Ci działają zarówno na rynkach lokalnych, krajowych jak i międzynarodowych. Interesariuszami zewnętrznymi są przedsiębiorstwa specjalizujące się w prowadzeniu praktyki lekarsko-weterynaryjnej, gospodarstwa rolne, jednostki naukowe, organy państwowe, przedsiębiorstwa naukowo-badawcze, usługowe jak i instytucje administracji publicznej w szczególności regionu kujawsko-pomorskiego. Przykładami takich przedsiębiorstw są: Polski Związek Hodowców Alpak, Zespół Szkół Weterynaryjno-Przyrodniczych w Kobylnikach, Przychodnia Weterynaryjna w Szubinie, ELAMED Sp. z o.o. sp. k., Gospodarstwo Rolne (Łubianka), Rolhod Sp. z o.o., Fundacja Save Wild Cats Foundation, Instytut Fizjologii i Żywienia Zwierząt im. Jana Kielanowskiego PAN w Jabłonce i inne. Do przedstawicieli interesariuszy zewnętrznych należy także Kujawsko-Pomorska Izba Lekarsko-Weterynaryjna, a także Wojewódzki Inspektorat Weterynaryjny w Bydgoszczy. W ramach współpracy z Kujawsko Pomorską Izbą Lekarsko Weterynaryjną (KPILW), której jednym z celów jest wspieranie doskonalenia programów studiów oraz współdziałanie z lekarzami wolnej praktyki i lekarzami weterynarii z inspekcji weterynaryjnej, KPILW utworzyła jednostkę do spraw kontaktów z IMW UMK w Toruniu. Jednostka ta ma za zadanie wskazywać potrzeby środowiska weterynaryjnego w zakresie współpracy naukowej, szkoleniowej oraz organizacji praktyk studenckich. W ramach tej współpracy przeprowadzane są cykliczne spotkania pracowników IMW z kierownictwem izby oraz lekarzami wolnej praktyki. Do podmiotów otoczenia społeczno-gospodarczego zaliczyć należy także inne placówki naukowe, szkoły jak i jednostki badawcze. Aktywność wcześniej wspomnianych przedstawicieli jest niezbędna do reagowania na potrzeby studentów i dostosowywania programu do aktualnych potrzeb weterynarii w regionie i w kraju. Należy nadmienić, że interakcja z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego ma w większości przypadków charakter nieformalny (nie uwzględniając realizacji praktyk zawodowych), a sama współpraca jest nawiązywana na podstawie osobistych kontaktów kadry akademickiej z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym przybiera różne formy, oprócz wyżej wymienionej współpracy przy konstruowaniu i opiniowaniu programu studiów, a także opisanym w kryterium drugim realizowaniu praktyk, współpraca objawia się poprzez:

1. Realizację spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego/naukowego np. „Wymiana doświadczeń w biotransferze zarodków pomiędzy Polską a Niemcami” z lekarzami weterynarii, którzy mieli możliwość przedstawienia technologii i dobrych praktyk w zakresie transferu zarodków. Podejmowanie takich aktywności zachęca do podnoszenia swoich kompetencji w zakresie weterynarii.
2. Realizację szeregu zajęć terenowych/wizyt studyjnych w przedsiębiorstwach, gospodarstwach rolnych i jednostkach publicznych, które umożliwiają studentom obserwację praktyki zawodowej, poznawanie poszczególnych procesów i weryfikację zdobytej wiedzy teoretycznej.
3. Działalność ekspercką oferowaną w formie doradztwa, ekspertyz i szkoleń dla jednostek gospodarczych, instytucji administracyjnych.

4. Prowadzenie zajęć dodatkowych, umożliwiających podnoszenie swoich kompetencji i poszerzenie wiedzy realizowane przez krajowych i zagranicznych gości. Przykładem takich wykładów były realizowane we współpracy z Fundacją Ortopedii i Chirurgii Weterynaryjnej oraz Toruńską Fundacją Nauki i Edukacji Weterynaryjnej warsztaty ortopedyczne z zakresu osteotomii korekcyjnej u psów i kotów.
5. Prowadzenie zajęć dydaktycznych dla studentów kierunku weterynaria przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego np. *patofizjologia cz. II* (LABOKLIN sp. z o.o.); *Zarządzanie rozrodem zwierząt* (Polska Federacja Hodowców Bydła i Producentów Mleka); *Administracja i Ustawodawstwo weterynaryjne* (Kancelaria Prawna RESULT Rudy Maj Mazur Wacek Woźniak sp. j.)
6. Współpracę naukową przy projektach badawczych np. „Procedura implementacji autologicznych komórek progenitorowych na nośniku biokompatybilnym u psów z osteoartrozą”.
7. Realizację we współpracy z IVSA (International Veterinary Students' Association) wymian akademickich, które umożliwiają studentom odwiedzenie klinik uniwersyteckich w innych ośrodkach w Europie.

W związku z powyższym należy stwierdzić, że współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter stały i przybiera zróżnicowane formy adekwatne do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągania przez studentów efektów uczenia się. W ramach działań zwiększających kompetencje studentów, które ułatwiają wchodzenie na rynek pracy zaangażowane jest także Biuro Karier, które organizuje inicjatywy dla studentów (w tym studentów weterynarii) istotne z perspektywy przyszłych pracodawców. Do przykładów takich warsztatów zaliczyć należy (i) Prezentacja Savoir vivre dla studentów I roku (inauguracja roku akademickiego), (ii) Sposób na karierę, (iii) 8 kroków – przejście z uczelni na rynek pracy. Należy także nadmienić, że na przestrzeni ostatnich czterech lat Biuro Karier ogłosiło 76 ofert pracy i stażów dla studentów i absolwentów kierunku weterynaria. Ponadto analiza stanu faktycznego wykazała, że studenci korzystali także z możliwości realizacji praktyk zawodowych o charakterze nieobowiązkowym. Takie możliwości stanowią potwierdzenie dobrej współpracy pomiędzy interesariuszami zewnętrznymi a uczelnią.

Na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynarii funkcjonuje Wydziałowa Rada ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym, gdzie jeden z przedstawicieli wchodzący w skład Rady jest reprezentantem kadry kształcącej na kierunku weterynaria. W kontekście rozwoju kierunku rekomenduje się zwiększenie działań prowadzonych przez wyżej wymienioną Radę, regularne raportowanie spotkań oraz implementację wyników jej działania. Organem w skład którego wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego jest Rada Społeczna Instytutu Medycyny Weterynaryjnej UMK w Toruniu. Jej funkcjonowanie stanowi realną odpowiedź na potrzeby rynku pracy i wpisuje się w strategię Uczelni. Członkowie Rady mają możliwość wyrażania opinii na temat dostosowywania programów studiów i założonych efektów uczenia się na kierunku weterynaria do potrzeb rynku pracy, a także wyrażania opinii na temat oczekiwanych od absolwentów weterynarii kompetencji w zakresie wiedzy, umiejętności i postaw społecznych. Należy także nadmienić, że członkowie wcześniej wspomnianej Rady podejmują się wspólnych prac badawczych/rozwojowych oraz współorganizują projekty o charakterze edukacyjnym/popularyzatorskim z przedstawicielami kierunku.

Na kierunku weterynaria jest prowadzony przegląd współpracy, natomiast należy nadmienić, że głównie prowadzony jest w kontekście praktyk zawodowych, gdzie studenci po ich realizacji mają

możliwość dokonania oceny jednostki przyjmującej. Wyniki tych ankiet brane są pod uwagę w kontekście doboru miejsc realizacji praktyk i współpracy z interesariuszem zewnętrznym. Rekomenduje się wprowadzenie wieloaspektowej i sformalizowanej oceny współpracy, która nie będzie ograniczała się wyłącznie do ankiet studenckich i indywidualnych rozmów pracowników naukowych.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku weterynarii współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym ma charakter kompleksowy i wieloaspektowy. Interesariusze zewnętrzeni są angażowani w doskonalenie programu studiów, a także stanowią filar rozwoju dodatkowych kompetencji wśród przyszłych lekarzy weterynarii. Pracodawcy są włączani w proces budowania oferty edukacyjnej służącej rozwijaniu programu studiów w oparciu o aktualne potrzeby rynku pracy.

Relacje z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów oraz wpływ tego otoczenia na program i jego realizację podlegają systematycznym choć często nieformalnym ocenom, których wyniki są wykorzystywane w działaniach udoskonalających.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Rekomenduje się wprowadzenie wieloaspektowej i sformalizowanej oceny współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, która nie będzie ograniczała się wyłącznie do ankiet studenckich i oceny efektów indywidualnych, prywatnych kontaktów pracowników naukowych.
2. Rekomenduje się zwiększenie działań prowadzonych przez Wydziałową Radę ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym, regularne raportowanie spotkań oraz implementację wyników jej działania.

Zalecenia

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Internacjonalizacja procesu kształcenia na ocenianym kierunku wpisuje się w strategię rozwoju UMK, mającą na celu m. in. wzmocnienie międzynarodowej atrakcyjności kształcenia oraz mobilność osób

studiujących i przygotowujących doktoraty. W tych działaniach za priorytety wskazano m. in. rozwijanie stałych form kształcenia przeznaczonych dla obcokrajowców, rozwijanie oferty programów i modułów w języku angielskim; ułatwianie obcokrajowcom adaptacji do nowych warunków; zapewnienie i wspieranie mobilności osób studiujących i przygotowujących doktoraty; wzmacnianie promocji oferty międzynarodowej na poziomie rekrutacji, studiów i szkół doktorskich oraz zwiększenie zaangażowania społeczności Uczelni w działania wynikające z udziału w programach i partnerstwach międzynarodowych.

Umieждународowieniu procesu kształcenia studentów służy realizowany w programie studiów moduł języka obcego nowożytnego w łącznym wymiarze 150 godz., realizowany w semestrach III – VI. Zajęcia są prowadzone przez wykwalifikowaną kadrę Uniwersyteckiego Centrum Języków Obcych UMK. Realizacja tych zajęć ma przygotować absolwentów do codziennej komunikacji, korzystania z literatury naukowej z zakresu weterynarii oraz dyscyplin powiązanych oraz korzystania ze słownictwa specjalistycznego. Obecnie w programie studiów nie ma zajęć prowadzonych w języku obcym i w realizacji zajęć dydaktycznych nie uczestniczą jako visiting professor nauczyciele z ośrodków zagranicznych.

Pracownicy i studenci mogą brać udział w kilku projektach dotyczących wymiany międzynarodowej – Erasmus+, NAWA, COST. Wskazano 31 uczelni zagranicznych, z którymi podpisane zostały umowy bilateralne dla WNBiW w programie Erasmus+, natomiast nie określono, ile umów dotyczy weterynarii. Powyższej informacji nie uzyskano również po skierowaniu pytania do Uczelni. Działania w zakresie mobilności są koordynowane przez pełnomocnika ds. mobilności i koordynatora Erasmus+ dla kierunku weterynaria. Wsparcie mobilności studentów, doktorantów i pracowników jest również możliwe w ramach programu Inicjatywa Doskonałości – Uczelnia Badawcza (IDUB). Celem konkursów dotyczących mobilności studenckiej (SMART1, SMART2 i SMART3) w ramach IDUB jest: umożliwienie studentom odbycia kształcenia i realizacji wyjazdów stażowych i praktyk w zagranicznych uczelniach poprzez dodatkowe wsparcie finansowe wyjazdów z programu Erasmus+ oraz umożliwienie osobom studiującym w UMK zdobycia międzynarodowego doświadczenia badawczego poprzez udzielanie finansowego wsparcia na realizację projektów badawczych w zagranicznych jednostkach naukowych. Ponadto UMK stwarza studentom możliwości rozwoju przez uczestnictwo w zajęciach prowadzonych w uczelniach partnerskich, kursach językowych, praktykach zawodowych, programach wspierających przedsiębiorczość, jak również szkoleniach z zakresu umiejętności miękkich w ramach europejskiego konsorcjum Young Universities for the Future of Europe (YUFE). W programie YUFE oprócz UMK bierze udział 9 europejskich uczelni partnerskich.

Pracownicy i studenci Instytutu Medycyny Weterynaryjnej mogą także korzystać ze współpracy międzynarodowej na podstawie umów bilateralnych zawartych pomiędzy UMK i zagranicznymi uczelniami i jednostkami naukowymi, m. in. z Włoch, Hiszpanii, Szwecji, Kanady, Węgier, Indii, Indonezji, Mołdawii. W ramach ww. umów prowadzone są wspólne badania naukowe, przygotowywane są wspólne publikacje oraz realizowana jest mobilność pracowników i studentów. W ramach umowy z Parthenope University of Naples we Włoszech realizowany jest na UMK międzynarodowy program studiów doktoranckich "Environment, Resources and Sustainable Development".

Mimo szerokiej gamy możliwości jakie stwarza Uczelnia w zakresie mobilności studenckiej oraz organizowanych kampanii informacyjnych nie zaobserwowano w tym obszarze zbyt dużej aktywności studentów ocenianego kierunku. Aplikację do uczestnictwa w programie Erasmus+ w ramach stażu

absolwenckiego złożyło 3 studentów, a dwóch studentów kierunku odbyło staże w USA w ramach programu IDUB. Przyczyną powyższej sytuacji może być niedawne w czasie uruchomienie kierunku, jak również trudna sytuacja epidemiologiczna w latach 2020-21, związana z pandemią COVID-19.

Uczelnia stwarza możliwości realizacji części programu studiów studentom z zagranicznych uczelni partnerskich w ramach programu Erasmus+ i innych programów wymiany, w tym realizacji praktyk i staży klinicznych w Przychodni Weterynaryjnej UMK. W roku akademickim 2021/2022 dwóch studentów z Wydziału Weterynaryjnego Połtawskiego Państwowego Uniwersytetu Rolniczego zrealizowało zajęcia w ramach ocenianego kierunku.

Studenci ocenianego kierunku, którzy są członkami Veterinary Students' Association (IVSA), uczestniczą w międzynarodowych wymianach z innymi oddziałami stowarzyszenia. W 2022 roku członkowie oddziału toruńskiego IVSA uczestniczyli w wymianie z oddziałem IVSA Konya oraz IVSA Aydin w Turcji. W ramach wymiany studenci mają możliwość zapoznawania się z funkcjonowaniem kierunków weterynaryjnych oraz weterynaryjnych klinik uniwersyteckich w ośrodkach zagranicznych, uczestnictwa w warsztatach i szkoleniach organizowanych przez zagraniczne jednostki, pogłębiania wiedzy o danej kulturze i doskonalenia umiejętności językowych.

Na umiędzynarodowienie procesu kształcenia składa się również udział pracowników w różnych formach wymiany akademickiej. Z oferty mobilności i wymiany międzynarodowej Uczelni w ostatnich latach skorzystało 3 pracowników IMW, którzy odbyli staże w Chinach (program Erasmus+), USA i Ukrainie (program IDUB). Natomiast jeden z pracowników z Wydziału Weterynaryjnego Połtawskiego Państwowego Uniwersytetu Rolniczego zrealizował miesięczny staż w IMW.

W 2022 r. w celu wsparcia osób pracujących naukowo w ukraińskich jednostkach naukowych uruchomiono „Granty na start”, z którego skorzystały dwie osoby z Uniwersytetu Rolniczego w Poławie realizując miesięczne staże naukowe w IMW.

W ramach programu Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej (NAWA) jedna osoba zaangażowana w proces kształcenia na ocenianym kierunku zrealizowała staż naukowy w Instituto Nacional de Investigación y Tecnología Agraria y Alimentaria w Madrycie. Natomiast w IMW realizowany jest projekt pracownika Centrum Muzealnego Państwowego Uniwersytetu Biotechnologicznego w Charkowie pt. „Polacy działacze nauk biologicznych, weterynaryjnych i Charków: wybitne postacie i zapomniane imiona, odrodzenie pamięci i popularyzacja (XIX — początek XX wieku)”. W ramach ww. projektu prowadzone są zajęcia dla studentów kierunku weterynarii z modułu „Historia i deontologia weterynarii”.

Procesowi umiędzynarodowienia kształcenia na ocenianym kierunku sprzyjają kontakty pracowników z zagranicznymi jednostkami badawczymi i dydaktycznymi. W przypadku ocenianego kierunku oparte na współpracy m. in. z Wydziałem Weterynaryjnym Uniwersytetu im. Justusa Liebiega w Giessen, Uniwersytetem Medycyny Weterynaryjnej w Budapeszcie, Technical University w Danii. Na szczególne podkreślenie zasługuje współpraca z Wydziałem Weterynaryjnym Uniwersytetu im. Justusa Liebiega w Giessen i Poławskim Państwowym Uniwersytetem Rolniczym. W uznaniu zasług dla rozwoju tej współpracy pracownik Uniwersytetu im. Justusa Liebiega w Giessen został wyróżniony tytułem doctora honoris causa UMK, a trzech pracowników IMW tytułem doctora honoris causa Poławskiego Państwowego Uniwersytetu Rolniczego. Do umiędzynarodowienia kierunku przyczyniają się różne aktywności pracowników, tj. udział w międzynarodowych konferencjach, warsztatach, prowadzenie wykładów w ośrodkach zagranicznych.

Pracownicy włączają w swoje badania studentów kierunku, którzy mają następnie możliwość prezentowania wyników badań na międzynarodowych konferencjach. Studenci są również uczestnikami wykładów prowadzonych przez gości z zagranicy oraz warsztatów klinicznych prowadzonych przez zagranicznych specjalistów.

Studenci UMK mają stworzone możliwości do rozwoju kompetencji językowych. Studenci 4 ostatnich semestrów studiów stacjonarnych w latach 2019-2023 mogli skorzystać ze wsparcia w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój Działanie: 3.5. Kompleksowe programy szkół. Podczas spotkania zespołu oceniającego ze studentami ocenianego kierunku deklarowali oni korzystanie z tej formy wsparcia. Uniwersyteckie Centrum Języków Obcych UMK w bieżącym roku (2024) organizuje konkurs Mistrz Języka Specjalistycznego dla studentów, którego celem jest m. in. promowanie nauczania języka specjalistycznego, motywowanie do pogłębiania umiejętności językowych przez studentów, pobudzenie zainteresowania i pogłębienia wiedzy z danej specjalności językowej, stosowanie zdobytej wiedzy językowej w praktycznym działaniu, rozwijanie umiejętności aktywnego i samodzielnego uczenia się i doskonalenia.

Również nauczyciele akademicy mają możliwość podnoszenia swoich kompetencji językowych korzystając ze wsparcia Uczelni. Podczas spotkania z członkami zespołu oceniającego przedstawiciele nauczycieli akademickich deklarowali korzystanie ze wsparcia Uczelni w tym zakresie.

Na Uczelni prowadzone są działania zmierzające do intensyfikacji umiędzynarodowienia kształcenia na kierunku - szeroka akcja informacyjna na stronach internetowych Uczelni/Wydziału, spotkania koordynatora ds. programu Erasmus+ ze studentami, nieformalne rozmowy nauczycieli akademickich ze studentami. Uczelnia prowadzi monitoring stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, m.in. w zakresie udziału studentów i pracowników w programach wymiany międzynarodowej. Możliwości wyjazdów do ośrodków zagranicznych są również poddawane ocenie studenckiej, której wyniki są zamieszczane w raporcie Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na ocenianym kierunku stwarzane są możliwości rozwoju aktywności międzynarodowej zarówno pracowników, jak i studentów mające na celu umiędzynarodowienie kształcenia. Studenci i kadra akademicka wykazują mobilność międzynarodową korzystając z różnych form wsparcia, jakie w tym zakresie oferuje Uczelnia. Uczelnia prowadzi szeroką kampanię informacyjną w zakresie stwarzanej oferty mobilności dla studentów i pracowników. Stwarzane są również warunki do realizacji programu studiów przez studentów z uczelni zagranicznych, jak również istnieje możliwość prowadzenia badań oraz uczestnictwa w procesie dydaktycznym pracowników z ośrodków zagranicznych. Nauczyciele są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych. Prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

1. Stworzenie oferty kształcenia w języku obcym realizowanej przez osoby z zagranicy zatrudnione jako visiting professor lub kadrę Wydziału/IMW, (np. zajęcia do wyboru), co sprzyjać będzie podnoszeniu stopnia umiędzynarodowienia.
2. Intensyfikacja działań doskonalących, mających na celu podniesienie mobilności studentów i kadry.

Zalecenia

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu wspiera studentów w procesie uczenia się w sposób stały i wszechstronny. Należy ocenić, że wybrane formy wsparcia są adekwatne do przewidzianych efektów uczenia się oraz uwzględniają potrzeby studentów. Oferowane przez Uczelnię wsparcie pozwala studentom na skuteczne nabywanie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych założonych programem studiów, a także motywuje do osiągania coraz lepszych wyników, rozwoju naukowego, organizacyjnego oraz podejmowania aktywności społecznej.

Studenci kierunku weterynaria mają możliwość uczestniczenia w cotygodniowych konsultacjach, prowadzonych przez nauczycieli akademickich, podczas których mogą uzyskać wsparcie w zakresie opanowania efektów uczenia się założonych programem studiów. Konsultacje te są prowadzone zarówno w formie tradycyjnej, jak również z wykorzystaniem technik i metod kształcenia na odległość. Dodatkowo, w sprawach dotyczących toku studiów, studenci otrzymują wsparcie o charakterze organizacyjnym ze opiekuna roku.

Z myślą o studentach z wybitnymi osiągnięciami UMK stworzyło konkurs grantowy Grants4NCUStudents, w ramach którego studenci realizują 6 grantów, a także mają możliwość ubiegania się o szereg wyróżnień: Najlepszy Student UMK, Najlepszy Absolwent UMK oraz Najlepszy Absolwent Wydziału. Studenci kierunku weterynaria mogą ubiegać się o przyznanie im Indywidualnego Planu Studiów, w ramach którego mogą realizować poszerzony program studiów pod opieką wybranego nauczyciela akademickiego oraz włączyć się w projekt badawczy. Indywidualizacja procesu kształcenia jest dostępna dla osób studiujących również poprzez możliwość odbywania studiów w systemie Indywidualnej Organizacji Studiów. Studentów zachęca się do ubiegania o stypendium rektora za najlepsze wyniki w nauce oraz o stypendium Ministra.

Uczelnia zapewnia wsparcie dla inicjatyw studenckich o różnorodnym charakterze. W Uczelni działa Akademicki Związek Sportowy oferujący szeroki wachlarz sekcji sportowych, jak np. sekcja judo, wikkido, badmintona, piłki nożnej, wspinaczki sportowej. Uczelnia przewiduje dla osób ze szczególnymi osiągnięciami sportowymi program Kariera Dwutorowa, pozwalający wygodnie łączyć studiowanie z uprawianą dyscypliną sportową. Swoje zainteresowania artystyczne studenci mogą realizować poprzez udział w spotkaniach Chóru UMK, studenckich mediach, jak telewizja UMK TV, Radio Sfera czy wreszcie w Studenckim Teatrze Antrakt. Należy ocenić, że Uczelnia przykładą dużą wagę do rozwoju

przedsiębiorczości studentów. W tym celu zapewnia im szereg warsztatów poświęconych planowaniu kariery, doradztwo zawodowe oraz targi pracy i praktyk studenckich. Studenci UMK angażują się w prace prospołeczne, organizując akcję krwiodawstwa, zbiórki dla schronisk, a także organizując zbiórki na rzecz Szlachetnej Paczki czy Wielkiej Orkiestry Świątecznej Pomocy.

Uniwersytet wykazuje należytą troskę o dobro studentów odznaczających się szczególnymi potrzebami. Przede wszystkim oferuje zindywidualizowaną organizację studiów dla studentów wymagających specyficznych rozwiązań, znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej lub z niepełnosprawnościami. Ważną rolę w tym aspekcie odgrywa na Uczelni Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, którego zadania koncentrują się wokół wprowadzania udogodnień w procesie kształcenia dla studentów z niepełnosprawnościami, włączaniu ich w życie Uczelni, niwelowanie barier w dostępie do informacji i infrastruktury, zapewnienie specjalistycznego sprzętu, udzielanie wsparcia psychologicznego.

Obsługą spraw studenckich zajmuje się Dziekanat. W Uczelni powołana została funkcja opiekuna roku, który stanowi pierwsze ogniwo w załatwianiu spraw studenckich. Na Uczelni funkcjonuje wypracowany latami system rozwiązywania sytuacji problemowych lub konfliktowych dla studentów, o którym studenci są informowani już na pierwszym roku studiów. W celu usprawnienia i ułatwienia procesu załatwiania spraw studenckich, studentom oferuje się na stronie internetowej gotowe formularze oraz umożliwia załatwienie spraw poprzez system USOS. Z myślą o studentach organizowane są cotygodniowe dyżury dziekańskie. Ze skargą student może udać się również do samorządu studenckiego UMK, którego przedstawiciele odbywają spotkania z władzami Uczelni. Skargę do Samorządu można złożyć osobiście lub anonimowo.

Należy ocenić, że Uczelnia wdrożyła konkretne rozwiązania w zakresie bezpieczeństwa studentów i przeciwdziałania wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Studenci w sprawach konfliktowych lub spornych mogą zasięgnąć pomocy Rzecznika akademickiego oraz Pełnomocnika ds. bezpieczeństwa. Na Uczelni działa Uniwersytecka Poradnia Prawna, oferująca nieodpłatną pomoc prawną dla studentów w potrzebie. Dla studentów zmagających się z problemami natury psychologicznej oferuje się pomoc psychologiczną w Uniwersyteckim Centrum Wsparcia i Rozwoju Osobistego. Studentów informuje się o wdrożonych rozwiązaniach podczas zajęć akademickich, mailowo, poprzez strony internetowe, w tym platformę USOSweb, plakaty wywieszone w budynkach uczelnianych.

Studentów motywuje się do osiągania bardzo dobrych wyników w nauce. W trakcie toku studiów, student może ubiegać się o stypendium socjalne, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium rektora oraz zapomogę. Proces ubiegania się o wymienioną pomoc materialną jest przedstawiany studentom w klarowny sposób.

Ocenić należy, że UMK stworzył strukturę administracji uczelnianej z dużą troską o sprawy studenckie. W jej ramach wymienić można między innymi Prorektora ds. studenckich, Prodziekana ds. studenckich i organizacji kształcenia, Zespół Wsparcia Osób ze Szczególnymi Potrzebami, Dział Międzynarodowych Partnerstw i Mobilności Edukacyjnej, imponującą siatkę stanowisk (jak pełnomocnicy, koordynatorzy, opiekunowie) dedykowanych sprawom studenckim, Biuro karier. Nauczyciele akademicki oraz Prodzienkani są dostępni dla studentów w ramach prowadzonych przez siebie dyżurów. Pracownicy wymienionych jednostek cechują się otwartością na studentów, a także są przygotowani merytorycznie do pełnienia swoich funkcji.

Uczelnia dedykuje wsparcie dla samorządności studenckiej. Nawiązane partnerskie relacje pozwalają władzom Uczelni poznawać oczekiwania studentów kierunku i dzięki temu odpowiednio profilować

ofertę wsparcia. Samorząd posiada swoje przedstawicielstwo w uczelnianych organach, ciałach kolegialnych i zespołach. Należy ocenić, że samorząd studencki rozwinął zaawansowane struktury, kompleksowo odnoszące się do całości spraw studenckich. Samorząd uczestniczy w podejmowaniu decyzji w zakresie spraw zarówno całej Uczelni jak i Wydziału, w tym w sprawach związanych z pomocą materialną dla studentów, ewaluacją wewnętrzną Uczelni, a także bierze udział przy powstawaniu programów studiów. Studenci ocenianego kierunku weterynarii zrzeszają się w szeregu kół naukowych (Studenckie Koło Naukowe „Res Anatomiae Animalium”, Studenckie Koło Bujatryczne „Res Ruminantiae”, Studenckie Koło Internistów Weterynaryjnych „Ad Morbos Canum et Felium”, Koło Naukowe Chirurgii Weterynaryjnej „VetCaFe”, Studenckie Koło Hippiatryczne „Equi Vita”) oraz w Zrzeszeniu Studentów Weterynarii przy IMW w Toruniu.

System oceny i doskonalenia wsparcia studentów jest przeprowadzany w sposób stały i kompleksowy. Odbywa się w trakcie przeprowadzania ankiet studenckich, gdy ewaluacji podlegają praca jednostek administracyjnych, ocena zajęć dydaktycznych oraz infrastruktura Wydziału. Bieżąca ocena wsparcia studentów również w sposób nieformalny, podczas spotkań Władz z przedstawicielami Samorządu Studentów. Na podstawie tak zabranych informacji można stwierdzić, że Uczelnia systematycznie implementuje rozwiązania służące doskonaleniu wsparcia studentów. Za przykład posłużyć może utworzenie przestrzeni do odpoczynku w klinice weterynaryjnej.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest wszechstronne, ukierunkowane zarówno na stawianie pierwszych kroków w działalności naukowej, jak również na kreowanie warunków do pielęgnowania talentów sportowych. Uczelnia pozytywnie wspomaga rozwój społeczny oraz zawodowy studentów, a także odznacza się dbałością w kształtowaniu postaw charakteryzujących się przedsiębiorczością. Warunki zapewnione na Uczelni uwzględniają zróżnicowane potrzeby osób studiujących oraz zachęcają do podejmowania działalności organizacyjnej. Studenci mogą liczyć na kompetentną pomoc ze strony pracowników administracyjnych przy rozwiązywaniu problemów związanych z tokiem studiów. Na Uczelni prowadzone są przy udziale studentów okresowe przeglądy wsparcia studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Zalecenia

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu informacje o programie studiów, warunkach jego realizacji dostarczane są do studentów, pracowników, kandydatów na studia oraz interesariuszy zewnętrznych przede wszystkim za pośrednictwem strony internetowej Uczelni, strony internetowej wydziału oraz strony Biura Informacji Publicznej. Strony są dostępne publicznie dla wystarczająco szerokiego grona odbiorców, w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, bez ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Strona dostępna jest w językach polskim i angielskim. Strona jest wyposażona jest w rozwiązania ułatwiające korzystanie z niej przez osoby niedowidzące tj. ustawienia wysokiego kontrastu, powiększanie liter, tekst alternatywny.

Na stronie Uczelni w sposób dostępny i przejrzysty znaleźć można informacje o kierunku studiów, w tym między innymi: katalog zajęć, zasady i warunki rekrutacji (w tym wymagane dokumenty oraz wysokości opłat), opis procesu dyplomowania, warunków studiowania i wsparcia w procesie uczenia się (informacje o procedurach stypendialnych, organizacji praktyk, działalności studenckiej). Podstawowe wskaźniki dotyczące skuteczności kształcenia, programy studiów, Regulamin studiów oraz Statut Uczelni znajdują się w BIP Uczelni. Odnośnik do BIP UMK znajduje się na dole strony w postaci przycisku pod rozpoznawalną w Polsce formą graficzną. Dostępny jest dla wszystkich interesariuszy, obecnych i przyszłych studentów, absolwentów, pracowników oraz otoczenia gospodarczo-społecznego.

Na stronie znajdują się również wszystkie dane kontaktowe (bezpośredni mail, telefon) do sekretariatu Rektora, poszczególnych wydziałów i biur Uczelni, samorządu studenckiego oraz pomocy technicznej.

Strona internetowa obejmuje informacje dotyczące kształcenia prowadzonego z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, wsparcia merytorycznego, w tym nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na danym kierunku, i technicznego w tym zakresie, w przypadku, gdy takie kształcenie jest prowadzone.

Lp.	Zapewnienie informacji na stronach internetowych	TAK/NIE
1.	Sylwetka absolwenta (cele kształcenia, w tym wskazanie obszarów zatrudnienia/branż zawodowych i możliwości dalszego kształcenia).	tak
2.	Przyznawane kwalifikacje i tytuły zawodowe	tak
3.	Zasady rekrutacji	tak
4.	Zasady potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza szkolnictwem wyższym	tak
5.	Zasady uznawania efektów uczenia uzyskanych w szkolnictwie wyższym	tak
6.	Kierunkowe efekty uczenia się	tak
7.	Aktualne programy studiów	tak
8.	Sylabusy	tak
9.	Kompletność sylabusów	nie
10.	Zasady przeprowadzania i zaliczania praktyk zawodowych	tak
11.	Zasady dyplomowania (kryteria merytoryczne)	tak

12.	Erasmus	tak
13.	Most	tak
14.	Informacje o wykładowcach (w tym godziny konsultacji i możliwości kontaktu)	tak
15.	Harmonogram zajęć	tak
16.	Regulamin studiów	tak
17.	Pomoc materialna i sprawy bytowe	tak
18.	Informacje dla studentów niepełnosprawnych	tak
19.	Biuro Karier	tak
20.	Dane dotyczące losów zawodowych absolwentów	tak
21.	Informacje dotyczące funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia (w tym o wyniki ankietyzacji studentów).	tak

System Jakości Kształcenia w UMK obejmuje m.in. ocenę dostępności informacji na temat kształcenia. Treść informacji zamieszczanych na stronie internetowej Uczelni oraz na jej stronach w serwisach społecznościowych jest na bieżąco aktualizowana oraz analizowana pod kątem rzetelności zamieszczonych tam informacji. Zakres przedmiotowy i jakość informacji o studiach podlegają systematycznym ocenom, w których m.in. poprzez spotkania uczestniczą studenci i inni odbiorcy informacji, a wyniki tych ocen są wykorzystywane w działaniach doskonalących.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9 - kryterium spełnione

Uzasadnienie

Zapewniony jest publiczny dostęp do aktualnej, kompleksowej, zrozumiałej i zgodnej z potrzebami różnych grup odbiorców informacji o programie studiów, realizacji procesu nauczania i uczenia się. Sposób udostępniania informacji opracowany jest w sposób, który nie wyklucza i pozwala na nieskrępowane poruszanie się po interfejsie. Informacje są na bieżąco aktualizowane, a poprzez odpowiednie wykorzystanie serwisów społecznościowych pozwalają na budowanie i wzmacnianie jej relacji z otoczeniem. Jakość oraz dostępność informacji zamieszczanych na stronie internetowej podlega systematycznemu monitorowaniu.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Rekomenduje się opublikowanie w sposób publiczny sylabusów dla IV, V oraz V roku studiów na kierunku weterynaria.

Zalecenia

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Działania systemu zapewnienia jakości kształcenia w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania i okresowego przeglądu programu studiów, a także udział w tych procesach interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych, są określone w uczelnianych przepisach dotyczących jakości kształcenia. Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika (UMK) w Toruniu działa wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia i organizacji pracy, zwany Systemem Doskonałości Akademickiej (SDA), mający na celu budowanie kultury jakości, dobrej atmosfery i wysokiej efektywności pracy, zadowolenie pracowników i doktorantów, efekty ekonomiczne oraz renomę Uniwersytetu. Przepis konstytuujący wewnętrzny system zapewnienia jakości kształcenia to Uchwała Nr 45 Senatu UMK z dnia 24 października 2023 r. w sprawie Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Za realizację zadań Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia odpowiadają: 1) rektor, 2) prorektor właściwy ds. kształcenia, 3) specjalista realizujący zadania analityka, 4) Uczelniana Rada ds. Jakości Kształcenia, 5) dziekani i dyrektorzy uniwersyteckich jednostek dydaktycznych, 6) wydziałowi koordynatorzy ds. jakości kształcenia, 7) koordynatorzy ds. jakości kształcenia uniwersyteckich jednostek dydaktycznych, 8) wydziałowe rady ds. jakości kształcenia, 9) rady ds. jakości kształcenia uniwersyteckich jednostek dydaktycznych. Na podstawie przyjętej Uchwały nr 45 Senatu UMK zostały zdefiniowane kompetencje i zadania funkcjonalne Uczelnianej Rady ds. Doskonałości Kształcenia, które obejmują: 1) promowanie idei ciągłego doskonalenia jakości kształcenia oraz budowania kultury projakościowej w Uniwersytecie, poprzez upowszechnianie dobrych praktyk, opiniowanie działań związanych z wdrażaniem Wewnętrznego Systemu Zapewniania Jakości Kształcenia i Organizacji Pracy; 2) formułowanie propozycji usprawnień w postaci rekomendacji kierowanych do Rektora UMK na podstawie wyników pomiarów realizowanych w SDA; 3) monitorowanie funkcjonowania procedur SDA; 4) przedstawianie rektorowi corocznych sprawozdań z działalności Rady wraz z opinią w sprawie efektów funkcjonowania SDA; 5) rozpatrywanie spraw wniesionych przez prorektora właściwego ds. kształcenia; 6) opiniowanie wniosków dotyczących powoływania: nowych kierunków studiów, poziomów i profili kształcenia oraz form studiów na istniejących kierunkach zgodnie z procedurą określoną odrębnymi przepisami.

Na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych jest utworzony i funkcjonuje Wydziałowy System Zapewniania Jakości Kształcenia, który wpisuje się w uczelniany System Doskonałości Akademickiej (SDA). System obejmuje doskonalenie jakości kształcenia i organizacji pracy we wszystkich istotnych dla funkcjonowania Uniwersytetu obszarach, a w szczególności w zakresie: efektów uczenia się i programów studiów, organizacji i warunków kształcenia, jakości prowadzonych zajęć dydaktycznych, bieżącej pracy i rozwoju nauczycieli akademickich i pracowników administracji, aktywności naukowo-badawczej i rozwojowej Uniwersytetu, współpracy z interesariuszami zewnętrznymi, organizacji warunków pracy w Uniwersytecie, monitorowania losów zawodowych absolwentów Uniwersytetu.

Za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych odpowiadają następujące powołane gremia: Rady Dyscyplin Naukowych (Rada Dyscypliny Nauk Biologicznych i Rada Dyscypliny Weterynaria), które zatwierdzają wszystkie podstawowe dokumenty dotyczące misji i strategii rozwoju Wydziału, efekty uczenia się, programy i plany kierunków studiów

prowadzonych na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, propozycje i harmonogram działań, które są przedstawiane przez Wydziałową Radę ds. Jakości Kształcenia w corocznym raporcie. Powyższe wskazuje, że za programy realizowanych studiów, harmonogram studiów, metody kształcenia, organizację procesu kształcenia i uczenia się, a także opracowanie przypisanych do zajęć efektów uczenia się i ich odniesienie w przypadku kierunku weterynaria do kierunkowych efektów uczenia się zamieszczonych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii jak również metody weryfikacji przyjętych efektów uczenia się odpowiadają Rady Dyscyplin, a w przypadku ocenianego kierunku weterynaria Rada Dyscypliny Weterynaria. Nie są powołane Rady Programowe czy Zespoły Programowe dla realizowanych kierunków studiów w tym kierunku weterynaria. Rady Dyscyplin Naukowych funkcjonujące na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych powołują wydziałowe komisje i zespoły uczestniczące w procesie oceny i podnoszenia jakości kształcenia, które w przypadku kierunku weterynaria funkcjonują od 1 października 2020 roku - Wydziałowa Podkomisja ds. Efektów Uczenia się na Kierunku Weterynaria stanowiąca składową Wydziałowej Komisji ds. Efektów Kształcenia. Organ ten tworzy podstawy merytoryczne rozwoju kierunków studiów, przygotowuje projekty planów i programów nowych kierunków studiów i propozycje zmian dla kierunków obecnie prowadzonych, dostosowuje programy studiów do wymagań obowiązujących przepisów, a w przypadku kierunku weterynaria jest zobowiązany dostosować program studiów do wszystkich wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarz weterynarii (Dz. U. z 2019 r. poz. 1364). Skład personalny Wydziałowej Podkomisji ds. Efektów Uczenia się na Kierunku Weterynaria, której przewodniczy Przewodniczący Rady Dyscypliny Weterynaria został zmodyfikowany w latach 2022 i 2023. Kolejnym gremium odpowiedzialnym za zapewnianie i doskonalenie jakości kształcenia na kierunkach, na których proces kształcenia organizuje Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, w tym kierunek weterynaria są władze Wydziału reprezentowane przez dziekana oraz prodziekanów, którzy są odpowiedzialni za organizację procesu kształcenia, inicjują zmiany w ofercie kształcenia i programach studiów, upowszechniają wiedzę nt. toku studiów, organizują badania ewaluacyjne. Do kompetencji władz dziekańskich należy odpowiedzialność za wszystkie działania związane z organizacją procesu dydaktycznego. Szczególne role pełnią prodziekani ds. kształcenia i studenckich, którzy są odpowiedzialni za: organizację i koordynację spraw związanych z procesem dydaktycznym, w tym: nadzorowanie rekrutacji, przydział i rozliczanie obowiązków dydaktycznych oraz działania związane z oceną zajęć dydaktycznych, ofertę edukacyjną, dobór kadry prowadzącej zajęcia na realizowanych kierunkach studiów, nadzorowanie prawidłowości wdrażania programów studiów, prac dyplomowych, egzaminów dyplomowych, nadzorowanie prac Wydziałowej Rady ds. Jakości Kształcenia, współpracę z Uczelnianą Komisją ds. Dydaktyki i z Uczelnianą Radą ds. Jakości Kształcenia, politykę informacyjną. Dziekan Wydziału Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych powołał pełnomocnika dziekana ds. kształcenia na kierunku weterynaria. Kolejnym gremium zawiadującym jakością kształcenia na kierunkach studiów jest Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia do kompetencji której należy dokonanie corocznej oceny jakości kształcenia na poszczególnych kierunkach studiów realizowanych na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, w tym na kierunku weterynaria podlegającemu obecnie ocenie przez Polską Komisję Akredytacyjną. Wydziałowa Rada ds. Jakości Kształcenia dokonuje corocznej oceny jakości kształcenia na kierunkach studiów na podstawie dokumentacji przygotowanej przez Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia UMK oraz Władze Dziekańskie m.in. arkuszy hospitacji zajęć dydaktycznych, arkuszy samooceny jakości kształcenia, ankiet oceny nauczycieli akademickich, raportu Biura Karier zawierającego rezultaty monitorowania losów absolwentów kierunków prowadzonych

przez Wydział (badania ankietowe). W lutym 2024 roku dyplom lekarza weterynarii uzyskał pierwszy rocznik absolwentów kierunku weterynaria, dlatego nie został przeprowadzony monitoring losów absolwentów. Dokumenty są archiwizowane przez okres 4 lat. Rezultaty tej oceny zamieszczane będą w raporcie oceny jakości kształcenia, którego celem jest wskazanie obszarów i elementów wymagających doskonalenia. W raporcie tym Rada przedstawia też propozycje działań zmierzających do doskonalenia jakości kształcenia na kierunkach studiów wraz z harmonogramem realizacji w danym roku akademickim. Raport przedstawiany jest funkcjonującym na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych Radom Dyscyplin Naukowych, a zawarte w nim propozycje i harmonogram działań są zatwierdzane w drodze głosowania.

Analizując domenę Jakość Kształcenia na stronie Internetowej Wydziału Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych dostępne są jedynie wydziałowe raporty dotyczące opracowania z ankietowej oceny zajęć i prowadzących je nauczycieli akademickich dokonanej przez studentów kierunków studiów prowadzonych przez Wydział Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych za rok akademicki 2021/2022 i 2022/2023, w powyższym dokumencie zawarte są jedynie fragmentaryczne, lecz pozytywne dane dotyczące oceny kadry prowadzącej zajęcia na kierunku weterynaria. W czasie oceny programowej kierunku weterynaria zostały udostępnione sprawozdania roczne z funkcjonowania Wydziałowej Podkomisji ds. efektów uczenia się na kierunku weterynaria w latach akademickich 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023. Zgodnie z informacjami zawartymi w powyższych raportach do zadań tej podkomisji odpowiedzialnej za jakość kształcenia na kierunku weterynaria należy: ocena postępów realizacji zadań dotyczących warunków kształcenia praktycznego w zakresie zajęć klinicznych, analiza zaliczeń poszczególnych zajęć i ocen uzyskanych przez studentów poszczególnych lat, analiza wyników ankiet studenckich oraz analiza zjawisk niepożądanych. Podstawą działań powyższej podkomisji była przeprowadzona analiza danych z USOSa, wyników ankiet studenckich, stanu faktycznego w zakresie możliwości odbywania zajęć praktycznych w zakresie zajęć klinicznych oraz konsultacje z pracownikami, studentami i otoczeniem społeczno-gospodarczym. W udostępnionym sprawozdaniu z roku akademickiego 2022/2023 umieszczone są następujące informacje *„Oceny uzyskiwane przez studentów potwierdzają, że efekty uczenia się są zadawalające, ponieważ studenci osiągają bardzo dobre wyniki w nauce, wykazują zaangażowanie uczestnicząc w badaniach naukowych prowadzonych przez kadrę co potwierdza ich współautorstwo w publikacjach, w tym z bazy JCR. Jednak podobnie jak w roku poprzednim, nie wszyscy studenci uzyskali wymagane zaliczenia z przedmiotów prowadzonych na pierwszym i drugim roku co nie wymaga podejmowania działań naprawczych. Ocena satysfakcji studentów, w tym ogólnej oceny zajęć i nauczycieli akademickich jest trudna ze względu na niską liczbę wypełnionych ankiet. Pojedyncze komentarze zostały odnotowane, nie pokrywają się jednak z odnotowanymi w poprzednich latach, zatem nie upoważniają do podejmowania jakichkolwiek czynności mających na celu wprowadzenie zmian w nauczaniu przedmiotów. Ze względu na małą liczbę wypełnionych ankiet zalecono dodatkowe badanie ankietowe wśród studentów weterynarii obecnego IV i V roku. Zaleca się dostosowanie planu staży do Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (DZ.U. poz. 1364) i zwiększenie liczby godzin stażowych w zakresie leczenia chorób zwierząt gospodarskich, leczenia chorób psów i kotów oraz leczenia chorób ptaków. W dniu 19 maja 2023 Klinika została otwarta i zapewnia realizację zajęć klinicznych i zdobywanie odpowiednich umiejętności i kompetencji w założonym zakresie. W czasie konsultacji nie zgłoszono żadnych zjawisk niepożądanych ani sugestii. Uwagi Wydziałowej Podkomisji ds. efektów uczenia się na kierunku weterynaria zostały przekazane Wydziałowej Radzie ds. Jakości Kształcenia”*. Analizując zakres przedstawionych informacji z roku

akademickiego 2022/2023, które były najobszerniejsze w porównaniu ze sprawozdaniami z lat 2020/2021 i 2021/2022 należy stwierdzić, że zawierają one jedynie fragmentaryczne dane dotyczące monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów. W sprawozdaniu z roku akademickiego 2022/2023 zalecono dostosowanie w programie studiów na kierunku weterynaria liczby zajęć ze staży klinicznych do rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (DZ.U. poz. 1364) i zwiększenie liczby godzin stażowych w zakresie leczenia chorób zwierząt gospodarskich z 90 realizowanych godzin do wymaganych 120, leczenia chorób psów i kotów z 90 realizowanych godzin do wymaganych 120 oraz leczenia chorób ptaków z 30 realizowanych godzin do wymaganych 40. Analizując udostępnione sylabusy liczba godzin ze staży klinicznych z chorób psów i kotów, chorób zwierząt gospodarskich jak również chorób ptaków przypuszczalnie nie została zwiększona do wymaganej rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii, ponieważ brak jest również stosownej uchwały Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu. Zgodnie z udostępnioną dokumentacją w roku akademickim 2023/2024 kształcenie na wszystkich latach studiów na kierunku weterynaria jest prowadzone na podstawie: a) Uchwały Nr 39 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 23 czerwca 2020 r. w sprawie zmian programów studiów rozpoczynających się od roku akademickiego 2020/2021; b) Uchwały Nr 2/2019 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 13 lutego 2020 r. (dla roczników 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 oraz 2023/2024, a powinno obejmować również rocznik 2019/2020); c) Uchwały Nr 1/2019 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 15 marca 2019 r. (dla rocznika 2019/2020) oraz d) Uchwały Nr 10 Międzyuczelnianego Centrum Medycyny Weterynaryjnej z dnia 26 czerwca 2018 r. (dla rocznika 2018/2019). Powyższe świadczy, że od momentu rozpoczęcia kształcenia na kierunku weterynaria, czyli od roku akademickiego 2018/2019, program studiów nie uległ zmianie. Na podstawie informacji przedstawionych członkom zespołu oceniającego PKA w czasie rozmów zarówno z interesariuszami wewnętrznymi jak i zewnętrznymi planowana jest modernizacja programu studiów kierunku weterynaria i.in przez zwiększenie liczby i zakresu zajęć fakultatywnych, zmianę sekwencji niektórych zajęć zarówno podstawowych jak i kierunkowych, zmianę liczby godzin i treści programowych wybranych zajęć jak również wprowadzenie zmian zaleconych przez zespół oceniający PKA polegających na wprowadzeniu zajęć humanistycznych, za które student uzyska 5 ECTS, uzupełnienie liczby ECTS do 360 dla rocznika rozpoczynającego studia na kierunku weterynaria w roku akademickim 2019/2020, wprowadzenie większej liczby zajęć w ubojniach zwierząt różnych gatunków oraz wprowadzenie obowiązkowej w ubojni zwierząt w ramach wakacyjnej pierwszej Praktyki w Inspektoracie Weterynaryjnym co dopiero umożliwi uzyskanie przez każdego studenta efektu kierunkowego zawartego w standardzie z zakresu umiejętności B.U17 „wykonać badanie przed- i poubojowe”, którego osiągnięcie jest niezbędne dla możliwości wykonywania zawodu lekarza weterynarii.

Na podstawie udostępnionej dokumentacji nie można stwierdzić, że w ramach ocenianego kierunku funkcjonuje procedura weryfikacji i modyfikowania sylabusów wszystkich zajęć przed rozpoczęciem kształcenia kolejnego rocznika studentów, ponieważ sylabusy są datowane dla roku akademickiego 2023/2024, natomiast nie było dostępu do sylabusów dla roczników rozpoczynających studia kolejno od roku akademickiego 2018/2019. Powyższe należy traktować jako istotną wadę funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia ponieważ dziedzina nauk weterynaryjnych należy do nauk bardzo intensywnie zmieniających się poprzez wprowadzenie nowych metod diagnostycznych, wprowadzenie nowych leków, wprowadzenie nowych procedur terapeutycznych itp.

co skutkuje koniecznością weryfikacji przynajmniej raz do roku treści programowych prezentowanych w czasie realizowania zajęć kierunkowych przed- i klinicznych jak również polecanego piśmiennictwa. Szczegółowa analiza sylabusów wykazała, że w licznych zajęciach, których realizacja trwa więcej niż jeden semestr uzyskiwane efekty uczenia się są takie same dla zajęć realizowanych w obydwu semestrach, ponadto dla niektórych zajęć nie opracowano efektów uczenia się odnoszących się do treści programowych tylko przekopiowano treść efektu uczenia się kierunkowego zamieszczonego w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii lub też w przypadku niektórych zajęć ze względu na ich sekwencję student nie może uzyskać przyjętego efektu uczenia się zarówno z wiedzy jak i umiejętności. Ponadto wadliwie zostały przyjęte wymagania wstępne np. zajęcia obligatoryjne *diagnostyka kliniczna i laboratoryjna*, zgodnie z przyjętym planem studiów są realizowane w semestrze 5, zaś wymagania wstępne zapisane w sylabusie to uprzednie zaliczenie zajęć *patofizjologia*. Wymogi te są niemożliwe do spełnienia, gdyż *patofizjologia I* jest realizowana równolegle z *diagnostyką kliniczną i laboratoryjną*. Podobnie dla realizacji zajęć obligatoryjnego *dietetyka* wymaganiem wstępnym nie może być zaliczenie zajęć *higiena środków żywienia zwierząt* czy dla zajęć *diagnostyka obrazowa* zaliczenie zajęć *patofizjologia i farmakologia weterynaryjna*, bo są one realizowane równolegle. W przypadku wielu zajęć zarówno podstawowych jak i kierunkowych sformułowane dla zajęć efekty uczenia się nie wynikają z przedstawionych w sylabusie treści programowych (przykłady przedstawione w ocenie kryterium 2) bądź też co jest bardzo częste sformułowane dla zajęć efekty uczenia się w sposób wadliwy przypisane do efektu kierunkowego np. *biochemia I* W3 – zna powiązania pomiędzy nieprawidłowym funkcjonowaniem szlaków metabolicznych a chorobami przyporządkowany jest do A.W6 podstawowe reakcje związków organicznych i nieorganicznych w roztworach wodnych, *mikrobiologia I* A.W21 i A. W22 jako efekt dla zajęć i kierunkowy, który jest błędny bo nie wynika z treści programowych rodzaje i pochodzenie zatruc występujących u zwierząt i A.W22 – kodeks etyki lekarsko-weterynaryjnej, – student zna przepisy prawno-administracyjne i zasady regulujące zapisywanie leków *farmacja W1* ten efekt został wadliwie odniesiony do A.W18 mechanizmy nabywania lekooporności, w tym oporności wielolekowej przez drobnoustroje oraz komórki nowotworowe lub efekt U1 – potrafi prawidłowo zredagować receptę, wadliwie odniesiono do kierunkowego efektu K. U14 – sporządzić przejrzyste opisy przypadków oraz prowadzić dokumentację, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, w formie zrozumiałej dla właściciela zwierzęcia i czytelnej dla innych lekarzy weterynarii. Zajęcia *chirurgia i anestezjologia* efekt W1 – zna zasady aseptyki chirurgicznej, narzędzia chirurgiczne, materiały szewne, potrafi dobierać w zależności od rodzaju zespalandu tkanek odniesiono wadliwie do efektów kierunkowych W27 – zasady postępowania diagnostycznego z uwzględnieniem diagnostyki różnicowej oraz postępowania terapeutycznego oraz W28 zasady przeprowadzania badania klinicznego i monitorowania stanu zdrowia zwierząt. *Patomorfologia I* poprawnie sformułowane dwa efekty z zakresu umiejętności U2 – rozpoznaje podstawowe zmiany histopatologiczne w wycinkach narządów i tkankach pobranych od chorych i padłych zwierząt oraz U3 posługuje się w kontaktach zawodowych mianownictwem z zakresu patomorfologii zostały wysoce wadliwie (nielogicznie) przyporządkowane do efektów kierunkowych U2 do U28 – oceniać stan odżywienia zwierzęcia oraz udzielać porad w tym zakresie oraz U3 do U1 – wykorzystywać znajomość praw fizyki do wyjaśnienia wpływu czynników zewnętrznych (temperatury, ciśnienia, pola elektromagnetycznego, promieniowania jonizującego) na organizm zwierzęcy. Liczne nieprawidłowości w tym zakresie zostały przedstawione w ocenie kryterium 2. Wysoce niewłaściwe dla procesu doskonalenia programu studiów jest zalecanie jako literatury obligatoryjnej lub uzupełniającej pozycji przeterminowanych. Przykłady: *biologia* (1977,1980, 1982, 1992, 1998, 1999), *biochemia I* (1998), *epidemiologia* (1999), *immunologia* (1998),

terapia naturalna (1977, 1986, 1998), *choroby psów i kotów poziom podstawowy i rozszerzony* (1978, 1984, 1997, 1998), *choroby zwierząt gospodarskich poziom podstawowy i rozszerzony* (1983, 1985, 1988), *parazytologia i inwazjologia* (1963, 1971, 1983, 1984, 1994), *choroby owadów użytkowych* (1995), *choroby ryb* (1994, 1996), *Higiena produktów pochodzenia zwierzęcego* (1996, 1999), *Choroby koni* (1982, 1983, 1985, 1987, 1992, 1994, 1996, 1998), *prewencja weterynaryjna* (1973, 1975, 1977-1982, 1984, 1985, 1986, 1989, 1998, 1999), *andrologia i unasiennianie* (1979, 1996, 1997), *choroby ptaków* (1972, 1973, 1979, 1985, 1986, 1988, 1999).

Podręczniki wydane kilkadziesiąt lat temu zawierają nieaktualną wiedzę i korzystanie z nich przez studentów nie zapewni osiągnięcia zakładanych efektów uczenia w zakresie stanu wiedzy współczesnej.

System zapewnienia i doskonalenia jakości kształcenia powinien uwzględniać także procedury służące monitorowaniu jakości kształcenia. Obejmują one: ocenę procesu kształcenia; weryfikację osiągnięć zakładanych efektów uczenia się; organizację studenckich praktyk zawodowych; analizę ankiet oceny zajęć dydaktycznych przez studentów; hospitację zajęć dydaktycznych; ankietyzację absolwentów dotyczącą zasięgania opinii absolwentów bezpośrednio po ukończeniu studiów oraz monitorowanie losów zawodowych absolwentów.

Coroczne uchwały Senatu regulują zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzonych w Uczelni, w tym na kierunek weterynaria. Warunki rekrutacji na studia na kierunek weterynaria prowadzony w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu, w tym kryteria kwalifikacji są przejrzyste i zrozumiałe i zostały przedstawione w Uchwale Nr 31 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 27 czerwca 2023 r. w sprawie warunków i trybu rekrutacji obywateli polskich na pierwszy rok studiów w roku akademickim 2024/2025 w Uniwersytecie Mikołaja Kopernika w Toruniu. Przyjęte zasady rekrutacji gwarantują, że kandydaci posiadają wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do podjęcia studiów i osiągnięcia efektów uczenia się. Decyzja o przyjęciu na studia w oparciu o pozycję w rankingu wyników egzaminów dojrzałości oraz automatyzacja procesu w systemie elektronicznym zapewniają bezstronność i dają studentom równe szanse w podjęciu studiów na kierunku weterynaria.

Na podstawie analizy przedstawionych sylabusów zajęć realizowanych na kierunku weterynaria i występujących nieprawidłowości wymienionych powyżej, należy stwierdzić, że przyjęte procedury dotyczące sposobów analizowania, modyfikowania i doskonalenia programu studiów nie są skutecznie i odpowiednio. Z kolei zasady, warunki i tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych w procesie uczenia się poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności do efektów uczenia się na ocenianym kierunku przyjęte zostały Uchwałą 128 Senatu Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu z dnia 24 września 2019 roku. Jednak na kierunku weterynaria nie odnotowano ani jednego przypadku wskazującego, że został wprowadzony tryb potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, co jest zgodne z art. 71 ust. 3 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.

Prawidłowa i skuteczna weryfikacja uzyskanych efektów uczenia się to jeden z podstawowych składników funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia. Szczegółowe zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku weterynaria określone są przez koordynatorów zajęć w sylabusach. Karta danych zajęć wypełniana jest przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za dane zajęcia i informacje w niej zawarte podawane są do wiadomości studentów w momencie rozpoczęcia zajęć dydaktycznych. W karcie nauczyciel podaje też zasady dotyczące oceniania studentów. Nauczyciel akademicki podczas pierwszych zajęć zobowiązany

jest podać do wiadomości studentów informacje dotyczące efektów uczenia się, form, zasad oraz harmonogramu zaliczeń, obowiązującą literaturę, a także musi podać godziny konsultacji. Analizując sylabusy z poszczególnych zajęć należy stwierdzić, że warunki, które musi spełnić student, żeby zostać dopuszczonym do zaliczenia i/lub egzaminu końcowego z danych zajęć, sposobu oceniania z zakresu wiedzy oraz umiejętności w tym wysokość progu zaliczeniowego dla danych zajęć, niezależnie od jego kwalifikacji do grupy zajęć (podstawowych, przedklinicznych, klinicznych, z zakresu produkcji zwierzęcej, higieny żywności) są bardzo zróżnicowane.

Ogólne zasady weryfikacji/sprawdzania i oceniania stopnia osiągania efektów uczenia się określone są w Regulaminie Studiów Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu, w którym określono prawa i obowiązki studenta związane z uzyskaniem zaliczeń i zdawaniem egzaminów z zajęć objętych programem studiów, zaliczaniem poszczególnych etapów studiów, ukończeniem studiów i procesem dyplomowania. Regulamin Studiów określa również zasady organizacyjne weryfikacji osiągnięć studenta, uprawnienia odwoławcze i konsekwencje braku zaliczenia. Szczegółowe zasady i metody weryfikacji efektów uczenia się na kierunku weterynaria studia jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym określone są przez koordynatorów zajęć w sylabusach. Karta danych zajęć wypełniana jest przez nauczyciela akademickiego odpowiedzialnego za jego prowadzenie i informacje w niej zawarte podawane są do wiadomości studentów w terminie 14 dni od rozpoczęcia zajęć dydaktycznych. W karcie nauczyciel podaje też zasady dotyczące oceniania studentów. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dokonują oceny indywidualnych osiągnięć studenta w zakresie efektów uczenia oraz osiągnięć studenta w ramach danej formy zajęć. Konstrukcja prac etapowych, egzaminacyjnych i umiejętności praktycznych niezbędnych do wykonywania zawodu lekarza weterynarii pozostaje w gestii nauczyciela akademickiego koordynującego dane zajęcia. Nauczyciele akademicy realizujący zajęcia dokonują oceny indywidualnych osiągnięć studenta w zakresie efektów uczenia oraz osiągnięć studenta w ramach danej formy zajęć. Osiągnięte efekty uczenia się w kategorii wiedzy weryfikowane są głównie za pomocą zaliczeń/egzaminów pisemnych o charakterze krótkich pytań otwartych lub testów jedno/wielokrotnego wyboru. Zasady weryfikacji uzyskiwanych efektów uczenia się z zakresu wiedzy są szczegółowo przedstawiane w sylabusach poszczególnych zajęć, natomiast sposób weryfikacji efektów z zakresu umiejętności jest przedstawiany albo fragmentarycznie np. w formie części praktycznej jako integralnej części egzaminu z *anatomii zwierząt, histologii i embriologii, patomorfologii, andrologii i sztucznego unosiennia, chorób koni*, przy czym nie przedstawiono sposobów weryfikowania umiejętności praktycznych, co zdecydowanie wpływa negatywnie na jakość kształcenia na kierunku praktycznym tym bardziej, że nie został wprowadzony „Dzienniczek umiejętności dnia pierwszego” stanowiący dodatkowy ale bardzo pożądany element ewidencjonujący opanowanie praktycznych efektów uczenia się, w którym nauczyciele akademicy, opiekunowie dyżurów klinicznych oraz praktyk zawodowych poświadczają podpisem wykonanie czynności służących nabyciu poszczególnych umiejętności. Powyższy dokument nie jest wymagany przez standard kształcenia przygotowujący do wykonania zawodu lekarza weterynarii, jednak jest obligatoryjnie wprowadzony przez wszystkie polskie uczelnie prowadzące kształcenie na tym kierunku, co jest zgodne z wizją i oczekiwaniami względem kształcenia na kierunku weterynaria przedstawionymi w *European System of Evaluation of Veterinary Training (ESEVT)*, w tym w aktualnych dokumentach *Standard Operating Procedure (SOP)* z roku 2019, zaktualizowanych w 2020.

Istotnym elementem oceny programu studiów jest analiza prac etapowych. Analizowane i oceniane przez zespół oceniający PKA prace etapowe w zdecydowanej większości dokumentują osiąganie etapowych efektów uczenia się na ocenianym kierunku studiów. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka

analizowanych prac egzaminacyjnych czy zaliczeń końcowych jest prawidłowa, właściwa dla kierunku i profilu, chociaż nie dla wszystkich zajęć.

Ocena prac etapowych pod kątem zgodności ich tematyki z treściami programowymi zajęć była negatywna dla zajęć *parazytologia i inwazjologia, farmacja, farmakologia weterynaryjna*. Dodatkowo w przypadku zajęć *choroby zwierząt gospodarskich* nie tylko sformułowane dla zajęć i kierunkowe efekty uczenia się, ale także treści programowe zajęć są identyczne dla zakresu podstawowego i rozszerzonego tych zajęć, ale również pytania egzaminacyjne (vide ocena prac etapowych), jedynie różnicowana jest liczba godzin 230 godzin (105 godzin wykładów i 125 zajęć laboratoryjnych) dla zakresu podstawowego oraz 270 godzin (105 godzin wykładów i 165 godzin zajęć laboratoryjnych) dla zakresu rozszerzonego, co odpowiada różnicowanej liczbie ECTS wynoszącej odpowiednio 12 i 16. Podobnie w przypadku zajęć *choroby psów i kotów* sformułowane dla zajęć i kierunkowe efekty uczenia się, ale także treści programowe są identyczne dla zakresu podstawowego i rozszerzonego tych zajęć, jak również analogiczna jest liczba godzin 250 godzin (90 godzin wykładów i 160 godzin zajęć laboratoryjnych, przy czym liczba ECTS wynosi odpowiednio 12 i 16. Zgodnie z analizą sylabusów wykłady z obu zajęć są prowadzone w tym samym czasie dla zakresu podstawowego i rozszerzonego, poza tym podano w sylabusie, że oba zajęcia należą do zajęć obowiązkowych, natomiast w raporcie samooceny zakwalifikowane zostały do zajęć fakultatywnych, podobnie jak wszystkie praktyki wakacyjne, co należy uznać za nieprawidłowość. Według obowiązującego standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii określonego rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 22 lipca 2019 roku jednolite studia magisterskie na kierunku weterynaria trwają 11 lub 12 semestrów, natomiast zgodnie z art. 76 ust. 1 pkt 7 ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 20 lipca 2018 r. datą ukończenia studiów na tym kierunku jest data złożenia ostatniego wymaganego planem studiów egzaminu. Z przedłożonych dokumentów nie wynika jednoznacznie, że studenci złożyli ostatni egzamin z zajęć *ochrona własności intelektualnych* po 11 semestrze, ponieważ według przedstawionego programu studiów zajęcia te kończą się zaliczeniem, a sylabus nie został dołączony, przy czym zajęcia te powinny być realizowane w 1 semestrze. Powyższe jednoznacznie wskazuje, że ostatni egzamin studenci zdawali w semestrze 10 co nie jest zgodne z obowiązującymi przepisami.

Również o umiarkowanej skuteczności funkcjonowania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia świadczy brak lub niewłaściwy dobór niektórych osób prowadzących zajęcia np.: *mikrobiologia, toksykologia, parazytologia i inwazjologia, farmacja, farmakologia weterynaryjna, choroby zwierząt futerkowych, choroby zwierząt gospodarskich, choroby ptaków, choroby ryb, choroby mięczaków i skorupiaków użytkowych, relacje człowiek-zwierzę, lekarz weterynarii – zawód wielu możliwości, felinologia, terapia naturalna, choroby psów i kotów, choroby owadów użytkowych, histologia i embriologia, higiena mleka, higiena zwierząt rzeźnych i mięsa, higiena produktów pochodzenia zwierzęcego, genetyka ogólna i weterynaryjna, patomorfologia, higiena środków żywienia zwierząt*, ze względu na brak wymaganego wykształcenia (lekarza weterynarii), udokumentowanego dorobku naukowego i/lub doświadczenia zawodowego pracowników, co uniemożliwia prawidłową realizację programu studiów na kierunku weterynaria.

Ważnym elementem oceny i weryfikacji jakości kształcenia jest semestralna ankietyzacja zajęć dydaktycznych przez studentów, ankietyzacja absolwentów oraz hospitacja zajęć dydaktycznych przeprowadzona w trakcie semestru. Z raportu dotyczącego ankietyzacji zajęć dydaktycznych za rok akademicki 2020/2021, 2021/2022, 2022/2023 wynika, że studenci mieli możliwość wskazania zajęć,

które ocenili najlepiej i takich, które ocenili najgłębiej. Studenci, dokonując oceny pozytywnej zajęć dydaktycznych zwrócili uwagę na dobre przygotowanie merytoryczne i metodyczne nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku weterynaria. Mankamentem prowadzonej ankietyzacji jest bardzo skromny udział studentów i absolwentów w tych badaniach, czym potencjalnie można tłumaczyć brak podjęcia działań naprawczych. Ocena stopnia realizacji założeń programowych przeprowadzana jest na bieżąco poprzez hospitacje zajęć, którym każdy nauczyciel akademicki podlega min. raz na trzy lata, a w uzasadnionych przypadkach ocena prowadzenia zajęć dokonywana jest na bieżąco (interwencyjnie). Hospitacje na kierunku weterynaria przeprowadzane są z reguły jednoosobowo przez kierownika danej Jednostki. Analizując raporty z przeprowadzonych hospitacji nie stwierdzono jakichkolwiek uchybień w prowadzeniu hospitowanych zajęć.

Program studiów na kierunku weterynaria jest doskonalony w ramach współpracy władz Wydziału Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych z interesariuszami zewnętrznymi. Interesariusze zewnętrzni wywodzą się z otoczenia społeczno-gospodarczego, związanego głównie z ocenianym kierunkiem.

Na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynarii funkcjonuje Wydziałowa Rada ds. współpracy z otoczeniem gospodarczym, gdzie jednym z przedstawicieli wchodzący w skład Rady jest reprezentantem kadry kształcącej na kierunku weterynaria. Nowoutworzonym organem w skład, którego wchodzi przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego jest Rada Społeczna Instytutu Medycyny Weterynaryjnej UMK w Toruniu. Jej funkcjonowanie w przyszłości będzie stanowiło realną odpowiedź na potrzeby rynku pracy i wpisuje się w strategię Uczelni.

Z przeprowadzonych rozmów w trakcie spotkań zarówno z nauczycielami akademickimi jak również z interesariuszami zewnętrznymi w ramach wizytacji kierunku wynika, że kadra prowadząca kliniczne zajęcia kierunkowe mają także nieformalne kontakty z wieloma przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego i tą drogą pozyskują wiele przydatnych informacji dotyczących wymaganych od absolwentów treści programowych związanych z diagnostyką i terapią schorzeń infekcyjnych i nieinfekcyjnych występujących zarówno u zwierząt towarzyszących (psy, koty, konie, ptaki egzotyczne) jak i gospodarskich (krowy, owce, kozy, świnie, ptaki hodowlane).

Kierunek weterynaria jednolite studia magisterskie o profilu praktycznym został poddany ocenie programowej przez PKA po raz pierwszy. Ponadto należy przyjąć, że istotną formą pozyskiwania opinii zewnętrznej o kierunku są opinie pracodawców o studentach realizujących praktyki oraz o programie studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10 - kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Na Uniwersytecie Mikołaja Kopernika (UMK) w Toruniu działa wewnętrzny system zapewniania jakości kształcenia i organizacji pracy, zwany Systemem Doskonałości Akademickiej (SDA), mający na celu budowanie kultury jakości, dobrej atmosfery i wysokiej efektywności pracy, zadowolenie pracowników i doktorantów, efekty ekonomiczne oraz renomę Uniwersytetu. Wdrożona polityka jakości w ramach uczelnianego systemu zapewnienia jakości kształcenia w sposób uporządkowany określa

postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów studiów. Na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych nadzór merytoryczny, organizacyjny i administracyjny nad kierunkiem weterynarii sprawują władze Wydziału (dziekan i prodziekan), dla których wsparciem merytorycznym jest Rada Dyscypliny Weterynarii oraz Wydziałowa Podkomisja ds. Efektów Ucznia się na Kierunku Weterynarii stanowiąca składową Wydziałowej Komisji ds. Efektów Kształcenia. Organ ten tworzy podstawy merytoryczne rozwoju kierunków studiów, przygotowuje projekty planów i programów nowych kierunków studiów i propozycje zmian dla kierunków obecnie prowadzonych przez Wydział, dostosowuje programy studiów do wymagań obowiązujących przepisów prawa, czy w przypadku kierunku weterynarii jest zobowiązany dostosować program studiów na kierunku weterynarii do wszystkich wymogów zawartych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 r. w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (Dz. U. z 2019 r. poz. 1364).

Zgodnie z obowiązującą dokumentacją od 2020 roku nie dokonywano zmian w programie studiów na kierunku weterynarii. Coroczne uchwały Senatu regulują zasady rekrutacji na wszystkie kierunki studiów prowadzone w Uczelni, w tym na kierunek weterynarii. W uchwałach Senatu precyzyjnie określa się warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów na studia. Program studiów jest monitorowany i oceniany przez Radę Dyscypliny Weterynarii oraz Wydziałową Podkomisję ds. Efektów Ucznia się na Kierunku Weterynarii. Wnioski wynikające z oceny programu są wykorzystywane w procesie monitorowania jakości kształcenia. Doskonalenie programu studiów jest prowadzone w oparciu o wyniki analiz ankiet studenckich, hospitacji zajęć. Niemniej jednak liczne rekomendacje oraz przedstawione zalecenia zespołu oceniającego zawarte w raporcie z wizytacji dotyczące kryterium 1, 2, 3 i 4 wskazują na ograniczoną efektywność funkcjonowania systemu zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Nauk Biologicznych i Weterynaryjnych, któremu merytorycznie, organizacyjnie i administracyjnie podlega kierunek weterynarii.

O obniżeniu oceny stopnia spełnienia kryterium zadecydowały następujące nieprawidłowości:

1. Nieskuteczność prowadzonej polityki jakości w zakresie projektowania, zatwierdzania, monitorowania, przeglądu i doskonalenia programu studiów skutkująca brakiem zgodności programu studiów z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (Dz.U. poz. 1364) tj.:
 - 1) brak możliwości uzyskania przez rocznik rozpoczynający studia na kierunku weterynarii w roku akademickim 2019/2020 360 punktów ECTS;
 - 2) brak możliwości uzyskania przez wszystkie roczniki 5 punktów ECTS za realizację zajęć humanistycznych;
 - 3) brak zapewnienia studentom wszystkich roczników realizację staży klinicznych z chorób zwierząt gospodarskich i chorób psów i kotów staży klinicznych w liczbie 120 godzin a nie 90 godzin oraz z chorób ptaków w liczbie 40 godzin a nie 30 godzin;
 - 4) brak zapewnienia studentom w czasie realizacji zajęć *higiena zwierząt rzeźnych i mięsa oraz praktyki w Inspekcji Weterynaryjnej* i możliwości osiągnięcia kierunkowego efektu uczenia się B.U17 wykonać badane przed- i poubojowe.

- 5) brak jednoznacznie określonego terminu zakończenia studiów, co stoi w sprzeczności z przepisami obowiązującego prawa.
2. Brak właściwych procedur pozwalających na wzmocnienie kontroli nad skutecznością działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przez Radę Dyscypliny Weterynarii oraz Wydziałową Podkomisję ds. Efektów Uczenia się Na Kierunku Weterynarii w zakresie przede wszystkim prowadzonej dokumentacji programu studiów, form weryfikacji uzyskiwanych efektów uczenia się oraz właściwej kontroli realizowanego programu studiów, w tym również właściwego doboru kadry.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Rekomendacje

Rekomenduje się:

1. opracować i wprowadzić procedury weryfikacji i modyfikowania sylabusów wszystkich zajęć przed rozpoczęciem kształcenia kolejnego rocznika studentów w celu uniknięcia licznych błędów występujących w sylabusach zarówno zajęć obligatoryjnych jak i fakultatywnych;
2. wprowadzić weryfikację efektów uczenia się przede wszystkim z zakresu wiedzy i umiejętności przyjętych dla realizowanych zajęć poprzez właściwe powiązanie ich z przekazywanymi treściami programowymi. Opracowane dla zajęć efekty uczenia się należy w sposób prawidłowy odnieść do kierunkowych efektów przedstawionych w rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (DZ.U. poz. 1364);
3. wprowadzić w sylabusach wszystkich zajęć informacje wskazujące na umiejscowienie zajęć w programie studiów (rok, semestr realizacji, zajęcia obligatoryjne/fakultatywne, wymagania wstępne, sposób weryfikacji efektów uczenia się zarówno z zakresu wiedzy jak i umiejętności praktycznych);
4. wprowadzić w sylabusach korekty polegające na zróżnicowaniu przyjętych efektów uczenia się dla zajęć, które trwają dłużej niż jeden semestr;
5. w celu zapewnienia aktualnej wiedzy ze wszystkich specjalności medycyny weterynaryjnej w trybie niezwłocznym uaktualnić literaturę obowiązkową i uzupełniającą;
6. wprowadzić właściwą klasyfikację zajęć obligatoryjnych i fakultatywnych polegającą na wyłączeniu z grupy zajęć fakultatywnych zajęć choroby zwierząt gospodarskich zakres podstawowy i rozszerzony, choroby psów i kotów zakres podstawowy i rozszerzony oraz praktyk zawodowych, ponieważ zgodnie z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (DZ.U. poz. 1364) są to zajęcia obligatoryjne;
7. opracować procedurę dotyczącą sukcesywnego przeglądu i oceny prac etapowych pod kątem zgodności ich tematyki z treściami programowymi zajęć co zapobiegnie występowaniu nieprawidłowości w procesie weryfikacji przyjętych efektów uczenia się.

Zalecenia

1. Opracować właściwy program studiów weterynaryjnych zgodny z rozporządzeniem Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 17 lipca 2019 roku w sprawie standardu kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii (DZ.U. poz. 1364) umożliwiający:
 - 1) uzyskanie przez rocznik rozpoczynający studia na kierunku weterynaria w roku akademickim 2019/2020 360 punktów ECTS;
 - 2) uzyskanie przez wszystkie roczniki 5 punktów ECTS za realizację zajęć humanistycznych;
 - 3) umożliwienie studentom wszystkich roczników realizację staży klinicznych z chorób zwierząt gospodarskich i chorób psów i kotów staży klinicznych w liczbie 120 godzin a nie 90 godzin oraz z chorób ptaków w liczbie 40 godzin a nie 30 godzin;
 - 4) umożliwienie studentom w czasie realizacji zajęć *higiena zwierząt rzeźnych i mięsa oraz praktyki w Inspekcji Weterynaryjnej* / osiągnięcia kierunkowego efektu uczenia się B.U17 wykonać badane przed- i poubojowe.
 - 5) wprowadzenie po 11 semestrze studiów egzaminu z zajęć kierunkowych, wykazanych w standardzie kształcenia przygotowującego do wykonania zawodu lekarza weterynarii z dnia 22 lipca 2019, co będzie zgodne z obowiązującymi przepisami zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce.
2. Zaleca się opracować właściwe procedury pozwalające na wzmocnienie kontroli nad skutecznością działania wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia przez Radę Dyscypliny Weterynaria oraz Wydziałową Podkomisję ds. Efektów Uczenia się Na Kierunku Weterynaria w zakresie przede wszystkim prowadzonej dokumentacji programu studiów, form weryfikacji uzyskiwanych efektów uczenia się oraz właściwej kontroli realizowanego programu studiów, w tym również właściwego doboru kadry, która posiada adekwatne do prowadzonych zajęć wykształcenie i/lub dorobek naukowy i/lub odpowiednie potwierdzone doświadczenie zawodowe.